Neapolis University

HEPHAESTUS Repository **http://hephaestus.nup.ac.cy**

Department of History, Politics and International Studies Master in History

2018

þÿ ž Å » ¿ Ä Í ¼ À ¿ Å : µ º À ± ¯ ´ µ Å Ã · º ± ¹

þÿ § ± Á ± » ¬ ¼ À ¿ Å Â , ¦ É Ä µ ¹ ½ ® š ± º º ®

http://hdl.handle.net/11728/11013

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΘΕΜΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:
ΞΥΛΟΤΥΜΠΟΥ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΟΝΟΜΑ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑΣ : ΦΩΤΕΙΝΗ ΚΑΚΚΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΗΣ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2017 – 2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ **4**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ **6**

I. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ-ΚΛΙΜΑ 6

II. ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 6

III. ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΧΩΡΙΟΥ 10

IV. ΠΡΩΤΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ 10

V. ΑΠΟΓΡΑΦΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΞΥΛΟΤΥΜΠΟΥ 13

Α. Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΞΥΛΟΤΥΜΠΟΥ **17**

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ 17

II. ΠΡΩΤΕΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΜΟΡΦΩΣΗΣ 18

III. ΠΡΩΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ 19

IV. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ Β΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ 24

V. ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΞΥΛΟΤΥΜΠΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΦΥΓΙΑ 24

VI. ΔΑΣΚΑΛΟΙ ΠΟΥ ΥΠΗΡΕΤΗΣΑΝ ΣΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΞΥΛΟΤΥΜΠΟΥ 27

VII. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΞΥΛΟΤΥΜΠΟΥ 64

VIII. ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΖΩΗ (ΤΕΛΗ 19^{ΟΥ} ΑΙ. – ΜΕΣΑ 20^{ΟΥ} ΑΙ.) 67

IX. ΣΧΟΛΙΚΗ ΖΩΗ (ΤΕΛΗ 19^{ΟΥ}ΑΙ. – ΜΕΣΑ 20^{ΟΥ} ΑΙ.) 68

X. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΞΥΛΟΤΥΜΠΟΥ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΕΡΑΝΟΥΣ 75

XI. ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΕΡΑΝΟΥΣ 76

Β. ΚΙΜΩΝΑΣ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΔΡΑΣΗ **78**

I. ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟ ΞΥΛΟΤΥΜΠΟΥ 78

II. ΙΔΡΥΣΗ ΚΙΜΩΝΑ ΞΥΛΟΤΥΜΠΟΥ ΚΑΙ Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ 81

III. ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ 82

1. Α΄ Παναγροτικοί αγώνες στίβου Γ.Σ. Κίμων 82

2. Β΄ Παναγροτικοί αγώνες στίβου Γ.Σ. Κίμων 84

3. Αναβίωση αγώνων στίβου 1983-85 85

4. Γύρος Ξυλοτύμπου 86

5. Ποδοσφαιρική ομάδα « Κίμων» 88

IV. ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΚΙΜΩΝ 90

V. ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ 93

VI. ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ 94

VII. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΙΜΩΝ ΣΤΟΥΣ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥΣ 1ης ΑΠΡΙΛΙΟΥ 97

VIII. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΞΥΛΟΤΥΜΒΟΣ» 98

IX. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΙΜΩΝΑ ΣΤΑ ΑΣΘΕΣΤΗΡΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ 98

X. ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΔΗΜΗΤΡΑ» 100

1. Ίδρυση 100

2. Δράση 100

3. Γ΄ Παναγροτικοί αγώνες στίβου 101

ΕΠΙΛΟΓΟΣ 103

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 104

Πρωτογενείς πηγές 104

Αρχεία 104

Εφημερίδες (Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών Κύπρου) 105

Συνεντεύξεις 106

Προφορικές μαρτυρίες 106

Δευτερογενείς πηγές 106

Βιβλιογραφία 106

Προφορικές μαρτυρίες 107

Ιστοσελίδες 107

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΙΚΟΝΩΝ 108

ΠΙΝΑΚΕΣ 111

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η έρευνα με την οποία καταπιάστηκα έχει ως θέμα το χωριό Ξυλοτύμπου και πιο συγκεκριμένα τις πτυχές της εκπαίδευσης και του πολιτισμού μέσα από τη δράση του «Κίμωνα Ξυλοτύμπου».

Στα αρχικά στάδια της μελέτης έγινε μια εκτενής εισαγωγή με αναφορές στα γενικά στοιχεία του χωριού όπως η γεωγραφική θέση, το κλίμα, η δημιουργία των πρώτων οικισμών, οι πρώτοι κάτοικοι, η προέλευση του ονόματος και ο πληθυσμός.

Το πρώτο μέρος του κύριου θέματος της εργασίας, που αφορά στην εκπαίδευση, καλύπτει μια χρονική περίοδο από τα τέλη της Τουρκοκρατίας μέχρι και τις μέρες μας. Πιο συγκεκριμένα αναφέρεται στην ίδρυση των τριών εκπαιδευτηρίων που λειτουργούν στην κοινότητα, Α΄ και Β΄ Δημοτικό Σχολείο και Περιφερειακό Γυμνάσιο Ξυλοτύμπου. Δίδονται στοιχεία για το διδακτικό προσωπικό, όπως αυτά προέκυψαν από έρευνα στο Κρατικό Αρχείο Κύπρου, το Αρχείο των σχολείων αλλά και πληροφορίες από δασκάλους που υπηρέτησαν στο χωριό (για σχολικές χρονιές για τις οποίες δεν υπήρχε οποιαδήποτε πληροφορία καταχωρημένη στα προαναφερθέντα αρχεία). Επίσης, γίνεται αναφορά στη μαθητική και σχολική ζωή (από τα τέλη του 19^{ου} αι μέχρι και τα μέσα του 20^{ου} αι μ.Χ.), όπως αυτή σκιαγραφείται μέσα από τα αρχεία των σχολείων όπως ποινολόγια, παρουσιολόγια, φωτογραφικά ντοκουμέντα κτλ. Η έρευνα στηρίχθηκε επίσης σε μαρτυρίες και συνεντεύξεις παλαιών μαθητών και αφυπηρετησάντων εκπαιδευτικών.

Το δεύτερο μέρος του κυρίου θέματος της έρευνας παρουσιάζει την πολυποίκιλη πολιτισμική δράση του Συλλόγου «Κίμων Ξυλοτύμπου». Αρχικά, αναφέρεται στην ίδρυση και στη δράση του «Αναγνωστηρίου», που θεωρείται ο πρόδρομος του «Κίμωνα». Στη συνέχεια, καταπιάνεται με την ίδρυση του «Κίμωνα» και την πορεία του στον χρόνο. Γίνεται μια προσπάθεια παρουσίασης της πολιτισμικής του δράσης με ιδιαίτερη αναφορά στα αθλητικά δρώμενα (Παναγροτικοί Αγώνες, Κοινοτικοί – Ετήσιοι Αγώνες Στίβου, Ποδοσφαιρική ομάδα, Γύρος Ξυλοτύμπου) αλλά και στους άλλους τομείς δραστηριοποίησής του όπως το Χορευτικό σχήμα, ο Μουσικός όμιλος

και ο Θεατρικός Όμιλος, η συμμετοχή του στους εορτασμούς που οργανώνει κάθε χρόνο το Ίδρυμα Απελευθερωτικού Αγώνα Ε.Ο.Κ.Α., η συμμετοχή του στα Ανθεστήρια Λάρνακας και η έκδοση της τοπικής εφημερίδας «Ξυλότυμβος». Ο «ΚΙΜΩΝ» Ξυλοτύμπου αποτελεί ένα ζωντανό κύτταρο πολιτισμού στην κοινότητα από το 1^{ο} τέταρτο του 20^{ου} αιώνα μέχρι τις μέρες μας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

I. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ-ΚΛΙΜΑ

Η Ξυλοτύμπου είναι ένα μεγάλο αμιγές ελληνικό χωριό. Ανήκει στη γεωγραφική περιφέρεια των Κοκκινοχωρίων, περί τα 17 χιλιόμετρα βορειοανατολικά της Λάρνακας. Γειτονικά χωριά είναι το Δασάκι Άχνας, η Ορμήδεια και η Πύλα. Η Ξυλοτύμπου ως το 1917 ανήκε διοικητικά στην επαρχία Αμμοχώστου ενώ από τότε ως σήμερα υπάγεται στην Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας.

Η Ξυλοτύμπου αποτελεί νησίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας, ενώ η υπόλοιπη έκταση των κτημάτων περιλαμβάνεται στο έδαφος των βρετανικών στρατιωτικών βάσεων της Δεκέλειας. Το χωριό είναι κτισμένο σε μέσο υψόμετρο 60 μέτρων. Το τοπίο του είναι καμπίσιο με μια κλίση προς τη θάλασσα.[1]

Η Ξυλοτύμπου παλιά αποτελούσε προσφιλή χώρο για ξένους παραθεριστές. Η Εφημερίδα *Ελευθερία* σε άρθρο της στις 25 Ιουλίου 1925 αναφέρει ότι έφτασαν στην Ξυλοτύμπου οι πρώτοι ξένοι για τη φετινή χρονιά. Σύμφωνα με όσα γράφει οι παραθεριστές έμειναν ενθουσιασμένοι από το ξηρόν κλίμα, τον καθαρόν αέρα, το κρύο νερό και τους τόσους κήπους με τα θαλερά δένδρα τους, τα οποία προσδίδουν μιαν λεπτή και δροσερή ευωδία. Επισημαίνει επίσης ότι κάθε χρόνο έρχονταν παραθεριστές, η περσινή όμως χρονιά (1924) είχε τα σκήπτρα και προβλέπεται ότι και φέτος (1925) θα υπάρξει η ίδια και μεγαλύτερη συρροή παραθεριστών γιατί έγιναν γνωστά σε όλους τα θέλγητρα του χωριού ως τόπου εξοχικού[2]. Σήμερα υπάρχει ένας μικρός αριθμός ξένων, κυρίως Άγγλων που υπηρετούσαν στις Βρετανικές Βάσεις, ο οποίοι μετά τη συνταξιοδότησή τους επέλεξαν να αγοράσουν ή να ενοικιάσουν ένα σπίτι στο χωριό και να το χρησιμοποιούν είτε ως μόνιμη τους κατοικία είτε ως εξοχικό.

II. ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Σύμφωνα με την επικρατούσα άποψη ο οικισμός της Ξυλοτύμπου δημιουργήθηκε γύρω στο 1820-1830. Ο Νέαρχος Κληρίδης αναφέρει: « ο συνοικισμός της

---

[1] Πρωτοπρεσβύτερος π. Κυριάκος Παναγιώτου, *Ιερά Μονή Αγίων Ραφαήλ, Νικολάου, Ειρήνης και Αγίας Μαρίνας Ξυλοτύμβου,* Ξυλοτύμπου 2000, σ.19.

[2] «Παραθεριστές» *Ελευθερία*, Λευκωσία, 15 Ιουλίου 1925

Ξυλοτύμπου είναι νέος. Στα χρόνια των Φράγκων και των Ενετών δεν υπήρχε. Δημιουργήθηκε στα χρόνια της Τουρκοκρατίας. Στην αρχή ιδρύθηκαν εδώ μερικές στάνες βοσκών που ήταν κάτοικοι του γειτονικού χωριού, Περγάμου. […] Από τις αρχές του 18ου αιώνα στο χωριό Πέργαμο φαίνεται πως επικράτησε οριστικά το τουρκικό στοιχείο και οι Έλληνες του Περγάμου άρχισαν να μεταναστεύουν. Εγκατέλειψαν οριστικά το χωριό και κατοίκησαν άλλοι στην Ξυλοτύμπου (μεταφέροντας μαζί τους και τη λατρεία του Αγίου Ιωνά προς τιμή του οποίου έκτισαν και ομώνυμο ναό[3]) και άλλοι στη Λύση.[…] η Ξυλοτύμπου είναι λοιπόν δημιούργημα της Τουρκικής καταπίεσης.[4]»

Ωστόσο το χωριό φαίνεται ότι είναι πολύ αρχαιότερο των χρόνων της τουρκοκρατίας. Σε παλιούς ενετικούς χάρτες και στο χάρτη A. Ortelious του 1573, στο σημείο που βρίσκεται η Ξυλοτύμβου, η περιοχή αναφέρεται ως Timpo.

ΕΙΚΟΝΑ 1

Χάρτης A. Ortelious 1573

.

Μια πληροφορία που καταδεικνύει ότι στην περιοχή που βρίσκεται σήμερα η Ξυλοτύμπου, ή τουλάχιστον στην ευρύτερη περιοχή, υπήρχε ζωή από πολύ παλαιότερα είναι και οι ανακαλύψεις τάφων κατά τη διάρκεια διάφορων εργασιών. Για παράδειγμα το 1983 όταν ο Κυριάκος Χρυσάφης (πρόσφυγας από την Άσσια) άνοιγε θεμέλια για ανέγερση της οικίας του (στα βόρεια της Ξυλοτύμπου προς την μεριά του Περγάμου, στο τεμ. 4/4 του 41/5) ανευρέθηκε αρχαίος τάφος προχριστιανικής εποχής με τρεις στοές και πολλά αρχαία αντικείμενα[5]. Επίσης αρχαίοι τάφοι βρέθηκαν και στην οικία του Χατζηγέρου (από τους πρώτους κατοίκους του χωριού), στην αυλή του Χατζησολωμή, του Ττάσου και του Χατζηττοφή. Μάλιστα ο Χατζηττοφής τον χρησιμοποιούσε για αποθήκη σιτηρών

[3] *Μεγάλη Κυπριακή Εγκυκλοπαίδεια*, τμ.9, Εκδόσεις Φιλόκυπρος, Λευκωσία 1988, σ. 321
[4] Νέαρχος Κληρίδης, *Χωριά και Πολιτείες της Κύπρου,* Λευκωσία 1961, σελ 177.
[5] Γεώργιος Κασάπης, *Ιστορία του χωριού Ξυλοτύμπου*, Εκδόσεις Τυπογραφεία Βιολάρη Λτδ., Λευκωσία 1988, σελ. 119

αλλά και για κρησφύγετο όσων καταζητούνταν επί Τουρκοκρατίας για πληρωμή φόρων[6]. Τάφοι ανεβρέθηκαν και πρόσφατα κατά τις εργασίες για την κατασκευή του αποχετευτικού συστήματος στο χωριό. Παραθέτω απάντηση ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 2011 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Ευθύμιου Φλουρέντζου στην ερώτηση με αρ. 23.06.009.05.01.736, ημερομηνίας 20 Απριλίου 2011, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Τάσου Μητσόπουλου.

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι στις 22 Μαρτίου 2011 κατά τη διάρκεια εκσκαφών για την κατασκευή αποχετευτικού δικτύου στην Ξυλοτύμπου, ανακαλύφθηκε αρχαίος τάφος στην οδό Πετράκη Γιάλλουρου και συνεργείο του Τμήματος Αρχαιοτήτων πραγματοποίησε άμεσα ανασκαφή του.

Ο τάφος βρέθηκε ασύλητος, όμως τα κινητά ευρήματα δεν ήταν πολλά. Ο τάφος ήταν θαλαμοειδής, λαξευμένος στο φυσικό βράχο. Αποτελείτο από ένα μακρύ κεντρικό διάδρομο, κατά μήκος του οποίου αναπτύσσονταν τέσσερις τετράγωνες στην κάτοψη θήκες, δύο σε κάθε πλευρά. Στο βάθος του διαδρόμου υπήρχε και πέμπτη θήκη. Τα κινητά ευρήματα χρονολογούν τον τάφο στην ελληνιστική περίοδο.

Σημειώνεται ότι στην περιοχή της Ξυλοτύμπου κατά τους μήνες Μάιο με Ιούλιο, λόγω των έργων για το αποχετευτικό δίκτυο, εντοπίστηκαν και άλλοι αρχαίοι τάφοι, οι οποίοι ερευνήθηκαν ανασκαφικά από το Τμήμα Αρχαιοτήτων. Κάποιοι από αυτούς βρέθηκαν συλημένοι και κάποιοι ασύλητοι και χρονολογούνται στην αρχαϊκή, κλασική και ελληνιστική περίοδο.

Τα νέα αυτά ευρήματα έρχονται να προστεθούν σε παλαιότερα ευρήματα από την Ξυλοτύμπου, τα οποία εμπλουτίζουν τη γνώση για την ιστορία της περιοχής κατά την αρχαιότητα[7]». Αυτός δεν είναι ο μόνος τάφος που ανακαλύφθηκε τα τελευταία χρόνια στην Ξυλοτύμπου αφού στη συνέχεια ανακαλύφθηκαν άλλοι δύο. Ο ένας στο δυτικό άκρο του χωριού και ο άλλος στο ανατολικό. Ο τελευταίος ανακαλύφθηκε τον Αύγουστο του 2016 και σύμφωνα με την κ. Πωλίνα Χριστοφή, υπεύθυνη για την περισυλλογή των ευρημάτων ανήκει στην κλασική εποχή γύρω στο 500 π.Χ. Ο

[6] Στο ίδιο, σελ. 119
[7] http://www2.parliament.cy/parliamentgr/008_3e/23_06_009_05_01.736.htm Απάντηση 23.06.009.05.01.736 . Ανασύρθηκε 8/2/18

τάφος ήταν θαλαμοειδής, μεγέθους 210X185X130cm και σε αυτόν βρίσκονταν τουλάχιστον τρεις ανθρώπινοι σκελετοί. Μαζί με αυτούς υπήρχαν και διάφορα αγγεία (κτερίσματα)[8].

Επίσης, τάφοι ελληνιστικής εποχής εξερευνήθηκαν στην περιοχή Αγίας Μαρίνας και πριν το 1882 όπως αναφέρει ο G.Jeffery[9] (πιθανότατα να αναφέρεται στις ανασκαφές του Αμερικανού πρόξενου, ιταλικής καταγωγής, Λουϊζι Πάλμα ντι Τσεσνόλα ή σε αυτές του γερμανού Ohnefalsch Richter). Αναφορά σε ανασκαφή δύο τάφων της ύστερης Ελληνοφοινικικής εποχής με αέτωμα ως ψευδοασπίδα από τον Ohnefalsch Richter το 1882 γίνεται και στο βιβλίο *A catalogue of the Cyprus museum*[10].

Εκτός από τάφοι, στην ευρύτερη περιοχή της Ξυλοτύμπου υπάρχουν και άλλα ευρήματα που μαρτυρούν την ύπαρξη ζωής. Στην περιοχή «Μυτίλλης» (βορειοδυτικά του χωριού, δύο χιλιόμετρα από το Πέργαμο), υπάρχουν σπήλαια της προχριστιανικής εποχής[11]. Σπήλαιο υπάρχει και στην περιοχή Κατάπετρα που βρίσκεται τρία χιλιόμετρα βόρεια του χωριού[12] (το όνομα Κατάπετρα είναι σημειωμένο στο χάρτη του O.Ortelius 1573). Επίσης στην περιοχή αυτή υπάρχουν ερείπια παλαιού χωριού και εκκλησίας του Αρχαγγέλου Μιχαήλ καθώς και νεκρόπολη χάλκινης εποχής. Επίσης στην περιοχή «Κακογούπια», βορειοανατολικά του χωριού κοντά στο Δάσος Άχνας, έχουν βρεθεί σπασμένα αγάλματα[13].

Άλλη μια ένδειξη για ύπαρξη ζωής από πολύ παλαιότερα από την Τουρκοκρατία στο χώρο που βρίσκεται σήμερα το χωριό ή στον ευρύτερο χώρο, είναι και τα δύο εκκλησάκια του Αγίου Βασιλείου και της Αγίας Μαρίνας που βρίσκονται δυτικά του χωριού, τα οποία έχουν κτιστεί στα τέλη 15ου αιώνα[14] (στη Μεγάλη Κυπριακή

[8] Κυριάκος Χριστοφή «Αρχαίος τάφος στην κοινότητά μας» *Ξυλότυμβος*, Λάρνακα, τεύχος 74, Νοέμβριος 2016, σελ. 4
[9] George Jeffery, *A description of the historic monument of Cyprus*, Printer by Willian James,government printer at the government printing office, Nicosia 1918, σελ. 197
[10]John L. Myres-Max Ohnefalsch-Richter, *A catalogue of the Cyprus museum*, Clarendon Press, Oxford 1899, σελ. 12
[11] Κασάπης, ο.π., σελ. 119
[12] Στο ίδιο, σελ. 119
[13] Στο ίδιο, σελ. 119
[14] Rupert Gunnis, *Historic Cyprus: A Guide to Its Towns and Villages, Monasteries and Castles*, Εκδόσεις Methuen and Co LTD, London, 1936, σελ. 466

Εγκυκλοπαίδεια το εκκλησάκι του Αγ. Βασιλείου παρουσιάζεται ως κτίσμα του 12ου αι.)[15]. Η Ξυλοτύμπου εμφανίζεται για πρώτη φορά στο χάρτη του Kitchener το 1882.

ΕΙΚΟΝΑ 2.

Χάρτης Kitchener 1882.
Κρατικό Αρχείο Κύπρου

III. ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΧΩΡΙΟΥ

Το όνομα του χωριού, σύμφωνα με την επικρατέστερη εκδοχή προέρχεται από ένα λαξευτό τάφο, με ξύλινη επένδυση που βρέθηκε στα ανατολικά της κοινότητας. Λέγεται ότι ήταν ένας από τους πολλούς τάφους που λεηλάτησε ο περιβόητος Λουίζι Πάλμα ντι Τσεσνόλα, πρόξενος της Αμερικής τότε, το 1882, στην Κύπρο.[16].

Μια άλλη εκδοχή που μπορούμε να υποστηρίξουμε σχετικά με το όνομα του χωριού είναι ότι, αφού το δεύτερο συνθετικό τύμβος (τάφος) το πήρε από τους πολλούς τάφους που υπάρχουν στην περιοχή ή από το Timpo των Φραγκικών ή Ενετικών χρόνων, το πρώτο συνθετικό ίσως να το πήρε από την άφθονη ξυλεία που υπήρχε γύρω από το χωριό.

Ο Κώστας Πηλαβάκης στο περιοδικό «Λαογραφική Κύπρος» (1978) στα κυπριακά του τοπωνύμια, αναφέρει ότι η Ξυλοτύμβου ίσως να προήλθε από το ξηρός τύμβος, κάτι για το οποίο υπάρχει μεγάλη επιφύλαξη[17].

IV. ΠΡΩΤΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ

Αρχές 19ου αιώνα (πριν το 1820-30 οπότε και κατοικείται για πρώτη φορά το χωριό) στο χώρο όπου είναι σήμερα το κέντρο του χωριού υπήρχε το μετόχι του Απ. Λουκά

[15] *Μεγάλη Κυπριακή Εγκυκλοπαίδεια*, τόμος 3, λήμμα: Βασιλείου Αγίου Εκκλησία, Ξυλοτύμπου, Εκδόσεις Φιλόκυπρος, Λευκωσία 1985, σελ 179
[16] Στο ίδιο, τόμος 10, λήμμα:Ξυλοτύμπου, σελ. 296
[17] Δημήτρης Κυριάκου, *Το χωριό μου η Ξυλοτύμβου*, Εκδόσεις Α. Αλωνεύτης Λτδ., Λευκωσία 2004, σελ.9.

και το τσιφλίκι του Αλή Φούττη. Ο πρώτος κάτοικος του χωριού ήταν ο Γεροβράχιμος, ο οποίος ήταν εργάτης στο μετόχι και παντρεύτηκε την αδελφή του μοναχού που ήταν ο επιστάτης του. Για την καταγωγή του Βραχίμη υπάρχουν δύο εκδοχές. Η πρώτη είναι αυτή που υποστηρίζει ο Γεώργιος Κασάπης σύμφωνα με την οποία ο Βραχίμης καταγόταν από ένα χωριό, κοντά στην Αχερίτου, την Τράπεζα, που δεν υπάρχει σήμερα[18]. Η δεύτερη είναι αυτή η οποία υποστηρίζει ότι ο Βραχίμης καταγόταν από την Αμμόχωστο και συγκεκριμένα από το προάστιο Αγ. Μέμνονας. Την άποψη αυτή υποστηρίζει και ο Δημήτρης Κυριάκου ο οποίος στηρίζεται στο γεγονός ότι σε αυτή την περιοχή της Αμμοχώστου υπάρχουν και άλλοι άνθρωποι που φέρουν το όνομα Βραχίμης, το οποίο προέρχεται από το Αβραάμ[19].

Σύμφωνα με προφορική μαρτυρία της γιαγιάς του Γεώργιου Κασάπη, Μαρουλλούς, από την Ορμήδεια (1820-1918), η οποία παντρεύτηκε τον Γεώργιο Ζένιο (παιδί ενός από τους πρώτους κατοίκους του χωριού, του γερο-Ζένιου), όταν ήρθε στο χωριό, 1840, υπήρχαν μόνο εφτά κατοικίες[20]. Πιθανόν αυτές να ήταν του Γεροβράχιμου, του γέρο-Ζένιου, των τριών γιων του (Γεωργίου, Χριστοφή, Συμεού), της κόρης του Αυγούστας και το μετόχι του Απ. Λουκά ή το σπίτι του Αλή Φούττη (τούρκου τσιφλικά). Ο γέρο-Ζένιος αναγκάστηκε να εγκαταλείψει το χωριό του Πέργαμο, αφού οι Τούρκοι έκλεψαν την μία του κόρη και είχαν σκοπό να του πάρουν και τη δεύτερη, η οποία όμως γλίτωσε εξαιτίας ενός Τούρκου που τους ειδοποίησε να προσέχουν[21].

Η εκδικητική συμπεριφορά των Τούρκων έναντι των Ελλήνων, μετά το ξέσπασμα της Ελληνικής Επανάστασης, ανάγκασε κι άλλους να εγκαταλείψουν το μεικτό χωριό Πέργαμο και να μετακινηθούν στην Ξυλοτύμπου. Εκτός από την οικογένεια του Γέρο- Ζένιου, που ανέφερα πιο πάνω, από το Πέργαμο έφτασαν στο χωριό και οι οικογένειες του Παρασκευά και Αδάμου Χατζηγέρου, Γεωργίου Κουτσού, Σταυρή Κωνσταντή, Γεωργίου Κουτσόγιωρκου (του οποίου την αδελφή πήραν οι Τούρκοι με τη βία και την πάντρεψαν με Τούρκο) και του Κοντοβούρκη, που όπως αναφέρει ο Χριστοφής Κοντοβούρκη στο ημερολόγιό του έφυγαν φοβισμένοι γιατί οι Τούρκοι

[18] Κασάπης, ο.π., σελ.6
[19] Κυριάκου, ο.π., σελ.14-15
[20] Κασάπης, ο.π., σελ. 12
[21] Στο ίδιο, σελ. 12

κυνήγησαν τον παππού του και για να γλιτώσει κατέφυγε στο «κουσουλόσπιτον», κάτι σαν προξενείο, που υπήρχε στην Πύλα[22].

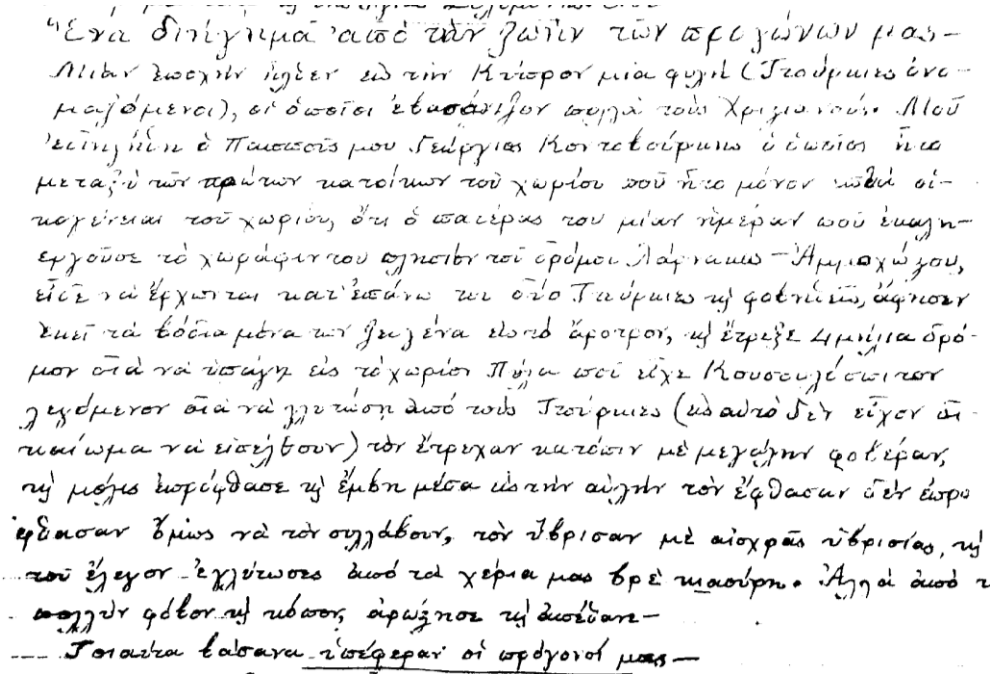

ΕΙΚΟΝΑ 3

Απόσπασμα από το ημερολόγιο

του Χριστοφή Χατζηττοφή Κοντοβούρκη

(1886-1975)

Στο χωριό ήρθαν και κάτοικοι από άλλες περιοχές. Από τη Λεμύθου ήρθε ο Γεώργιος Παπάκτωρης, ο οποίος ήταν εργάτης σε τσιφλίκι και επειδή ήξερε να ψάλλει και ήξερε και λίγα γράμματα του πρότειναν να γίνει παπάς του χωριού και αφού τον πάντρεψαν με μια γυναίκα από την Μακράσυκα έγινε γενάρχης μιας μεγάλης οικογένειας[23]. Από την Αντιόχεια της Συρίας, αρχές του 1850, έφτασε ο Λιασής Φελλάς ίσως ως ναυτικός στη Δεκέλεια. Από την Πηγή Μεσαορίας ήρθαν αρχές του 1860 η οικογένεια Ζαχαρκά Χατζηαυξέντη και Παρασκευά Χατζηβαρνάβα. Από το Πραστειό, η οικογένεια Γεώργιου Κουκκουλλή. Από τη Λάρνακα, η οικογένεια Χριστόδουλου Τσαγκάρη. Από την Πάφο, η οικογένεια Κωνσταντή Ταντελέ που ήταν κυβερνητικός υπάλληλος υπεύθυνος για τη μέτρηση σιτηρών στο χωριό και την καταβολή του ενός δεκάτου στην κυβέρνηση (φόρος δεκάτης που ίσχυσε μέχρι το 1926)[24]. Από το Μαθιάτη η οικογένεια Τσιόρβατζιη, ο Παντελής Συμεού με τα τέσσερα παιδιά του. Ο λόγος της μετάβασής τους στην Ξυλοτύμπου ήταν η φτώχεια. Από την Ορμήδεια ήρθε ο Γεώργιος Χατζηλούκα, ο οποίος παντρεύτηκε την Άννα Βραχίμη Μάρκου. Γνωρίζοντας λίγα γράμματα, χειροτονήθηκε ιερέας και

[22] Ημερολόγιο Χριστοφή Κοντοβούρκη, Αρχείο οικογένειας Κοντοβούρκη
[23] Κασάπης, ο.π., σελ. 9
[24] Κυριάκου, ο.π., σελ. 15

συλλειτουργούσε για κάποιο χρονικό διάστημα με τον Παπάκτωρη[25]. Από την Καλοψίδα ήρθε η οικογένεια του Χατζηκωνσταντή[26].

Από το Αυγόρου ήρθε γύρω στο 1870 ο Χαράλαμπος Μιχαήλ ο οποίος παντρεύτηκε τη Λαμπριανή, κόρη της Κατερίνας Φούττη[27].

Αυτό που ίσως οδήγησε πολλούς στην Ξυλοτύμπου ήταν το τρεχούμενο νερό, η άφθονη ξυλεία, τα βοσκοτόπια καθώς και οι πεδινές εκτάσεις.

V. ΑΠΟΓΡΑΦΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΞΥΛΟΤΥΜΠΟΥ

1881. Σύμφωνα με την πρώτη απογραφή της Αγγλικής Κυβέρνησης η Ξυλοτύμπου είχε 224 κατοίκους, 107 άντρες και 117 γυναίκες[28].

1891. Στην Ξυλοτύμπου διαμένουν 303 κάτοικοι. 152 άντρες και 151 γυναίκες από τις οποίες οι δύο ήταν μωαμεθανές[29]. Πιθανόν οι δύο αυτές γυναίκες να ήταν οι δύο κόρες (Κατερίνα και Νακιλέ) του τούρκου τσιφλικά Αλή Φούττη ο οποίος σύμφωνα με όσα αναφέρει ο Δημήτρης Κυριάκου στο βιβλίο του « Το χωριό μου η Ξυλοτύμπου» κατοίκησε στην Ξυλοτύμπου επί τουρκοκρατίας. Ο Αλή Φούττη πήρε για γυναίκα του τη χριστιανή Φραγκού από την Κοντέα και απέκτησαν μαζί τέσσερις κόρες, οι οποίες με τη συγκατάθεση του Αλή βαπτίστηκαν χριστιανές. Με τον θάνατό του, για να μπορέσουν τα παιδιά του να κληρονομήσουν την περιουσία του έπρεπε να είναι Μωαμεθανοί. Οι δύο από τις τέσσερις του κόρες αρνήθηκαν την περιουσία ενώ οι άλλες δύο έγιναν μωαμεθανές για να γίνουν κληρονόμοι. Η μία από τις δύο, η Κατερίνα, μόλις κληρονόμησε την περιουσία, έγινε ξανά χριστιανή παρ' όλο που παντρεύτηκε Τούρκο και μάλιστα βάφτισε και τα παιδιά της Ιωσήφ και Λαμπριανή.

---

[25] Στο ίδιο, σελ.16
[26] Στο ίδιο, σελ.16
[27] Στο ίδιο, σελ.16
[28] Frederick W. Barry, *Report on the census of Cyprus 1881*, Εκδόσεις Eyre and Spottiswoode, London, December 1884
[29] *Report on the census of Cyprus*, taken 6th April 1891, Colonial Office, June 1893

1901. Δεν παρουσιάζονται ιδιαίτερες αλλαγές στη σύνθεση του πληθυσμού του χωριού. Στην Ξυλοτύμπου καταγράφονται ως κάτοικοι 193 άντρες και 195 γυναίκες[30].

1911. Σύνολο πληθυσμού 473, από τους οποίους οι 241 άντρες (δύο από αυτούς μωαμεθανοί και 232 γυναίκες (3 από αυτές μωαμεθανές)[31].

1921. Σύνολο πληθυσμού 570, 292 άντρες (ένας μωαμεθανός) και 278 γυναίκες χωρίς καθόλου γυναίκες μωαμεθανές[32]. Το γεγονός ότι δεν παρουσιάζεται αύξηση , ούτε καν σταθερότητα, στον αριθμό των μωαμεθανών κατοίκων, ίσως να σημαίνει ότι στο χωριό δεν κατοικούσαν μόνιμα οικογένειες μωαμεθανών αλλά ίσως κάποιοι διέμεναν εδώ περιστασιακά για λόγους πιθανόν εργασιακούς.

1931. Ο πληθυσμός του χωριού παρουσιάζει μια αυξητική τάση. Οι κάτοικοι αριθμούν 738 από τους οποίους οι άντρες είναι 377 (ένας moslem=οπαδός του Ισλάμ) και 361 γυναίκες. Αξιοσημείωτο το γεγονός ότι ενώ στις προηγούμενες απογραφές χρησιμοποιείτο ο όρος non mahometan και mahometan για χαρακτηρισμό των κατοίκων τώρα οι όροι άλλαξαν και χρησιμοποιείται ο όρος Christian και Moslem[33].

Η επόμενη απογραφή που θα έπρεπε να γινόταν το 1941, αφού όπως είδαμε πιο πάνω γινόταν κάθε δεκαετία, δεν έγινε λόγω του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

1946. Συνεχίζει η αυξητική τάση του πληθυσμού. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι για πρώτη φορά μαζί με την Ξυλοτύμπου αναγράφεται και η Δεκέλεια, η οποία αναφέρεται μόνο στην απογραφή του 1921, ως ξεχωριστή κοινότητα, με μόνο αντρικό πληθυσμό, 10 μωαμεθανούς και 24 όχι μωαμεθανούς. Το σύνολο του πληθυσμού Ξυλοτύμπου και Δεκέλειας είναι 1089 από τους οποίους ο ένας δεν είναι χριστιανός ορθόδοξος, ούτε όμως μουσουλμάνος αλλά από άλλη θρησκεία. Στην απογραφή αυτή δε γίνεται διαχωρισμός φύλων αλλά υπάρχει μόνο η διάκριση Greek

[30] Report on the census of Cyprus, taken 31th March 1901
[31] Alexander Mavrogordato, *Report and general abstracts of the census of 1911, taken on the 2nd April 1911*, Εκδόσεις Waterlow and Sons Ltd, London Wall
[32] C.H. Hart-Davis, *Report and general abstracts of the census of 1921*, taken on the 24nd April 1921, Εκδόσεις Waterlow and Sons Ltd, London Dunstable and Watford 1922
[33] C.H. Hart-Davis, C.M.G.,*Report and general abstracts of the census of 1921, taken on April 27-28 1931*, Εκδόσεις F.S. Passingham, government printer, Nicosia 1932

Orthodox, Moslen Turkish και other religions[34]. Βλέπουμε δηλαδή να δίνεται πλέον και εθνική, όχι μόνο θρησκευτική, ταυτότητα στους μουσουλμάνους της Κύπρου.

1960. Η επόμενη απογραφή γίνεται με την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η άνοδος του πληθυσμού της Ξυλοτύμπου, η οποία παρουσιάζεται πάλι μαζί με τη Δεκέλεια συνεχίζει. Οι κάτοικοι ανέρχονται στους 1469 από τους οποίους οι 746 είναι άντρες και οι 723 γυναίκες. Στην απογραφή αυτή γίνεται διάκριση των κατοίκων βάσει εθνότητας. Συγκεκριμένα αναγράφονται οι εθνότητες Greeks, Maronites, Armenians, Turks, British, Cypsies, other. Στην Ξυλοτύμπου (στην απογραφή της οποίας συμπεριλαμβάνονται και οι κάτοικοι Δεκέλειας καταγράφεται ένας τούρκος και πέντε κάτοικοι άλλης εθνότητας)[35].

1976. Ο πληθυσμός του χωριού παρουσιάζει κατακόρυφη άνοδο λόγω των ραγδαίων μεταβολών που επέφερε η τουρκική εισβολή. Στην Ξυλοτύμπου κατέφθασαν 40.000 κατατρεγμένοι πρόσφυγες. Στην καταγραφή του 1976 το σύνολο του πληθυσμού του χωριού ανέρχεται στους 5709 από τους οποίους οι 5.699 ήταν Ελληνοκύπριοι και οι 10 ξένοι υπήκοοι.

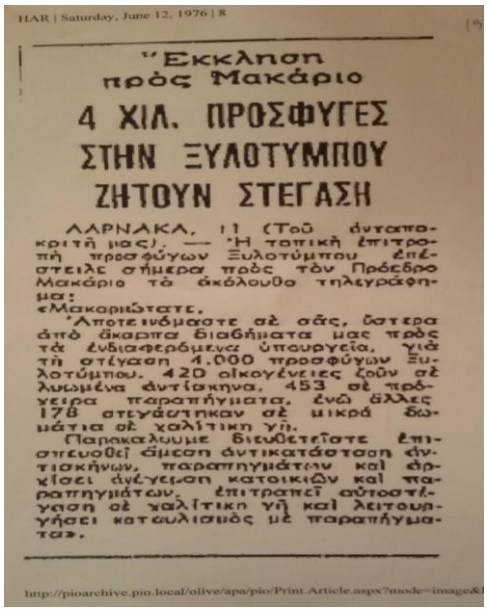

HAR | Saturday, June 12, 1976 | 8

"Εκκληση πρὸς Μακάριο

4 ΧΙΛ. ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΣΤΗΝ ΞΥΛΟΤΥΜΠΟΥ ΖΗΤΟΥΝ ΣΤΕΓΑΣΗ

ΛΑΡΝΑΚΑ, 11 (Τοῦ ἀντιπροσωπευτικοῦ μας). — Ἡ τοπικὴ ἐπιτροπὴ προσφύγων Ξυλοτύμπου ἐπέστειλε σήμερα πρὸς τὸν Πρόεδρο Μακάριο τὸ ἀκόλουθο τηλεγράφημα:

«Μακαριώτατε,

Ἀποτεινόμαστε σὲ σᾶς, ὕστερα ἀπὸ ἄκαρπα διαβήματα μας πρὸς τὰ ἐνδιαφερόμενα ὑπουργεῖα, γιὰ τὴ στέγαση 4.000 προσφύγων Ξυλοτύμπου. 420 οἰκογένειες ζοῦν σὲ λυωμένα ἀντίσκηνα, 453 σὲ πρόχειρα παραπήγματα, ἐνῶ ἄλλες 178 στεγάστηκαν σὲ μικρὰ δωμάτια σὲ χαλίτικη γῆ.

Παρακαλοῦμε διευθετεῖστε ἐπιστευσθεῖ ἄμεση ἀντικατάσταση ἀντισκήνων, παραπηγμάτων καὶ ἀρχίσει ἀγέγερση κατοικιῶν καὶ παραπηγμάτων, ἐπιτραπεῖ αὐτοστέγαση σὲ χαλίτικη γῆ καὶ λειτουργήσει κατοψλισιὸς μὲ παραπήγματα».

http://pioarchive.pio.local/olive/apa/pio/Print.Article.aspx?mode=image&

ΕΙΚΟΝΑ 4

Άρθρο της Εφημερίδας *Χαραυγή*, Λευκωσία, 12/6/1976, φύλλο 8

Αρχείο Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών Κύπρου

1982. Αξιοσημείωτη είναι η μείωση του πληθυσμού της Ξυλοτύμπου μετά τη μετακίνηση πολλών προσφύγων σε προσφυγικούς συνοικισμούς και άλλα χωριά. Το

[34] *Census of population and agriculture 1946*, 1949

[35] Republic of Cyprus, *Census of population and agriculture 1960*, volume 1, population by location, race and sex, Εκδόσεις Printing Office of the Republic of Cyprus

σύνολο του πληθυσμού ανέρχεται στους 2811 κατοίκους, 1403 άντρες και 1408 γυναίκες. Στη μετακίνηση προσφύγων σε προσφυγικούς οικισμούς αναφέρονται και άρθρα εφημερίδων της εποχής. Συγκεκριμένα για παράδειγμα, η Εφημερίδα *Φιλελεύθερος* στις 7 Φεβρουαρίου 1976, σε άρθρο της με τίτλο «Μετακίνηση προσφύγων σε νέους οικισμούς» αναφέρει ότι 67 οικογένειες από καταυλισμούς Ορμήδειας και Ξυλοτύμπου μετακινήθηκαν στους συνοικισμούς « Τσιακκιλερού» και «Κόκκινες»[36]. Σε αυτή την απογραφή (1982) είναι η τελευταία φορά που συμπεριλαμβάνεται και η Δεκέλεια στην απογραφή της Ξυλοτύμπου[37].

1992. Ο πληθυσμός αυξάνεται. Οι κάτοικοι του χωριού ανέρχονται στους 3.138, 1,590 άντρες και 1,548 γυναίκες[38]. Στην απογραφή αυτή τα στοιχεία καταγράφονται για πρώτη φορά εκτός από την αγγλική και στην ελληνική γλώσσα.

2001. Σύνολο πληθυσμού 3.438, 1,762 άντρες και 1676 γυναίκες[39].

2011. Τελευταία μέχρι τώρα απογραφή. Συνεχίζεται η αύξηση πληθυσμού στο χωριό και ο αριθμός ανέρχεται στους 3,655 κατοίκους, 1840 άντρες και 1815 γυναίκες[40].

Η συνεχής πληθυσμιακή ανάπτυξη του χωριού οφείλεται στη σχετικά μικρή απόσταση του χωριού από την πόλη της Λάρνακας, τη γειτνίαση του με τη Βρετανική στρατιωτική βάση της Δεκέλειας, την καλή οδική του σύνδεση και τις προσοδοφόρες γεωργικές και κτηνοτροφικές ασχολίες.

---

[36] «Μετακίνηση προσφύγων σε νέους οικισμούς», *Φιλελεύθερος*, Λευκωσία, 7/2/1976, φυλ. 10

[37] *http://www.cystat.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/populationcondition_22main_keyfarchive_gr* Ημερομηνία πρόσβασης 8/3/2018

[38]*http://www.cystat.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/populationcondition_22main_keyfarchive_gr/populationcondition_22main_keyfarchive_gr?OpenForm&yr*, Ημερομηνία πρόσβασης 8/3/18

[39]*http://www.cystat.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/All/C708C27A7D2EB8CAC2256D42002C6915/$file/CENSUS%20OF%20POPULATION%202001-VOL.2.pdf?OpenElement* ,Ημερομηνία πρόσβασης 8/3/18

[40]*http://www.cystat.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/populationcondition_22main_gr/populationcondition_22main_gr?OpenForm&sub=2&sel=2* ,Ημερομηνία πρόσβασης 8/3/18

ΚΥΡΙΟ ΜΕΡΟΣ

Α. Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΞΥΛΟΤΥΜΠΟΥ

Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στα χρόνια της Τουρκοκρατίας οι περισσότεροι Κύπριοι ήταν εντελώς αγράμματοι γιατί οι κατακτητές δεν επέδειξαν καθόλου ενδιαφέρον για τη μόρφωση του λαού, αντιθέτως κρατούσαν τους πρόγονούς μας στο σκοτάδι της αμάθειας. Οι κοινωνικές συνθήκες που βρήκαν οι Άγγλοι στο νησί μετά από 308 χρόνια κακής τουρκικής διακυβέρνησης ήταν απαράδεκτες. Παρ' όλα αυτά οι Κύπριοι διατήρησαν την ελληνική τους καταγωγή, τη γλώσσα, τη θρησκεία, τα ήθη, τα έθιμα, τις δοξασίες, τις παραδόσεις, τα όνειρά τους. Παρέμειναν πιστοί στα εθνικά και θρησκευτικά τους ιδεώδη. Στα πρώτα χρόνια της διοίκησης του νησιού οι Άγγλοι εφάρμοσαν μια φιλελεύθερη πολιτική στον τομέα της εκπαίδευσης αφού ιδρύθηκαν πολλά ελληνικά σχολεία. (Τα δεδομένα βέβαια άλλαξαν μετά τα γνωστά γεγονότα της εξέγερσης του 1931. Από τότε η Αποικιακή Κυβέρνηση προσπάθησε να υποτάξει την εκπαίδευση της Κύπρου και να την προσαρμόσει στα βρετανικά πρότυπα σε μια προσπάθεια αποκόλλησης του νησιού από τον εθνικό κορμό. Η διδασκαλία της ελληνικής ιστορίας καταργείται, καθιερώνεται η διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας στις δύο ανώτερες τάξεις του Δημοτικού, αντικαθίσταται ο ελληνικός εθνικός ύμνος με τον αγγλικό, απαγορεύεται η ανάρτηση ελληνικής σημαίας, ο εορτασμός ελληνικών εθνικών εορτών και οι εικόνες ηρώων του 1821, τηρούνται οι αγγλικές αργίες κ.α.)

Έναν χρόνο μετά την ανάληψη της διοίκησης του νησιού από τους Άγγλους (1879) υπολογίζεται ότι σε ολόκληρη την Κύπρο λειτουργούσαν μόνο 83 ελληνικά σχολεία στοιχειώδους εκπαίδευσης (Επαρχία Λευκωσίας 21, Επαρχία Λάρνακας 12, Επαρχία Αμμοχώστου 10, Επαρχία Λεμεσού 20, Επαρχία Πάφου 12, Επαρχία Κερύνειας 8)[41].

[41] Ι.Κ Περιστιάνης., *Ιστορία των Ελληνικών Γραμμάτων από της τουρκικής κατακτήσεως μέχρι της αγγλικής κατοχής (1571-1878),* Εκδόσεις Επιφανίου, Λευκωσία 2000, σελ.377

II. ΠΡΩΤΕΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΜΟΡΦΩΣΗΣ

Στην Ξυλοτύμπου δεν λειτουργούσε κανένα οργανωμένο σχολείο μέχρι το 1900. Υπήρχε όμως ενδιαφέρον για μόρφωση και κάποιοι φρόντιζαν να μάθουν λίγα γράμματα (γραφή και ανάγνωση) κοντά σε κάποιο παπά, ψάλτη ή επαγγελματία. Το ενδιαφέρον των κατοίκων της Ξυλοτύμπου για μόρφωση αποδεικνύει και το γεγονός ότι γύρω στο 1874-75 μια μερίδα Ξυλοτυμπιωτών με πρωτοβουλία του Αδάμου Παπάκτωρη έφεραν τον Θεοχάρη Ηρακλειδίου από το Τρίκωμο για να διδάξει τα παιδιά του χωριού στοιχειώδη γράμματα[42]. Ο Θεοχάρης, ο οποίος δεν ξέρουμε αν ήταν σπουδασμένος δάσκαλος ή αυτοδίδακτος, δίδασκε σ' ένα μικρό δωμάτιο ανάγνωση, γραφή, αριθμητική, θρησκευτικά και ωδική. Τη διαμονή και τη διατροφή του δασκάλου καθώς και κάποιο φιλοδώρημα αναλάμβαναν οι γονείς των μαθητών του. Όταν έφυγε από το χωριό ο Θεοχάρης, το έργο του συνέχισε ένας από τους μαθητές του, ο Ζαχαρίας Χατζηγιώργης ο οποίος ανέλαβε τη διδασκαλία των ελληνικών γραμμάτων στους νέους σ' ένα δωμάτιο πίσω από τον χώρο που κτίστηκε αργότερα το Συνεργατικό Παντοπωλείο. Η φήμη του εν λόγω διδασκάλου ξεπέρασε το όρια του χωριού και τον καλούσαν να διδάσκει και σε γειτονικά χωριά όπως το Ξυλοφάγου και το Αυγόρου. Ο Ζαχαρίας Χατζηγιώργης το 1886 χειροτονήθηκε ιερέας και από τότε ανέλαβαν άλλοι ως δάσκαλοι[43]. Σύμφωνα με το Κρατικό Αρχείο, ο Θεοχάρης Ηρακλειδίου επανέρχεται ως δάσκαλος στο χωριό το 1889 με «manager»(κάτι σαν σχολική εφορεία) τον Παπαζαχαρία Χατζηγεωργίου[44].

[42] Κυριάκου, ο.π., σελ. 152
[43] Κυριάκου, ο.π., σελ. 153
[44] Κρατικό Αρχείο Κύπρου, Αριθμός Αναφοράς Αρχείου E19-1

III. ΠΡΩΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Το πρώτο οργανωμένο, υπό την εποπτεία της κυβέρνησης, σχολείο στην Ξυλοτύμπου ιδρύθηκε το 1900. Αρχικά στεγάστηκε σ' ένα δωμάτιο δίπλα από την εκκλησία. Κάποιοι από τους πρώτους μαθητές ήταν 13 και 14 χρονών και φοιτούσαν στην Α΄ τάξη (όπως για παράδειγμα ο Ττοφής Κοντοβούρκης γεννηθείς το 1886[45] και Παπακυριάκος γεννηθείς το 1887).

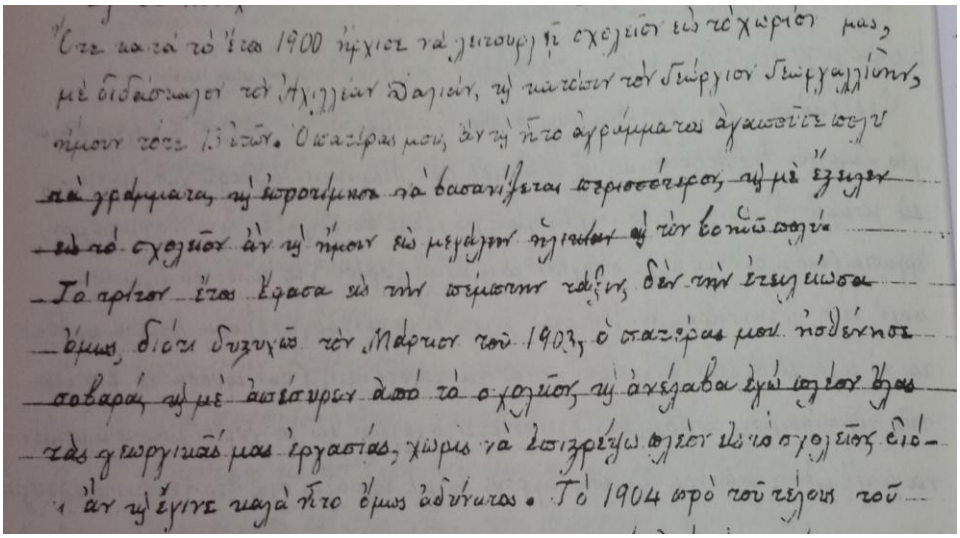

ΕΙΚΟΝΑ 5

Απόσπασμα από το ημερολόγιο του Χριστοφή Χατζηττοφή Κοντοβούρκη (1886-1975)

Στα πρώτα χρόνια λειτουργίας του Σχολείου, την ευθύνη για διορισμό δασκάλου και κάλυψη των εξόδων λειτουργίας του Σχολείου είχαν οι χωριτικές αρχές που είχαν χρέη Σχολικής Επιτροπής.

Πρώτος χωριανός δάσκαλος ήταν ο Μιχαήλ Λιασής απόφοιτος του Ιεροδιδασκαλείου Λάρνακας, ο οποίος εργάστηκε πολύ λίγα χρόνια και το 1930 μετανάστευσε στην Αμερική.[46] Πρώτες δασκάλες του χωριού ήταν η Μαρία Παπακυριακού, η Χρυστάλλα Παναγή και η Χρυσούλα Δημητρίου.

Το μονοδιδάσκαλο σχολείο υπήρχε μέχρι το 1925. Κατά την περίοδο 1920-25 υπήρχε μεγάλος αριθμός μαθητών και η αίθουσα που φιλοξενούσε όλους τους μαθητές από Α΄ μέχρι Στ΄ τάξη απεδείχθη πολύ μικρή. Ο εξοπλισμός ήταν ένα τραπέζι και μια καρέκλα για το δάσκαλο, ο μαυροπίνακας και μεγάλα θρανία όπου κάθονταν 3-4 μαθητές μαζί. Για να μπορέσει ο δάσκαλος να ανταπεξέλθει εφάρμοζε

[45] Ημερολόγιο Χριστοφή Κοντοβούρκη, Αρχείο οικογένειας Κοντοβούρκη
[46] Κυριάκου, ο.π., σελ. 155

πολλές φορές την αλληλοδιδακτική μέθοδο. Οι μεγαλύτεροι και καλοί μαθητές των τελευταίων τάξεων βοηθούσαν στη διδασκαλία των μικρότερων. Η μόρφωση των παιδιών κατά τις πρώτες δεκαετίες του 20ου αι. ήταν σίγουρα ελλιπής.

Το 1920 ιδρύθηκε το «Αναγνωστήριο», ένας μορφωτικός σύλλογος που έδινε συνέχεια στη μόρφωση των παιδιών με τις διάφορες πολιτιστικές δραστηριότητές του.

Το 1925 η αύξηση του πληθυσμού της κοινότητας ανάγκασε την Αποικιακή Κυβέρνηση να στείλει και δεύτερο δάσκαλο. Έτσι από το 1925 το σχολείο έγινε διδιδάσκαλο. Χωρίστηκε όμως σε Παρθεναγωγείο, το οποίο στεγαζόταν εκεί που ήταν το παλιό σχολείο δίπλα στην εκκλησία και σε Αρρεναγωγείο το οποίο στεγαζόταν στο καινούριο κτίριο που μόλις είχε τελειώσει (το σημερινό Ά Δημοτικό Σχολείο Ξυλοτύμπου), και έτσι λειτουργούσε πάλι το καθένα ξεχωριστά ως μονοδιδάσκαλο. Την τελευταία χρονιά λειτουργίας του Παρθεναγωγείου (1936) η κ. Ρεβέκκα Γεωργιάδου, δασκάλα στο Παρθεναγωγείο δίδασκε σε 49 κορίτσια από Α΄ μέχρι Στ΄ τάξη.[47] Το Παρθεναγωγείο και Αρρεναγωγείο διατηρήθηκαν μέχρι το 1936. Από το 1936 και μετά το Σχολείο έγινε μεικτό[48]. Το παλιό κτίριο δίπλα στην εκκλησία εγκαταλείφθηκε και λειτουργούσε μόνο το καινούριο σχολείο με τρεις αίθουσες διδασκαλίας και ένα γραφείο. Σύμφωνα με άρθρο της εφημερίδας *Νέος Κυπριακός Φύλαξ* που δημοσιεύθηκε στις 12/6/37 αποφασίστηκε να γίνουν έργα σε ορισμένα σχολεία ανάμεσά τους και αυτό της Ξυλοτύμπου. Συγκεκριμένα το άρθρο αναφέρει: « Δια διατάγματος δημοσιευθέντος εις επίσημην εφημερίδα θα ανεγερθούν ή θα διορθωθούν ή θα επεκταθούν ή θα βελτιωθούν σχολεία». Σε εφημερίδες της εποχής (*Ελευθερία,* 17/3/37[49], 23/3/37[50], 24/3/37[51] και *Κυπριακός Τύπος* 19/11/37[52]) η Σχολική Επιτροπή Ξυλοτύμπου ζητά προσφορές για επέκταση του αρρεναγωγείου και των αποπάτων καθώς και περίφραξή του. Υπεύθυνη για τη διαμονή των δασκάλων ήταν η Σχολική Επιτροπεία όπως φαίνεται και από την ανακοίνωση που δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα *Πρωινή* στις 24/10/36[53], στην οποία ζητά προσφορές

[47] Κρατικό Αρχείο Κύπρου,Αριθμός Αναφοράς Αρχείου Ε19-14
[48] Κρατικό Αρχείο Κύπρου,Αριθμός Αναφοράς Αρχείου Ε19-15
[49] «Ζήτησις προσφορών», *Ελευθερία,* Λευκωσία, 17/3/1937, φυλ.3
[50] «Ζήτησις προσφορών», *Ελευθερία,* Λευκωσία, 23/3/1937, φυλ. 2
[51] «Ζήτησις προσφορών», *Ελευθερία,* Λευκωσία 14/3/937, φυλ. 4
[52] «Ζήτησις προσφορών» *Νέος Κυπριακός Φύλαξ,* Λευκωσία, 19/11/1937, φυλ. 3
[53] «Ζήτησις προσφορών», *Πρωινή,* 24/10/1936, φυλ. 2

για μετατροπή μιας οικίας του χωριού σε κατοικία δασκάλας. Οι προσφορές βέβαια έπρεπε να αποστέλλονται στον Διευθυντή της Παιδείας.

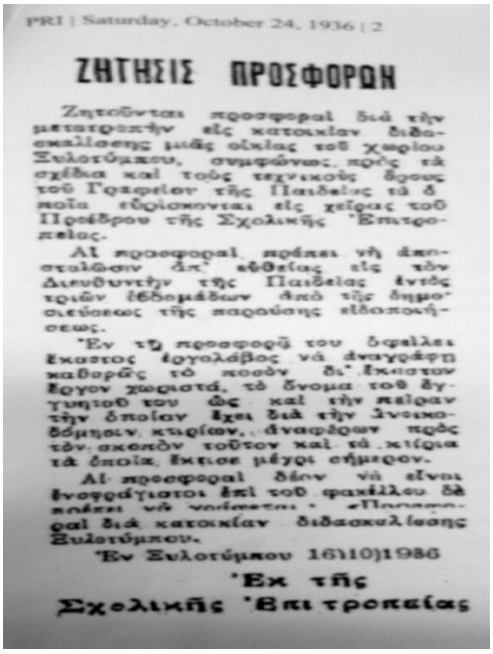

PRI | Saturday, October 24, 1936 | 2

ΖΗΤΗΣΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Ζητοῦνται προσφοραὶ διὰ τὴν μετατροπὴν εἰς κατοικίαν διδασκαλίσσης μιᾶς οἰκίας τοῦ χωρίου Ζυλοτύμπου, συμφώνως πρὸς τὰ σχέδια καὶ τοὺς τεχνικοὺς ὅρους τοῦ Γραφείου τῆς Παιδείας τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται εἰς χεῖρας τοῦ Προέδρου τῆς Σχολικῆς Ἐπιτροπείας.

Αἱ προσφοραὶ πρέπει νὰ ἀποσταλῶσιν ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν Διευθυντὴν τῆς Παιδείας ἐντὸς τριῶν ἑβδομάδων ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰδοποιήσεως.

Ἐν τῇ προσφορᾷ του ὀφείλει ἕκαστος ἐργολάβος νὰ ἀναγράφῃ καθαρῶς τὸ ποσὸν δι' ἕκαστον ἔργον χωριστά, τὸ ὄνομα τοῦ ἐγγυητοῦ του ὡς καὶ τὴν πεῖραν τὴν ὁποίαν ἔχει διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν κτιρίων, ἀναφέρων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον καὶ τὰ κτίρια τὰ ὁποῖα ἔκτισε μέχρι σήμερον.

Αἱ προσφοραὶ δέον νὰ εἶναι ἐνυπόγραφοι ἐπὶ τοῦ φακέλλου δὲ πρέπει νὰ γίνωνται αἱ Προσφοραὶ διὰ κατοικίαν διδασκαλίσσης Ζυλοτύμπου.

Ἐν Ζυλοτύμπου 16\10\1936

Ἐκ τῆς Σχολικῆς Ἐπιτροπείας

ΕΙΚΟΝΑ 6

Άρθρο της εφημερίδας *Πρωινή*, 24/10/1936, φύλλο 2

Αρχείο Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών Κύπρου

Παρόλο που όλο και περισσότεροι έδειχναν ενδιαφέρον και φρόντιζαν να μάθουν γράμματα, εντούτοις μελετώντας κάποιος το δημοψήφισμα που διεξήχθη στην κοινότητα στις 15 Ιανουαρίου 1950 παρατηρεί ότι από τα 693 άτομα που ψήφισαν μόνο οι 333 ήξεραν να γράφουν το όνομά τους και από αυτούς μόνο οι 39 ήταν γυναίκες (μάλιστα οι πλείστες εξ' αυτών κατάγονταν από εύπορες οικογένειες).[54]

ΕΙΚΟΝΑ 7

Γ΄ τάξη Α΄ Δημοτικού Σχολείου Σχολική Χρονιά 1943-44, Προσωπικό Αρχείο Μαρίας Παπαγεωργίου

[54] Γιάννης Παπαγεωργίου, *Η Ξυλοτύμπου στους εθνικούς αγώνες,* Εκδόσεις Βιβλιεκδοτική, Λάρνακα 2013, σελ. 28-48,49-57.

Το ενδιαφέρον όμως για μόρφωση συνεχώς αυξανόταν. Το 1952 κτίστηκαν σε νέα πτέρυγα ακόμα τρεις αίθουσες διδασκαλίας και το Σχολείο έγινε γρήγορα πολυδιδάσκαλο. Ο συνεχώς αυξανόμενος αριθμός μαθητών ανάγκασε τη χωριτική αρχή να νοικιάσει δωμάτια από οικίες που βρίσκονταν κοντά στο σχολείο. Το 1966 ο αριθμός των μαθητών ανερχόταν στους 317 (151 αγόρια και 166 κορίτσια[55]) και για να καλυφθούν οι ανάγκες νοικιάστηκαν και μερικά δωμάτια από τις κατοικίες του Κυριάκου Παύλου και Κυριάκου Πασιά που βρίσκονταν κοντά στο Σχολείο. Σύμφωνα με προφορικές μαρτυρίες που εξασφάλισα από τον κ. Κύπρο Κακκή και την κ. Αθανασία Ευσταθίου (γεννηθέντες το 1952) η ενοικίαση δωματίων ξεκίνησε από πιο νωρίς αφού οι προαναφερθέντες θυμούνται ότι όταν ήταν στη Β΄ τάξη του δημοτικού η τάξη τους ήταν ένα δωμάτιο στο σπίτι του Κυριάκου Πασιά. Παραθέτω πιο κάτω ενοικιαστήριο έγγραφο που εντόπισα στο αρχείο του Α΄ Δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου.

[55] Αρχείο Ά δημοτικού Σχολείου (28/2/18) και Κρατικό Αρχείο Κύπρου, Αριθμός Αναφοράς Αρχείου Ε19-43

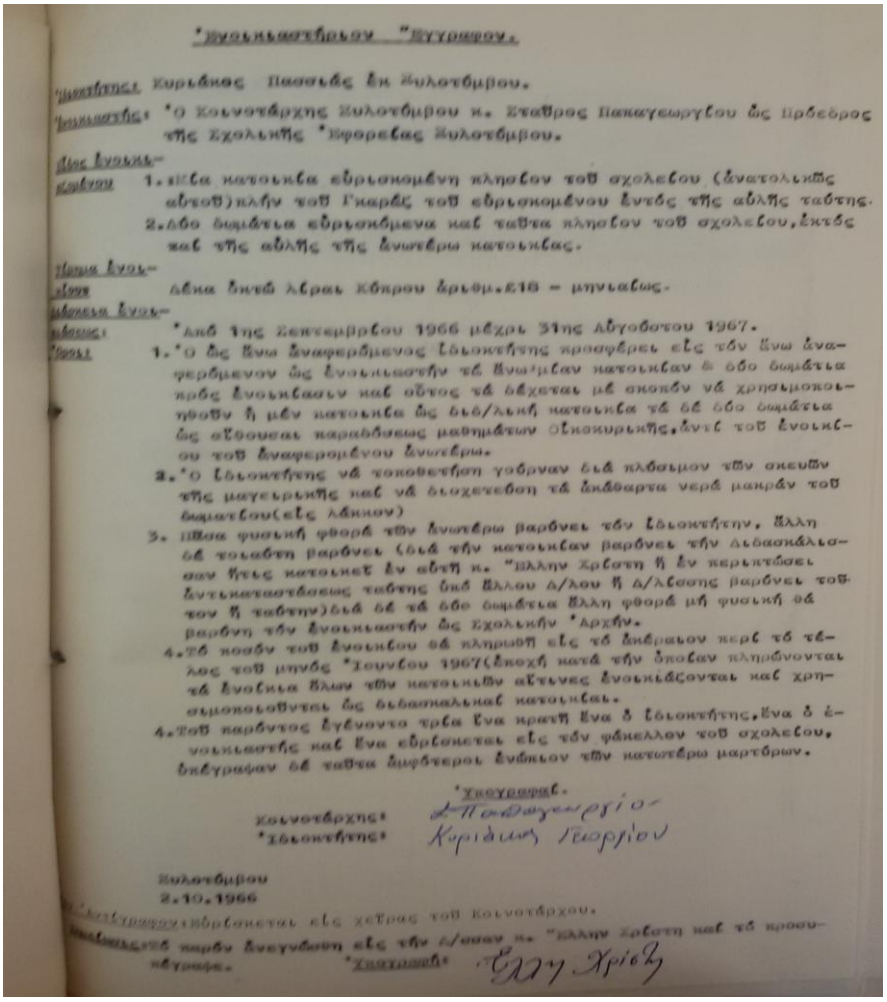

Ἐνοικιαστήριον Ἔγγραφον.

Ἰδιοκτήτης: Κυριάκος Πασιάς ἐκ Ζυλοτύμβου.

Ἐνοικιαστής: Ὁ Κοινοτάρχης Ζυλοτύμβου κ. Σταύρος Παπαγεωργίου ὡς Πρόεδρος τῆς Σχολικῆς Ἐφορείας Ζυλοτύμβου.

Εἶδος Ἐνοικιαζομένου:
1. Μία κατοικία εὑρισκομένη πλησίον τοῦ σχολείου (ἀνατολικῶς αὐτοῦ) πλήν τοῦ Γκαράζ τοῦ εὑρισκομένου ἐντός τῆς αὐλῆς ταύτης.
2. Δύο δωμάτια εὑρισκόμενα καί ταῦτα πλησίον τοῦ σχολείου, ἐκτός καί τῆς αὐλῆς τῆς ἀνωτέρω κατοικίας.

Τίμημα Ἐνοικίου: Δέκα δκτώ λίραι Κύπρου ἀριθμ. £18 - μηνιαίως.

Διάρκεια Ἐνοικιάσεως: Ἀπό 1ης Σεπτεμβρίου 1966 μέχρι 31ης Αὐγούστου 1967.

Ὅροι:
1. Ὁ ὡς ἄνω ἀναφερόμενος ἰδιοκτήτης προσφέρει εἰς τόν ἄνω ἀναφερόμενον ὡς ἐνοικιαστήν τά ἄνω μνησθείσαν κατοικίαν & δύο δωμάτια πρός ἐνοικίασιν καί οὗτος τά δέχεται μέ σκοπόν νά χρησιμοποιηθοῦν ἡ μέν κατοικία ὡς διδ/λική κατοικία τά δέ δύο δωμάτια ὡς αἴθουσαι παραδόσεως μαθημάτων Οἰκοκυρικῆς, ἀντί τοῦ ἐνοικίου τοῦ ἀναφερομένου ἀνωτέρω.
2. Ὁ ἰδιοκτήτης νά τοποθετήση γοδρναν διά πλύσιμον τῶν σκευῶν τῆς μαγειρικῆς καί νά διοχετεύση τά ἀκάθαρτα νερά μακράν τοῦ δωματίου (εἰς λάκκον)
3. Πᾶσα φυσική φθορά τῶν ἀνωτέρω βαρύνει τόν ἰδιοκτήτην, ἄλλη δέ τοιαύτη βαρύνει (διά τήν κατοικίαν βαρύνει τήν διδασκάλισσαν ἥτις κατοικεῖ ἐν αὐτῇ κ. Ἄλλην Χρίστη ἤ ἐν περιπτώσει ἀντικαταστάσεως ταύτης ὑπό ἄλλου Δ/λου ἤ Δ/λίσσης βαρύνει τοῦτον ἤ ταύτην) διά δέ τά δύο δωμάτια ἄλλη φθορά μή φυσική σά βαρύνει τόν ἐνοικιαστήν ὡς Σχολικήν Ἀρχήν.
4. Τό ποσόν τοῦ ἐνοικίου σά πληρωθῇ εἰς τό ἀκέραιον περί τό τέλος τοῦ μηνός Ἰουνίου 1967 (ἐποχή κατά τήν ὁποίαν πληρώνονται τά ἐνοίκια ἄλλων τῶν κατοικιῶν αἵτινες ἐνοικιάζονται καί χρησιμοποιοῦνται ὡς διδασκαλικαί κατοικίαι.
4. Τοῦ παρόντος ἐγένοντο τρία ἴσα πρακτά ἕνα ὁ ἰδιοκτήτης, ἕνα ὁ ἐνοικιαστής καί ἕνα εὑρίσκεται εἰς τόν φάκελλον τοῦ σχολείου, ὑπέγραψαν δέ ταῦτα ἀμφότεροι ἐνώπιον τῶν κατωτέρω μαρτύρων.

Ὑπογραφαί.

Κοινοτάρχης: Παπαγεωργίου
Ἰδιοκτήτης: Κυριάκος Γεωργίου

Ζυλοτύμβου
2.10.1966

Ἀντίγραφον: ἀπόκειται εἰς χεῖρας τοῦ Κοινοτάρχου.

Ἐπιβεβαιοῦται τό παρόν ἐνεγνώσθη εἰς τήν ἐ/σαν κ. Ἄλλην Χρίστη καί τό ὑπογράφει.

Ὑπογραφή: Ἄλλη Χρίστη

ΕΙΚΟΝΑ 8
Ενοικιαστήριο έγγραφο Αρχείο Α΄ Δημοτικού Σχολείου

Επίσης χρησιμοποιήθηκαν ως τάξεις διδασκαλίας και οι κατοικίες δασκάλων που ήταν κτισμένες στη βόρεια πλευρά του Σχολείου.

IV. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ Β΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Η Χωριτική Αρχή σε συνεργασία με τις τεχνικές υπηρεσίες του Υ.Π.Π. για να λύσουν τα προβλήματα στέγασης αποφάσισαν την ανοικοδόμηση Β΄ Δημοτικού Σχολείου, το οποίο λειτούργησε το 1969.

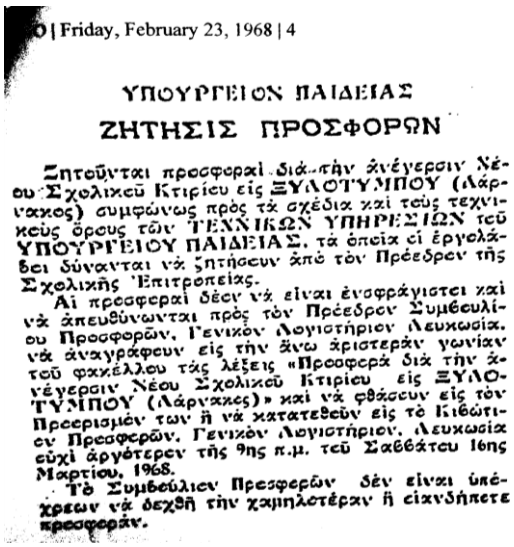

| Friday, February 23, 1968 | 4

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΖΗΤΗΣΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Ζητοῦνται προσφοραὶ διὰ τὴν ἀνέγερσιν Νέου Σχολικοῦ Κτιρίου εἰς ΞΥΛΟΤΥΜΠΟΥ (Λάρνακος) συμφώνως πρὸς τὰ σχέδια καὶ τοὺς τεχνικοὺς ὅρους τῶν ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ τοῦ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, τὰ ὁποῖα οἱ ἐργολάβοι δύνανται νὰ ζητήσουν ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τῆς Σχολικῆς Ἐπιτροπείας.

Αἱ προσφοραὶ δέον νὰ εἶναι ἐνσφράγιστοι καὶ νὰ ἀπευθύνωνται πρὸς τὸν Πρόεδρον Συμβουλίου Προσφορῶν, Γενικὸν Λογιστήριον Λευκωσίας, νὰ ἀναγράφουν εἰς τὴν ἄνω ἀριστερὰν γωνίαν τοῦ φακέλλου τὰς λέξεις «Προσφορὰ διὰ τὴν ἀνέγερσιν Νέου Σχολικοῦ Κτιρίου εἰς ΞΥΛΟΤΥΜΠΟΥ (Λάρνακος)» καὶ νὰ φθάσουν εἰς τὸν Προεδρισμὸν των ἢ νὰ κατατεθοῦν εἰς τὸ Κιβώτιον Προσφορῶν, Γενικὸν Λογιστήριον, Λευκωσίας εὐχὶ ἀργότερον τῆς 9ης π.μ. τοῦ Σαββάτου 16ης Μαρτίου, 1968.

Τὸ Συμβούλιον Προσφορῶν δὲν εἶναι ὑπόχρεων νὰ δεχθῇ τὴν χαμηλοτέραν ἢ οἱανδήποτε προσφοράν.

ΕΙΚΟΝΑ 9
Άρθρο εφημερίδας *Ελευθερία*, Λευκωσία, 23/2/1968, φύλλο 4

Αρχείο Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών Κύπρου

V. ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΞΥΛΟΤΥΜΠΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΦΥΓΙΑ

Όταν έγινε η εισβολή του Αττίλα χιλιάδες πρόσφυγες καταστάλαξαν στη Ξυλοτύμπου που βρίσκεται μέσα στην περιοχή των κυρίαρχων αγγλικών βάσεων. Την περίοδο της προσφυγιάς 1974-1975 είχαν εγγραφεί στα δύο δημοτικά 1497 μαθητές (1002 στο Α΄ Δημοτικό και 495 στο Β΄ Δημοτικό) και χρειάστηκαν 31 δάσκαλοι για το Α΄ Δημοτικό και 16 για το Β΄ Δημοτικό[56]. Επίσης στήθηκαν 8 μεγάλα αντίσκηνα (4 σε κάθε σχολείο).[57]

[56] Κρατικό Αρχείο Κύπρου, Αριθμός Αναφοράς Αρχείου Ε19-47
[57] Κυριάκου, ο.π, σελ. 165

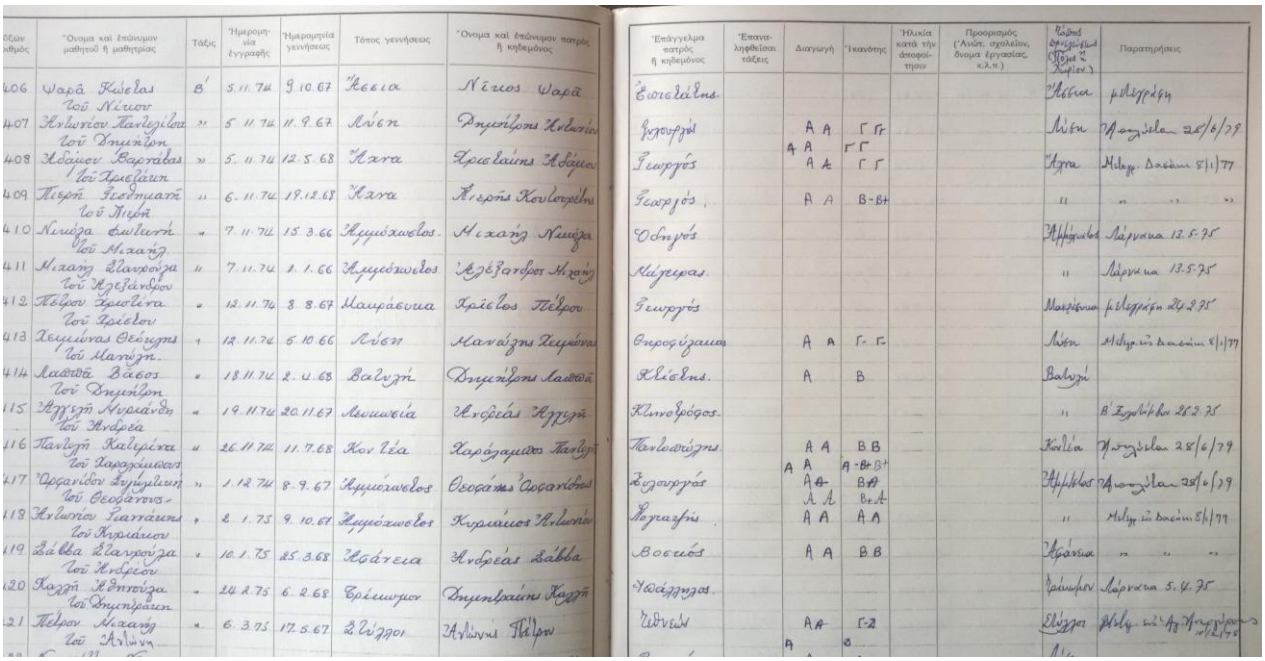

ΕΙΚΟΝΑ 10. Σελίδα από το μητρώο μαθητών Α΄ Δημοτικού Σχολείου για τη Σχολική Χρονιά 1974-75, Αρχείο Α΄ Δημοτικού Ξυλοτύμπου

ΕΙΚΟΝΑ 11. Δάσκαλοι Α΄ Δημοτικού Σχολείου την περίοδο της προσφυγιάς 1974-75 Προσωπικό αρχείο Αθανασίας Ευσταθίου

Με τον καιρό τα αντίσκηνα αντικαταστάθηκαν από λυόμενες αίθουσες διδασκαλίας. Για να περιοριστεί, όσο γίνεται, ο μεγάλος συνωστισμός , τις πρώτες μέρες τα Σχολεία λειτουργούσαν σε τρεις βάρδιες 7:30π.μ.- 10:30π.μ., 10:30π.μ.-1:30μ.μ.και 1:30-4:30μ.μ. Στη συνέχεια, από το Νοέμβριο, τα σχολεία λειτουργούσαν σε δύο

βάρδιες, πρωί-απόγευμα[58]. Τα απογευματινά μαθήματα γίνονταν εναλλάξ. Μια βδομάδα για τους μαθητές που διέμεναν στην Ξυλοτύμπου και μια για τους πρόσφυγες μαθητές που διέμεναν στο Δασάκι Άχνας. Οι δύο βάρδιες, πρωινή και απογευματινή, λειτουργούσαν βασικά ως δύο ξεχωριστές σχολικές μονάδες η καθεμιά με τον δικό της διευθυντή και το δικό της διδακτικό προσωπικό[59]. Διευθυντές ήταν οι κ. Παπαιωάννου Ιωνάς (Διευθ. Α), Αντρέας Χατζηπαύλου (Διευθ. Β), Λώρης Κληρίδης (Διευθ. Β) (υπεύθυνος για μαθητές Δάσους Άχνας)[60] και Σόλων Τοουλάκος (Β΄ Διευθ.)[61]

ΕΙΚΟΝΑ 12

ΕΙΚΟΝΑ 13

ΕΙΚΟΝΑ 14

ΕΙΚΟΝΑ 15

Εικόνες από το αρχείο του Α΄ Δημοτικού Σχολείου. Η αυλή του Σχολείου τις μέρες της προσφυγιάς.

ΕΙΚΟΝΑ 16

Το 1975-76 χιλιάδες πρόσφυγες μετακινήθηκαν προς τα αστικά κέντρα και τους συνοικισμούς που άρχισαν να κτίζονται και η κατάσταση έγινε κάπως καλύτερη. Αυτή τη χρονιά στο Α΄ Δημοτικό σχολείο φοιτούσαν 752 μαθητές και υπηρετούσαν 24 δάσκαλοι και στο Β΄ Δημοτικό 520 μαθητές και 18 δάσκαλοι.[62] Την επόμενη χρονιά μειώθηκε περαιτέρω ο αριθμός μαθητών και δασκάλων. Στο Α΄ Δημοτικό φοιτούσαν 619 μαθητές και υπηρετούσαν 22 δάσκαλοι και στο Β΄ Δημοτικό 354

[58] Γιάννης Παπαγεωργίου, *Χαράματα στα πέταλα του ρόδου…(Ξυλοτύμπου, 1974),* Εκδόσεις Βιβλιεκδοτική, Λάρνακα 2009, σελ. 28
[59] Αθανασία Ευσταθίου Προφορική μαρτυρία, 7/3/18, στο προσωπικό αρχείο της γράφουσας
[60] Αθανασία Ευσταθίου Προφορική μαρτυρία, 7/3/18, στο προσωπικό αρχείο της γράφουσας
[61] Κρατικό Αρχείο Κύπρου, Αριθμός Αναφοράς Αρχείου Ε19-47
[62] Κρατικό Αρχείο Κύπρου, Αριθμός Αναφοράς Αρχείου Ε19-47

μαθητές και 12 δάσκαλοι.[63] Από το 1977 λειτούργησε και στο Δάσος Άχνας δημοτικό σχολείο και έτσι οι φιλοξενούμενοι στην Ξυλοτύμπου μαθητές μεταφέρθηκαν εκεί.

VI. ΔΑΣΚΑΛΟΙ ΠΟΥ ΥΠΗΡΕΤΗΣΑΝ ΣΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΞΥΛΟΤΥΜΠΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1[64].

Σχολική Χρονιά	Δάσκαλος	Manager (σχολική εφορεία)	Μισθός (από χωριό)	Επιδότηση από Κυβέρνηση	Αγόρια	Κορίτσια	Συν.
1886-87	Γεώργιος Θεοχαρίδης	----------	£20		10	1	11
1887-88	Γεώργιος Θεοχαρίδης	----------	£14	Δεν αναφέρεται κάποιο στοιχείο			
1888-89	Γεώργιος Θεοχαρίδης	Τζένιος Χριστοφή	£14.10	Δεν αναφέρεται κάποιο στοιχείο			
1889-90	Θεοχάρης Ηρακλειδίου	Παπαζαχαρίας Χατζηγεωργίου	£12 + διατροφή	Δεν αναφέρεται κάποιο στοιχείο			
1890-91	Γεώργιος Ζάκκας	Παπαζαχαρίας Χατζηγεωργίου	£13.10	Δεν αναφέρεται κάποιο στοιχείο			
1891-92	Γεώργιος Ζάκκας	Σταύρος Χατζηγεωργίου	£14.10+ τροφή+	Δεν αναφέρεται κάποιο στοιχείο			
1892-93	Γεώργιος Ζάκκας	Ζένιος Χατζηχριστοφή	£18+ τροφή	Δεν αναφέρεται κάποιο στοιχείο			
1893-94	Παπαζαχαρίας Γεώργιος (ανειδίκευτος)		£8	Δεν αναφέρεται κάποιο στοιχείο			

Σχολική Χρονιά	Δάσκαλος	Επίπεδο δασκ.	Μισθός (χωριού)	Επιδότηση κυβέρνησης	Αγόρια	Κορίτσια	Σύν.
1907-08	Θεόδουλος Φλωρίδης; από Φεβρουάριο Ρεβέκκα Χατζηγεωργίου (ανειδίκευτη)	III	£25 £25	£2.10	41	15	56
1908-09	Ευγενία Μαρκαντίνη	III	£28	£4.10	45	1	46
1909-10	Αχιλλέας Δαλιάς	II	£25	£4.10	51	6	57
1910-11	Αχιλλέας Δαλιάς	II	£26	£4.10	46	5	51
1911-12	Γεώργιος Γιωργαλλίδης	III	£29	£4.10	40	22	62
1912-13	Γεώργιος	III	£30	£4.10	34	8	42

[63] Κρατικό Αρχείο Κύπρου, Αριθμός Αναφοράς Αρχείου Ε19-48

[64] Κρατικό Αρχείο Κύπρου, Αριθμός Αναφοράς Αρχείου Ε19-86 (από 1886-2002), Αρχείο Α΄ και Β΄ δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου (2002-2018)

	Γιωργαλλίδης						
1913-14	Γεώργιος Γιωργαλλίδης	III	£30	£5	41	11	52
1914-15	Γεώργιος Γιωργαλλίδης	III	£31	£5	41	8	49
1915-16	Γεώργιος Γιωργαλλίδης	III	£31	£5.10	45	8	53
1916-17	Γεώργιος Γιωργαλλίδης	III	£32	£5.10	46	13	59
1917-18	Ιάκωβος Χατζηγεωργίου		£40	£5	42	16	58
1918-19	Ιάκωβος Χατζηγεωργίου		£45	£5	48	11	59
1919-20	Ανίκητος Λοίζου	II	£46	£6.10	59	21	80
1920-21	Ανίκητος Λοίζου		£86	£11	59	22	81
1921-22	Ανίκητος Λοίζου		£86	£11	57	24	81
1922-23	Ανίκητος Λοίζου		£80	£11	62	21	83
1923-24	Ανίκητος Λοίζου		£90	£----------	56	15	71
1924-25	Ανίκητος Λοίζου	III	£90	£----------	62	15	77
1925-26	Γεώργιος Παπαγιάννης	III	£90	£----------	58	---	58
	Χρυσταλλένη Δημητριάδου				---	31	31
1926-27	Γεώργιος Παπαγιάννης	III	£90	£----------	55		55
	Χρυσταλλένη Δημητριάδου		£55	£----------		33	33
1927-28	Γεώργιος Παπαγιάννης	III	£90	£----------	53		53
	Χρυσταλλένη Δημητριάδου		£55	£----------		42	42
1928-29	Κυριάκος Γεωργίου		£90	£----------	55		55
	Χαριτίνη Κυθραιώτου (από Μάρτιο Λουκία ;)		£55 £40	£---------- £----------		41	41
1929-30	Κυριάκος Γεωργίου		£90	£----------	70		70
	Θηρεσία Ευαγγέλου		£60	£----------		42	42
1930-31	Κυριάκος Γεωργίου		£100	£----------	70		70
	Θηρεσία Ευαγγέλου		£63	£----------		35	35
1931-32	Σωτήριος Σχολάριος		£97	£----------	75		75
	Κυμοδόκη Αριστείδου		£66	£----------		34	34
1932-33	Σωτήριος Σχολάριος		£100	£----------	81		81
	Κυμοδόκη Αριστείδου		£69	£----------		36	36
1933-34	Σωτήριος Σχολάριος		£103	£----------	79		79
	Χαράλαμπος Χαραλάμπους		£76	£----------			

	Κυμοδόκη Αριστείδου		£69	£----------		36	36
1934-35	Σωτήριος Σχολάριος		£103	£----------	70		70
	Χαράλαμπος Χαραλάμπους		£79	£----------			
	Ρεβέκκα Γεωργιάδου		£54	£----------		38	38
1935-36	Δημήτρης Γεωργιάδης		£103	£----------	73		73
	Παναγιώτης Λογγίνος		£85	£----------			
	Ρεβέκκα Γεωργιάδου		£54	£----------		49	49

Σχολική Χρονιά	**Δάσκαλος**	**Μισθός**	**Αγόρια**	**Κορίτσια**	**Σύν.**
1936-37	Δημήτρης Γεωργιάδης	£103	69	58	127
	Παναγιώτης Λογγίνος	£85			
	Θεανώ Ανδρονίκου	£42			
1937-38	Δημήτρης Γεωργιάδης	£103	60	58	118
	Παναγιώτης Λογγίνος	£85			
	Θεανώ Ανδρονίκου	£42			

Σχολική Χρονιά	**Δάσκαλος**	**Αγόρια**	**Κορίτσια**	**Σύνολο**
1938-39	Δημήτρης Γεωργιάδης	66	65	131
	Παναγιώτης Λογγίνος			
	Θεανώ Ανδρονίκου			
1939-40	Δημήτρης Γεωργιάδης	75	61	136
	Νικόλας Λαζαρίδης			
	Θεανώ Ανδρονίκου			
1940-41	Άνθιμος Χριστοδούλου	80	59	139
	Θεανώ Ανδρονίκου			
	Ανδρονίκου			
1941-42	Άνθιμος Χριστοδούλου	86	58	144
	Θεανώ Ανδρονίκου			
	Λαϊζα Ανδρονίκου			
1942-43	Ξενοφών Μαλαθούρας	85	67	152
	Θεανώ Ανδρονίκου			
	Λαίζα Ανδρονίκου			
1943-44	Ιωσήφ Μιχαήλο (Διευθυντής)	99	74	173
	Θεανώ Ανδρονίκου			
	Λαϊζα Ανδρονίκου			
	Αντώνης Χριστοδουλίδης			
1944-45	Γεώργιος Πλατίδης (Διευθυντής)	91	81	172
	Θεανώ Ανδρονίκου			
	Λαϊζα Ανδρονίκου			
	Αντώνης Χριστοδουλίδης			
1945-46	Γεώργιος Πλατίδης (Διευθυντής)	92	79	171
	Αντώνης Σταυρινίδης			
	Μελπομένη Σταυρινίδου			

	Λαϊζα Ανδρονίκου (αντικατ. Σάββας Ιωακείμ)			
1946-47	Γεώργιος Πλατίδης (Διευθυντής)	86	68	154
	Αντώνης Σταυρινίδης			
	Μελπομένη Σταυρινίδου			
1947-48	Γεώργιος Πλατίδης (Διευθυντής) στη συνέχεια αντικαθίσταται από Νεόφυτο Χριστοφίδη	97	60	157
	Αντώνης Σταυρινίδης			
	Μελπομένη Σταυρινίδου			
1948-49	Αλέξανδρος Πετρίδης (Διευθυντής)	97	57	154
	Αντώνης Σταυρινίδης			
	Μελπομένη Σταυρινίδου			
1949-50	Αλέξανδρος Πετρίδης (Διευθυντής)	90	58	148
	Αντώνης Σταυρινίδης			
	Μελπομένη Σταυρινίδου			
1950-51	Αλέξανδρος Πετρίδης (Διευθυντής)	104	58	162
	Αντώνης Σταυρινίδης			
	Μελπομένη Σταυρινίδου			
1951-52	Ιωάννης Παπανδρέου (Διευθυντής)	110	65	175
	Γεώργιος Γεωργιάδης (αντικαθίσταται από Χατζηφάνη)			
	Καλλισθένη Γεωργιάδου			
	Χαρίλαος Θεοχαρίδης			
1952-53	Ιωάννης Παπανδρέου (Διευθυντής)	124	74	198
	Γεώργιος Γεωργιάδης			
	Καλλισθένη Γεωργιάδου			
	Χρυσταλλένη Παύλου			
1953-54	Ιωάννης Παπανδρέου (Διευθυντής)	125	79	204
	Γεώργιος Γεωργιάδης			
	Καλλισθένη Γεωργιάδου			
	Χρυσταλλένη Παύλου			
	Ελένη Σολωμού			
1954-55	Ιωάννης Παπανδρέου (Διευθυντής)	128	85	213
	Γεώργιος Γεωργιάδης			
	Καλλισθένη Γεωργιάδου			
	Χρυσταλλένη Παύλου			
	Ελένη Σολωμού			
1955-56	Ιωάννης Παπανδρέου (Διευθυντής)	131	106	237
	Γεώργιος Γεωργιάδης			
	Καλλισθένη Γεωργιάδου			
	Χρυσταλλένη Παύλου			
	Ελένη Σολωμού			
1956-57	Νικόλας Ζαρδής (Διευθυντής)	126	124	250
	Γεώργιος Γεωργιάδης			
	Καλλισθένη Γεωργιάδου			
	Χρυσταλλένη Παύλου			

	Ελένη Σολωμού			
	Ανδρέας Γλυκερίδης			
1957-58	Νικόλας Ζαρδής (Διευθυντής)	116	115	231
	Κώστας Στυλιανού			
	Ανδρέας Γλυκερίδης			
	Χρυσταλλένη Παύλου			
	Ελένη Κουπεπίδου			
	Μανούλα Παπακυριακού			
	Σταύρος Ζαχαρίου			
1958-59	Ανδρέας Αναστασιάδης (Διευθυντής)	111	115	226
	Κώστας Στυλιανού			
	Ελένη Κουπεπίδου			
	Μαρία Παπακυριακού			
	Χρυστάλλα Παναγή			
	Άνθιμος Χριστοδούλου			
	Ερατώ Σαββίδου (αντικαταστάτρια)			
	Δημητράκης Στυλιανού			
1959-60	Αντώνιος Παπανεοφύτου (Διευθυντής)	114	120	234
	Κώστας Στυλιανού			
	Δημήτρης Στυλιανού			
	Ευτέρπη Χριστοφίδου			
	Χρυστάλλα Παναγή			
	Άνθιμος Χριστοδούλου			
1960-61	Αντώνιος Παπανεοφύτου (Διευθυντής)	115	123	238
	Δημήτρης Στυλιανού			
	Χρυστάλλα Παναγή			
	Θεανώ Ιωάννου			
	Μαρούλα Αναστασίου			
	Άνθιμος Χριστουδούλου			
1961-62	Αντώνιος Παπανεοφύτου (Διευθυντής)	118	129	247
	Σόλων Ττοουλάκος			
	Ανδρέας Αλκιβιάδης			
	Μαρία Αναστασίου			
	Θεανώ Ιωάννου			
	Χρυστάλλα Παναγή			
1962-63	Αντώνιος Παπανεοφύτου (Διευθυντής)	121	111	232
	Σόλων Ττοουλάκος			
	Ανδρέας Αλκιβιάδης			
	Σάββας Σαβεριάδης			
	Θεανώ Ιωάννου			
	Ιωάννα Χαρτούμπαλου			
1963-64	Μιχαήλ Σπανός (Διευθυντής)	135	126	259
	Σάββας Σαβεριάδης			
	Σόλων Ττοουλάκος			
	Δημήτριος Στυλιανού			
	Παντελής Νικολάου			
	Ιωάννα Χαρτούμπαλου			

	Παρασκευή Παύλου			
1964-65	Μιχαήλ Σπανός (Διευθυντής)	138	147	285
	Σάββας Σαβεριάδης			
	Σόλων Τοουλάκος			
	Δημήτριος Στυλιανού			
	Παντελής Νικολάου			
	Ελένη Θεοδοσίου			
	Παρασκευή Παύλου			
1965-66	Μιχαήλ Σπανός (Διευθυντής)	192	163	305
	Σόλων Τοουλάκος			
	Ελένη Θεοδοσίου			
	Παρασκευή Παύλου			
	Παντελής Νικολάου			
	Σπύρος Ζηντίλης			
	Χρίστος Σάββα			
	Γιώργος Παπαχαραλάμπους			
1966-67	Μιχαήλ Σπανός (Διευθυντής)	153	164	317
	Ελένη Θεοδοσίου			
	Παρασκευή Παύλου			
	Παντελής Νικολάου			
	Σπύρος Ζηντίλης			
	Έλλη Χατζηγιάννη			
	Ανδρέας Αλκιβιάδης			
	Σωτήριος Σταμάτης			
1967-68	Κώστας Μιχαηλίδης (Διευθυντής)	153	157	310
	Παρασκευή Παύλου			
	Παντελής Νικολάου			
	Χριστόφορος Παρασκευά			
	Ανδρέας Πόλης			
	Σωτήριος Σταμάτης			
	Έλλη Χατζηγιάννη			
	Ανδρέας Αλκιβιάδης			
1968-69	Κώστας Μιχαηλίδης (Διευθυντής)			
	Παρασκευή Παύλου			
	Παντελής Νικολάου			
	Χριστόφορος Παρασκευά			
	Ανδρέας Πόλης			
	Σωτήριος Σταμάτης			
	Έλλη Χατζηγιάννη			
	Ανδρέας Αλκιβιάδης			
	Δημήτριος Κυριάκου			

Σχολική Χρονιά	**Δημοτικό Σχολείο**	**Δάσκαλος**	**Αγόρια**	**Κορίτσια**	**Σύνολο**
1969-70	Α΄	Κώστας Μιχαηλίδης (Διευθυντής)	108	106	214
		Χριστόφορος Παρασκευά			
		Ανδρέας Πόλης			
		Σωτήριος Σταμάτης			

		Έλλη Χρίστου			
		Ανδρέας Αλκιβιάδης			
	Β΄	Κυριάκος Βάσιλας (Διευθυντής Β΄)	56	47	103
		Παρασκευή Παύλου			
		Δημήτριος Κυριάκου			
1970-71	Α΄	Κώστας Μιχαηλίδης (Διευθυντής)	104	109	213
		Χριστόφορος Παρασκευά			
		Ανδρέας Πόλης			
		Σωτήριος Σταμάτης			
		Έλλη Χρίστου			
		Ανδρέας Αλκιβιάδης			
	Β΄	Κυριάκος Βάσιλας (Διευθυντής Β΄)	57	49	106
		Παρασκευή Παύλου			
		Δημήτρης Κυριάκου			
1971-72	Α΄	Κώστας Μιχαηλίδης (Διευθυντής)			
		Χριστόφορος Παρασκευά			
		Ανδρέας Πόλης			
		Ανδρονίκη Παπαγεωργίου			
		Έλλη Χρίστου			
		Πέτρος Νικολάου			
	Β΄	Κυριάκος Βάσιλας (Διευθυντής Β΄)	57	49	106
		Παρασκευή Παύλου			
		Δημήτριος Κυριάκου			
1972-73	Α΄	Κώστας Μιχαηλίδης (Διευθυντής)	101	87	188
		Χριστόφορος Παρασκευά			
		Ανδρέας Πόλης			
		Ανδρονίκη Παπαγεωργίου			
		Έλλη Χρίστου			
		Πέτρος Νικολάου			
	Β΄	Κυριάκος Βάσιλας (Διευθυντής Β΄)	49	37	86
		Παρασκευή Παύλου			
		Δημήτριος Κυριάκου			
1973-74	Α΄	Κώστας Μιχαηλίδης (Διευθυντής)	95	85	180
		Λουκάς Πάτσαλος			
		Ανδρονίκη Παπαγεωργίου			
		Ξενοφών Κούλας			
		Αγγελική Κούλα			
		Ανδρέας Ζαβρός			
	Β΄	Κυριάκος Βάσιλας (Διευθυντής Β΄)	54	32	86
		Παρασκευή Παύλου			
		Δημήτριος Κωνσταντή			
1974-75	Α΄	Ιωνάς Παπαιωάννου (Διευθυντής)	514	483	1002
		Ανδρέας Χατζηπαύλου (Διευθυντής Β)			
		Λώρης Κληρίδης (Διευθυντής Β)			
		Σόλων Ττοουλάκος (Βοηθός Διευθυντής)			

		Λουκάς Πάτσαλος			
		Ανδρονίκη Παπαγεωργίου			
		Ξενοφών Κούλας			
		Αγγελική Κούλα			
		Ανδρέας Ζαβρός			
		Κυριακή Παντελή			
		Σάββας Σταυρινίδης			
		Μαρία Παρασκευοπούλου			
		Ανδρέας Σεργίου			
		Φωτεινή Στρούθου			
		Γιώργος Στρούθος			
		Ανδριανή Αναστασίου			
		Ιωάννης Μίας			
		Αντώνιος Στυλιανού			
		Ανδρέας Χατζημιχαήλ			
		Παναγιώτης Σωτηρίου			
		Ιωάννα Κληρίδου			
		Ανδρούλα Σαβεριάδου			
		Έλλη Κουτεντή			
		Κυριάκος Τσαγγάρης			
		Ανδρέας Κυριάκου			
		Ειρήνη Κυριάκου			
		Μαρία Σωτηρίου			
		Νίκος Φραντζιέσκος			
		Χρύσω Ττοουλή			
		Νίκος Νικολόπουλος			
		Σάββας Σαβεριάδης			
	Β΄	Ανδρέας Παύλου (Διευθυντής)	272	223	495
		Κυριάκος Βάσιλας (Διευθυντής Β΄)			
		Ανδρέας Αντωνιάδης (Διευθυντής Β΄)			
		Παρασκευή Παύλου			
		Δημήτριος Κωνσταντή			
		Γεωργία Κωνσταντίνου			
		Χρυστάλλα Ξυστούρη			
		Ελένη Λυσσιώτου			
		Μαργαρίτα Γεωργιάδου			
		Λουκής Παπαμιχαλόπουλος			
		Δέσποινα Αττούνα			
		Ήβη Παύλου			
		Χαράλαμπος Χαραλάμπους			
		Βασιλική Μαλαθούρα			
		Γεώργιος Γεωργιάδης			
		Μαρία Γεωργιάδου Ιωάννου			
1975-1976	Α΄	Ιωνάς Παπαϊωάννου (Διευθυντής)	391	361	752
		Ανδρέας Χατζηπαύλου (Διευθυντής Β΄)			
		Λώρης Κληρίδης (Διευθυντής Β΄)			

		Ανδρονίκη Παπαγεωργίου			
		Ξενοφών Κούλας			
		Ανδρέας Ζαβρός			
		Γεώργιος Σερδάρης			
		Σωτήριος Σταμάτης			
		Αθανασία Γεωργίου			
		Κυριακή Παντελή			
		Σάββας Σταυρινίδης			
		Μαρία Παρασκευοπούλου			
		Παρασκευή Παύλου			
		Ανδρέας Σεργίου			
		Παναγιώτης Σωτηρίου			
		Ιωάννα Κληρίδου			
		Ανδρούλα Σαβεριάδου			
		Έλλη Κουτεντή			
		Κυριάκος Τσαγκάρης			
		Ανδρέας Κυριάκου			
		Ειρήνη Κυριάκου			
		Μαρία Σωτηρίου			
		Νίκος Φραντζέσκος			
		Σάββας Σαβεριάδης			
	Β΄	Ανδρέας Παύλου (Διευθυντής)	275	245	520
		Ανδρέας Αντωνιάδης (Διευθυντής Β΄)			
		Δημήτριος Κωνσταντή			
		Γεωργία Κωνσταντίνου			
		Χρυστάλλα Ξυστούρη			
		Μαργαρίτα Γεωργιάδου			
		Λουκής Παπαμιχαλόπουλος			
		Δέσποινα Αττούνα			
		Ήβη Παύλου			
		Χαράλαμπος Χαραλάμπους			
		Βασιλική Μαλαθούρα			
		Γιώργος Γεωργιάδης			
		Μαρία Γεωργιάδου Ιωάννου			
		Κλέαρχος Ιακωβίδης			
		Γιώργος Γεωργίου			
		Ανδρέας Λεοντίου			
		Ελένη Λυσιώτου			
		Σωτηρία Χατζησταυρή			
1976-1977	Α΄	Σωτήριος Σωτηριάδης (Διευθυντής)	314	305	619
		Λώρης Κληρίδης (Διευθυντής Β΄)			
		Ανδρονίκη Παπαγεωργίου			
		Ξενοφών Κούλας			
		Ανδρέας Ζαβρός			
		Γεώργιος Σερδάρης			
		Σωτήριος Σταμάτης			
		Αθανασία Γεωργίου			

		Μαρία Παρασκευοπούλου			
		Παρασκευή Παύλου			
		Ανδρέας Σεργίου			
		Ιωάννης Μίας			
		Αντώνιος Στυλιανού			
		Παναγιώτης Σωτηρίου			
		Ιωάννα Κληρίδου			
		Έλλη Κουτεντή			
		Κυριάκος Τσαγκάρης			
		Μαρία Σωτηρίου			
		Μαρία Πετράκη			
		Ελένη Κάκκουρα			
		Δημήτριος Πογιατζής			
		Αντώνιος Νικολέττης			
	Β΄	Χριστάκης Μιχαήλ (Διευθυντής)	181	176	357
		Ανδρέας Χατζηπαύλου			
		Δημήτριος Κωνσταντή			
		Χρυστάλλα Ξυστούρη			
		Μαργαρίτα Γεωργιάδου			
		Χαράλαμπος Χαραλάμπους			
		Γεώργιος Γεωργιάδης			
		Μαρία Γεωργιάδου Ιωάννου			
		Κλέαρχος Ιακωβίδης			
		Γεώργιος Γεωργίου			
		Ανδρέας Λεοντίου			
		Σωτηρία Χατζησταυρή			
1977-1978	Α΄	Σωτήριος Σωτηριάδης (Διευθυντής)	166	188	354
		Ανδρονίκη Παπαγεωργίου			
		Γεώργιος Σερδάρης			
		Σωτήριος Σταμάτης			
		Αθανασία Γεωργίου			
		Παρασκευή Παύλου			
		Ανδρέας Σεργίου			
		Ιωάννης Μίας			
		Έλλη Κουτεντή			
		Ανδρέας Λεοντίου			
		Αντώνιος Στυλιανού			
		Νίκος Καραγιώργης			
		Γεωργία Καραγιώργη			
	Β΄	Χριστάκης Μιχαήλ (Διευθυντής)	143	135	278
		Ανδρέας Χατζηπαύλου (Διευθυντής Β΄)			
		Δημήτριος Κωνσταντή			
		Μαργαρίτα Γεωργιάδου			
		Μαρία Γεωργιάδου Ιωάννου			
		Χαράλαμπος Χαραλάμπους			
		Γεώργιος Γεωργιάδης			

		Γεώργιος Γεωργίου			
		Σωτηρία Χατζησταυρή			
		Μαρία Πετράκη			
1978-1979	Α΄	Σωτήριος Σωτηριάδης (Διευθυντής)	126	135	261
		Νίκος Παπανικολάου (Διευθυντής Β΄)			
		Ανδρονίκη Παπαγεωργίου			
		Γεώργιος Σερδάρης			
		Σωτήριος Σταμάτης			
		Αθανασία Γεωργίου			
		Παρασκευή Παύλου			
		Ανδρέας Σεργίου			
		Ιωάννης Μίας			
		Αντώνιος Στυλιανού			
		Ανδρέας Ξιούρος			
	Β΄	Χριστάκης Μιχαήλ (Διευθυντής)	124	111	235
		Δημήτριος Κωνσταντή (Βοηθ.Διευθ)			
		Μαργαρίτα Γεωργιάδου			
		Γεώργιος Γεωργιάδης			
		Μαρία Γεωργιάδου Ιωάννου			
		Μαρία Πετράκη			
		Ελένη Λυσιώτη			
		Κυριάκος Ζηντίλης			
1979-1980	Α΄	Σωτήρης Σωτηριάδης (Διευθυντής)	93	105	198
		ΝίκοςΠαπανικολάου (Βοηθ.Διευθ)			
		Ανδρονίκη Παπαγεωργίου			
		Γεώργιος Σερδάρης			
		Σ ωτήριοςΣταμάτης			
		Αθανασία Γεωργίου			
		Παρασκευή Παύλου			
		Ανδρέας Σεργίου			
		Ανδρέας Ξιούρος			
	Β΄	Κυριάκος Βασίλης (Διευθυντής)	110	100	210
		Δημήτριος Κωνσταντή (Βοηθ.Διευθ)			
		Μαργαρίτα Γεωργιάδου			
		Γεώργιος Γεωργιάδης			
		Ελένη Λυσιώτου			
		Σωτηρία Χατζησταυρή			
		Κυριακή Ζαχαριάδου			
		Ιωάννης Μίας			
1980-1981	Α΄	Σωτήρης Σωτηριάδης (Διευθυντής)			
		Ανδρονίκη Παπαγεωργίου			
		Σωτήριος Σταμάτης			
		Αθανασία Γεωργίου			
		Παρασκευή Παύλου			
		Ανδρέας Σεργίου			
		Ανδρέας Ξιούρος			
		Ιωάννης Μίας			

	Β΄	Κυριάκος Βασίλης (Διευθυντής)	91	83	174
		Μαργαρίτα Γεωργιάδου (Βοηθ.Διευθ)			
		Γεώργιος Γεωργιάδης			
		Ελένη Λυσιώτου			
		Σωτηρία Χατζησταυρή			
		Αργύρης Αναγιωτός			
1981-1982	Α΄	Σωτήριος Σωτηριάδης (Διευθυντής)			
		Ανδρονίκη Παπαγεωργίου			
		Σωτήριος Σταμάτης			
		Αθανασία Γεωργίου-Ευσταθίου			
		Ανδρέας Ξιούρος			
		Θεόφιλος Παπαμάρκου			
		Αργύρης Αναγιωτός			
	Β΄	Δημήτριος Παπαδόπουλος (Βοηθ.Διευθ)	73	70	143
		Ελένη Λυσιώτου			
		Παύλος Παπαδόπουλος			
		Νέδη Ιωαννίδου			
		Θεμούλα Θεμιστού			
		Μαρία Παπαδοπούλου			
1982-1983	Α΄	Ανδρέας Χατζηπαύλου (Βοηθ.Διευθ)	61	69	130
		Μαρία Γεωργιάδου (Βοηθ.Διευθ)			
		Αθανασία Γεωργίου- Ευσταθίου			
		Ανδρέας Ξιούρος			
		Θεόφιλος Παπαμάρκου			
		Αργύρης Αναγιωτού			
	Β΄	Δημήτριος Παπαδόπουλος (Διευθυντής)	58	57	115
		Έλλη Τρεππίδου (Βοηθ.Διευθ)			
		Ελένη Λυσιώτου			
		Παύλος Παπαδόπουλος			
		Θεμούλα Θεμιστού			
		Μαρία Παπαδοπούλου			
1983-1984	Α΄	Πέτρος Σώζου (Διευθυντής)	65	68	133
		Ανδρέας Κουτσόφτας (Βοηθ.Διευθ)			
		Αθανασία Ευσταθίου			
		Θεόφιλος Παπαμάρκου			
		Αργύρης Αναγιωτός			
		Στέλλα Γιωργαλιού			
	Β΄	Δημήτριος Παπαδόπουλος (Βοηθ.Διευθ)	57	54	111
		Ελένη Μοσφίλη (Βοηθ.Διευθ)			
		Παύλος Παπαδόπουλος			
		Θεμούλα Θεμιστού			
		Μαρία Παπαδοπούλου-Γιαννάκη			
		Μιχαήλ Χριστοδουλίδου			
1984-1985	Α΄	Πέτρος Σώζου (Διευθυντής)	65	75	140

		Ελένη Μοσφίλη (Βοηθ.Διευθ)			
		Αθανασία Ευσταθίου			
		Αργύρης Αναγιωτός			
		Παύλος Τσιγγός			
		Χριστόδουλος Νικόλα			
	Β΄	Χριστάκης Μιχαήλ (Διευθυντής)	60	61	121
		Ανδρέας Κουτσόφτας (Βοηθ. Διευθ.)			
		Παύλος Παπαδόπουλος			
		Μιχαήλ Χριστοδουλίδης			
		Μαρία Παπαδοπούλου-Γιαννάκη			
		Θεμούλα Θεμιστού			
1985-1986	Α΄	Πέτρος Σώζου (Διευθυντής)	72	81	153
		Κυριάκος Κυριάκου (Βοηθ. Διευθ.)			
		Αθανασία Ευσταθίου			
		Παναγιώτης Λαγός			
		Μυροφόρα Πάππουλου			
		Κυριάκος Τσαγκάρης			
		Ξενοφών Κούλας			
	Β΄	Χριστάκης Μιχαήλ (Διευθυντής)	69	61	130
		Σωκράτης Χαραλάμπους (Βοηθ. Διευθ.)			
		Μιχαήλ Χριστοδουλίδης			
		Μαρία Παπαδοπούλου-Γιαννάκη			
		Θεμούλα Θεμιστού			
		Ανδρέας Σεργίου			
1986-1987	Α΄	Γρηγόρης Γρηγοράς (Διευθυντής)	81	88	169
		Κυριάκος Κυριάκου (Βοηθ. Διευθ.)			
		Αθανασία Ευσταθίου			
		Μυροφόρα Πάππουλου			
		Κυριάκος Τσαγκάρης			
		Ξενοφών Κούλας			
		Μιχαήλ Χριστοδουλίδης			
	Β΄	Αντώνης Κοτσώνης (Διευθυντής)	72	72	144
		Σωκράτης Χαραλάμπους (Βοηθ. Διευθ.)			
		Μαρία Παπαδοπούλου-Γιαννάκη			
		Θεμούλα Θεμιστού			
		Ανδρέας Σεργίου			
		Χρυσούλα Κοτσώνια			
1987-1988	Α΄	Γρηγόρης Γρηγοράς (Διευθυντής)	88	74	162
		Κυριάκος Κυριάκου (Βοηθ. Διευθ.)			
		Μυροφόρα Πάππουλου			
		Κυριάκος Τσαγκάρης			
		Μιχαήλ Χριστοδουλίδης			
		Παναγιώτης Λαγός			
	Β΄	Αντώνης Κοτσώνιας (Διευθυντής)	76	72	148
		Σωκράτης Χαραλάμπους			

		(Βοηθ.Διευθ.)			
		Θεμούλα Θεμιστού			
		Ανδρέας Σεργίου			
		Χρυστούλα Κοτσώνια			
		Ξενοφών Κούλας			
		Φώτος Χατζηδημητρίου (Ειδ. δάσκαλος Γυμναστικής)			
1988-1989	Α΄	Γρηγόρης Γρηγοράς (Διευθυντής)	94	89	183
		Κυριάκος Κυριάκου (Βοηθ. Διευθ.)			
		Μυροφόρα Πάππουλου			
		Κυριάκος Τσαγκάρης			
		Παναγιώτης Αβραάμ			
		Μιχαήλ Χριστοδουλίδης			
		Παναγιώτης Λαγού			
		Μαρία Ψύλλου			
	Β΄	Αντώνης Κοτσώνιας (Διευθυντής)	78	85	165
		Σωκράτης Χαραλάμπους (Βοηθ. Διευθ.)			
		Θεμούλα Θεμιστού			
		Ανδρέας Σεργίου			
		Χρυσούλα Κοτσώνια			
		Ξενοφών Κούλας			
		Χριστίνα Λιβίτζιη (φιλόλογος)			
1989-1990	Α΄	Γρηγόρης Γρηγοράς (Διευθυντής)	93	95	188
		Κυριάκος Κυριάκου (Βοηθ. Διευθ.)			
		Κυριάκος Τσαγκάρης			
		Παναγιώτης Αβραάμ			
		Μιχαήλ Χριστοδουλίδης			
		Παναγιώτης Λαγού			
		Μαρία Ψύλλου			
		Ανδρούλα Πάσιη- Τεκκέλα (νηπιαγωγός)			
	Β΄	Αντώνης Κοτσώνιας (Διευθυντής)	88	83	171
		Σάββας Σαβεριάδης (Βοηθ. Διευθ.)			
		Θεμούλα Θεμιστού			
		Ανδρέας Σεργίου			
		Ξενοφών Κούλας			
		Ανδρούλα Σαβεριάδου			
		Χριστίνα Λιβίτζιη (φιλόλογος)			

Σχολ. Χρ.	**Σχολείο**	**Δάσκαλοι**	**Α΄**	**Β΄**	**Γ΄**	**Δ΄**	**Ε΄**	**ΣΤ΄**	**ΣΥΝ.**
1990-1991	Α΄	Γρηγόρης Γρηγοράς (Διευθυντής.)	36	31	46	28	29	30	200
		Κυριάκου Κυριάκος (Βοηθ. Διευθ.)							
		Παναγιώτης Αβραάμ							
		Μιχαήλ Χριστοδουλίδης							
		Παναγιώτης Λαγού							

		Μαρία Ψύλλου							
		Νικόλαος Κιμήτρης							
		Μαργαρίτα Κιμήτρη							
		Θέκλα Χωματά (φιλόλογος)							
	Β΄	Αντώνης Κοτσώνιας (Διευθ.)	44	32	31	25	29	27	188
		Σάββας Σαβεριάδης (Βοηθ. Διευθ.)							
		Θεμούλα Θεμιστού							
		Ανδρέας Σεργίου							
		Μαρία Τούμπα							
		Ανδρούλα Σαβεριάδου							
		Ειρήνη Ανδρέου							
		Χριστίνα Λιβίτζιη (φιλόλογος)							
1991-1992	Α΄	Γρηγόρης Γρηγοράς (Διευθ.)	33	37	31	47	27	30	205
		Ανδρέας Σεργίου (Βοηθ. Διευθ.)							
		Παναγιώτης Αβραάμ							
		Μιχαήλ Χριστοδουλίδης							
		Μαρία Ψύλλου							
		Νικόλαος Κιμήτρης							
		Μαργαρίτα Κιμήτρη							
		Τασούλα Παναγή							
		Ξάνθη Μιχαήλ-Λαμπή							
		Γεωργία Γρηγορά							
	Β΄	Αντώνης Κοτσώνιας (Διευθ.)	24	39	32	29	23	28	175
		Σάββας Σαβεριάδης (Βοηθ. Διευθ.)							
		Παναγιώτης Λαγού							
		Ανδρούλα Σαβεριάδου							
		Δημήτρης Κυριάκου							
		Ελένη Παπαγεωργίου							
		Κυριακή Χαραλάμπους-Παττίχη							
		Χριστίνα Λιβίτζη (φιλόλογος)							
1992-1993	Α΄	Γρηγόρης Γρηγοράς (Διευθυντής.)	30	28	37	31	47	28	201
		Ανδρέας Σεργίου (Βοηθ. Διευθ.)							
		Παναγιώτης Αβραάμ							
		Μιχαήλ Χριστοδουλίδης							
		Μαρία Ψύλλου							
		Νικόλαος Κιμήτρης							

		Μαργαρίτα Κιμήτρη							
		Τασούλα Παναγή							
		Ξάνθη Μιχαήλ- Λάμπη							
		Ειρήνη Κίτσιου (φιλόλογος)							
	Β΄	Αντώνης Κοτσώνιας (Διευθυντής)	30	24	39	34	29	25	181
		Σάββας Σαβεριάδης (Βοηθ. Διευθ.)							
		Παναγιώτης Λαγού							
		Ανδρούλα Παπαγεωργίου							
		Δημήτρης Κυριάκου							
		Ελένη Παπαγεωργίου							
		Γεώργιος Χατζηαναστασίου							
		Φούλα Παπαντωνίου							
1993-1994	Α΄	Γρηγόρης Γρηγοράς (Διευθυντής)	42	28	27	36	32	47	212
		Αικατερίνη Μακρή (Βοηθ. Διευθ.)							
		Παναγιώτης Αβραάμ							
		Ευγενία Σολομωνίδου							
		Μαρία Ψύλλου							
		Νικόλαος Κιμήτρης							
		Μαργαρίτα Κιμήτρη							
		Τασούλα Παναγή							
		Κλαίρη Κουππά							
		Μαριλένα Παντζιαρά							
		Φλωρεντία Λοϊζου							
	Β΄	Αντώνης Κοτσώνιας (Διευθυντής)	28	30	24	40	34	29	185
		Μαργαρίτα Παπαζαχαρίου (Βοηθ. Διευθ.)							
		Παναγιώτης Λαγού							
		Ανδρούλα Παπαγεωργίου							
		Δημήτρης Κυριάκου							
		Ελένη Παπαγεωργίου							
		Γεώργιος Χατζηαναστασίου							
		Φούλα Παπαντωνίου							
		Κυριάκος Σαμάρας (Θεολόγος)							
1994-1995	Α΄	Χριστόφορος Μάκης (Διευθυντής)	29	41	27	28	36	32	193
		Αικατερίνη Μακρή (Βοηθ. Διευθ.)							
		Ανδριανή Ιωαννίδου (Βοηθ. Διευθ.)							

		Ευγενία Σολομωνίδου							
		Μαρία Μυλωνά							
		Νικόλαος Κιμήτρης							
		Μαργαρίτα Κιμήτρη							
		Τασούλα Παναγή							
		Σοφία Ευθυμίου							
		Ανδρούλα Μάκη							
	Β΄	Ελένη Ζιγκή (Διευθύντρια)	32	29	28	23	41	35	188
		Μαργαρίτα Παπαζαχαρίου (Βοηθ. Διευθ.)							
		Παναγιώτης Λαγού							
		Ανδρούλα Παπαγεωργίου							
		Δημήτριος Κυριάκου							
		Ελένη Παπαγεωργίου							
		Γεώργιος Χατζηαναστασίου							
		Φούλα Παπαντωνίου							
		Ευριδίκη Ζαχαρία-Ευθυμίου (νηπιαγωγός)							
		Ελένη Πιερή (νηπιαγωγός)							
1995-1996	Α΄	Χριστόφορος Μάκης (Διευθυντής)	36	26	42	29	28	35	196
		Αικατερίνη Μακρή (Βοηθ. Διευθ.)							
		Ανδριανή Ιωαννίδου (Βοηθ. Διευθ.)							
		Ευγενία Σολομωνίδου							
		Μαρία Μυλωνά							
		Νικόλαος Κιμήτρης							
		Μαργαρίτα Κιμήτρη							
		Τασούλα Παναγή							
		Άννα Στεφανίδου							
		Σοφία Ευθυμίου							
		Ανδρούλα Μάκη							
	Β΄	Ελένη Ζιγκή (Διευθύντρια)	35	30	28	28	23	41	185
		Μαργαρίτα Παπαζαχαρίου (Βοηθ. Διευθ.)							
		Ανδρέας Σεργίου (Βοηθ. Διευθ.)							
		Παναγιώτης Λαγού							
		Ανδρούλα Παπαγεωργίου							
		Δημήτριος Κυριάκου							
		Ελένη Παπαγεωργίου							
		Παναγιώτα Χαϊλή							
		Φούλα Παπαντωνίου							
		Μαρία Παπαζαχαρία							

		Συμεών Παπαδάμου (θεολόγος)							
1996-1997	Α΄	Χριστόφορος Μάκης (Διευθυντής)	34	33	26	41	29	28	191
		Ανδρέας Ζαβρός (Βοηθ. Διευθ.)							
		Αντώνης Στυλιανού (Βοηθ. Διευθ.)							
		Ευγενία Σολομωνίδου							
		Μαρία Μυλωνά							
		Σωτηρία Ζαχαριάδου							
		Τασούλα Παναγή							
		Άννα Στεφανίδου							
		Ανδρούλα Μάκη							
		Κυριάκος Ρούσος							
	Β΄	Ελένη Ζίγκη (Διευθύντρια)	27	35	30	28	28	22	170
		Μαργαρίτα Παπαζαχαρίου (Βοηθ. Διευθ.)							
		Ανδρέας Σεργίου (Βοηθ. Διευθ.)							
		Παναγιώτης Λαγού							
		Ανδρούλα Παπαγεωργίου							
		Ελένη Παπαγεωργίου							
		Παναγιώτα Καϊλη							
		Φούλα Παπαντωνίου							
		Μαρία Παπαζαχαρία							
1997-1998	Α΄	Χριστόφορος Μάκης (Διευθυντής)	31	33	33	26	41	29	194
		Ανδρέας Ζαβρός (Βοηθ. Διευθ.)							
		Ανδρέας Ξιούρος (Βοηθ. Διευθ.)							
		Τασούλα Παπακυριακού							
		Σωτηρία Ζαχαριάδου							
		Μαρία Μυλωνά							
		Άννα Στεφανίδου							
		Ανδρούλα Μάκη							
		Μαρία Τούμπα-Χατζηιωάννου							
		Έλενα Σαββίδου (δασκάλα Ειδικής Εκπαίδευσης)							
	Β΄	Ελένη Ζιγκή (Διευθύντρια)	22	27	35	30	28	29	171
		Μαργαρίτα Παπαζαχαρία (Βοηθ. Διευθ.)							
		Αντώνης Στυλιανού							

		(Βοηθ. Διευθ.)							
		Παναγιώτης Λαγού							
		Ανδρούλα Παπαγεωργίου							
		Ελένη Μάτολη Παπαγεωργίου							
		Φούλα Χαραλάμπους Παπαντωνίου							
		Παναγιώτα Καίλη							
		Μαρία Χατζηαναστασίου Παπαγεωργίου							
		Έλενα Σαββίδου (δασκάλα Ειδικής Εκπαίδευσης)							
1998-1999	Α΄	Χριστόφορος Μάκης (Διευθυντής)	32	31	33	35	26	41	198
		Σπύρος Ιωάννου (Βοηθ. Διευθ.)							
		Ανδρέας Ξιούρος (Βοηθ. Διευθ.)							
		Αθανασία Ευσταθίου							
		Αντρούλα Μάκη							
		Μαρία Τούμπα							
		Ηλίας Λιασής							
		Έλλη Σωκράτους							
		Χριστίνα Κωνσταντίνου							
		Μάρθα Κουλέντη							
		Χριστάκης Ηρακλέους							
		Άντρη Μελή							
	Β΄	Αντώνης Στυλιανού (Βοηθ. Διευθ.- Διευθύνων)	37	20	27	34	31	29	178
		Ελένη Θεοδούλου (Βοηθ. Διευθ.)							
		Παναγιώτης Λαγός							
		Αντρούλα Παπαγεωργίου							
		Τασούλα Παπακυριακού							
		Ελένη Μάτολη							
		Φούλα Παπαπαναγιώτου							
		Μαρία Παπαζαχαρίου							
		Μαρία Κουλία							
		Γεώργιος Διομήδους (θεολόγος)							
1999-2000	Α΄	Νίκος Διάκος (Διευθυντής)	28	30	33	33	36	26	186
		Σπύρος Ιωάννου (Βοηθ. Διευθ.)							
		Αθανασία Ευσταθίου							
		Ανδρούλα Γιώρκα							
		Μαρία Χατζηιωάννου							

		Ηλίας Λιασής							
		Χριστάκης Ηρακλέους							
		Ανδρούλα Μάκη							
		Έλλη Σωκράτους							
		Μαρία Παπαζαχαρία (επισκέπτρια δασκάλα Μουσικής)							
	Β΄	Αγαμέμνων Δημητριάδης (Διευθυντής)	37	36	20	26	34	30	183
		Ελένη Θεοδούλου (Βοηθ. Διευθ.)							
		Αντώνης Στυλιανού (Βοηθ. Διευθ.)							
		Κυριάκος Θεοδοσίου							
		Ανδρούλα Παπαγεωργίου							
		Τασούλα Παπακυριακού							
		Ελένη Μάτολη							
		Μαρία Θεοφάνους							
		Φούλα Παπαπαναγιώτου							
		Άννα Φαίδωνος							
		Μαρία Παπαζαχαρίου (δασκάλα μουσικής)							
2000-2001	Α΄	Νίκος Διάκος (Διευθυντής)	30	27	29	33	33	35	187
		Παντελής Παπαγεωργίου (Βοηθ. Διευθ.)							
		Κώστας Κελίρης (Βοηθ. Διευθ.)							
		Αντρούλα Παπαγεωργίου							
		Ελένη Μάτολη							
		Μαρία Χατζηττοφή							
		Ηλίας Λιασής							
		Ελένη Σωκράτους							
		Βασιλεία Φωκαίδου							
		Χριστίνα Σιαμαηλά							
		Ναταλία Ζαμπά							
		Μαρία Παπαγεωργίου							
		Μαρία Χάρπα (δασκάλα μουσικής)							
	Β΄	Αγαμέμνων Δημητριάδης (Διευθυντής)	22	35	36	20	26	36	175
		Ελένη Θεοδούλου (Βοηθ. Διευθ.)							
		Αγλαία Χριστοφόρου							
		Κυριάκος Θεοδοσίου							
		Τασούλα Παπακυριακού							
		Ξάνθη Λαμπή							
		Μαρία Θεοφάνους							

		Γεώργιος Χατζηαναστασίου							
		Άννα Φαίδωνος							
		Χρυστάλλα Ροκόπου							
		Γεώργιος Γεωργίου							
		Χρυστάλλα Χαριλάου							
		Χριστίνα Ιουλιανού (δασκάλα μουσικής)							
2001-2002	Α΄	Δημήτριος Κυριάκου (Διευθυντής)	27	28	27	29	32	33	176
		Παντελής Παπαγεωργίου (Βοηθ. Διευθ.)							
		Αγλαία Χριστοφόρου (Βοηθ. Διευθ.)							
		Ανδρούλα Παπαγεωργίου							
		Ελένη Μάτολη							
		Μαρία Χατζηττοφή							
		Ηλίας Λιασής							
		Μαρία Παπαγεωργίου							
		Ναταλία Ζαμπά Μιτρέ							
		Μαρούλα Χάρπα (δασκάλα μουσικής)							
	Β΄	Αγαμέμνων Δημητριάδης (Διευθυντής)	22	21	36	36	20	25	160
		Ανδρονίκη Παπαγεωργίου (Βοηθ. Διευθ.)							
		Κώστας Κελίρης (Βοηθ. Διευθ.)							
		Τασούλα Παναγή							
		Μαρία Θεοφάνους							
		Άννα Λαού-Φαίδωνος							
		ΧρυστάλλαΡοκόπου							
		Γεώργιος Γεωργίου							
		Ουρανία Σάββα							
		Γιώργος Χατζηαναστασίου (δάσκαλος γυμναστικής)							
2002-2003	Α΄	Ερασμία Ρουσιά (Διευθύντρια)	30	27	27	29	29	31	173
		Αίγλη Χριστοφόρου (Βοηθ. Διευθ.)							
		Ανδρούλα Παπαγεωργίου							
		Ελένη Παπαγεωργίου							
		Μαρία Παπαγεωργίου							
		Λουκία Συμεού							
		Στάλω Χαριλάου							
		Μαρία Χατζηττοφή							
		Μαρία Χάρπα (δασκάλα							

		μουσικής)							
		Μαρία Χατζηαυξέντη (επισκέπτρια δασκάλα)							
	Β΄	Λεώνη Ορφανίδου (Διευθύντρια)	26	21	21	35	35	20	158
		Γιασουμής Καράβης (Βοηθός Διευθ.)							
		Νίκη Παπαγεωργίου (Βοηθός Διευθ.)							
		Μαρία Θεοφάνους							
		Φούλα Παπαπαναγιώτου							
		Μαρία Πόλη							
		Μαρία Καρύδη							
		Χρυστάλλα Αδάμου							
		Χρύσω Αθανασίου							
		Κλεοπάτρα Μουσκή							
		Παρασκευή Ττίμινη (δασκάλα Ειδικής Εκπαίδευσης)							
		Κώστας Ιεροδιακόνου (δάσκαλος γυμναστικής)							
		Χριστίνα Ιουλιανού (δασκάλα μουσικής)							
		Φωτεινή Κουτσού (λογοθεραπεύτρια)							
		Βαρβάρα Σιήκκη (επισκέπτρια δασκάλα)							
2003-2004	Α΄	Ερασμία Ρουσιά (Διευθύντρια)	31	28	27	27	30	29	172
		Νίκη Παπαγεωργίου (Βοηθός Διευθ.)							
		Σωτηρούλα Καράβη (Βοηθός Διευθ.)							
		Ανδρούλα Παπαγεωργίου							
		Ελένη Παπαγεωργίου							
		Ελένη Συμεού							
		Στάλω Χαριλάου							
		Μαρία Χατζηττοφή							
		Μαρία Χάρπα (δασκάλα μουσικής)							
		Φωτεινή Μουχτάρη (δασκάλα Ειδικής Αγωγής)							
		Άντρη Ττεραλή (δασκάλα Ειδικής Αγωγής)							
	Β΄	Λεώνη Ορφανίδου (Διευθύντρια)	22	26	22	21	35	35	161
		Γιασουμής Καράβης							

		(Βοηθός Διευθ.)							
		Χριστίνα Τούμπα (Βοηθός Διευθ.)							
		Μαρία Θεοφάνους							
		Φούλα Παπαπαναγιώτου							
		Μαρία Πόλη							
		Μαρία Καρύδη							
		Χρυστάλλα Αδάμου							
		Χρύσω Αθανασίου							
		Κλεοπάτρα Μουσκή							
		Τασία Μικελλίδου (δασκάλα αγγλικών)							
		Κώστας Ιεροδιακόνου (δάσκαλος γυμναστικής)							
		Παρασκευή Ττίμινη (δασκάλα Ειδικής Εκπαίδευσης)							
		Άντρη Βραχίμη Σουρουλλά (επισκέπτρια δασκάλα)							
		Χριστίνα Ιουλιανού (δασκάλα μουσικής0							
		Ελένη Μιχαήλ (λογοθεραπεύτρια)							
		Χρυσόστομος Αντωνίου (επισκέπτης δάσκαλος)							
2004-2005	Α΄	Σάββας Χατζησάββας (Διευθυντής)	24	29	28	27	27	30	165
		Νίκη Παπαγεωργίου (Βοηθός Διευθύντρια)							
		Σωτηρούλα Καράβη-Πετρίδη (Βοηθός Διευθ.)							
		Μαρία Χατζηττοφή							
		Στέλλα Στυλιανού							
		Άντρη Δημητρίου							
		Λουκία Συμεού							
		Χρυστάλλα Χαριλάου							
		Κωνσταντίνος Ιεροδιακόνου (επισκέπτης δάσκαλος)							
		Γεωργία Ιωάννου- Παφίτη (επισκέπτρια δασκάλα)							
		Παναγιώτα Χρυσηλίου Χατζηπαντελή (δασκάλα ειδικής εκπαίδευσης)							
		Φωτεινή Κουτσού (δασκάλα ειδική εκπαίδευσης)							

	Β΄	Κυριακούλα Χατζηαγαθαγγέλου (Διευθύντρια)	23	22	26	23	22	36	152
		Γιασουμής Καράβης (Βοηθός Διευθ.)							
		Χριστίνα Τούμπα (Βοηθός Διευθ.)							
		Φούλα Παπαπαναγιώτου							
		Μαρία Θεοφάνους							
		Μαρία Πόλη							
		Μαρία Καρύδη							
		Χρυστάλλα Αδάμου							
		Λευκή Χριστοφόρου							
		Παρασκευή Ττίμινη (δασκάλα Ειδικής Εκπαίδευσης)							
		Μαρία Παπαζαχαρίου (δασκάλα μουσικής)							
		Κώστας Ιεροδιακόνου (δάσκαλος γυμναστικής)							
		Μαρία Βύρα (επισκέπτρια δασκάλα)							
2005-2006	Α΄	Σάββας Χατζησάββας (Διευθυντής)	24	24	28	30	27	29	162
		Νίκη Παπαγεωργίου (Βοηθός Διευθ.)							
		Ανδρούλα Παπαγεωργίου (Βοηθός Διευθ.)							
		Στέλλα Στυλιανού							
		Λουκία Συμεού							
		Χρυστάλλα Χαριλάου							
		Ζαχαρίας Φουκαρίδης							
		Ελένη Βαρνάβα							
		Κατερίνα Γεωργίου							
		Μαρία Χαϊλή							
		Ιεροδιακόνου Κωνσταντίνος (επισκέπτης δάσκαλος)							
		Γεωργία Ιωάννου- Παφίτη (επισκέπτρια δασκάλα)							
		Ανδρονίκη Αγρότου (επισκέπτρια δασκάλα)							
		Εύη Ττίμινη (δασκάλα ειδικής εκπαίδευσης)							
		Φωτεινή Κουτσού (δασκάλα ειδικής εκπαίδευσης)							
	Β΄	Κυριακούλα	31	20	24	26	24	23	148

		Χατζηαγαθαγγέλου (Διευθύντρια)							
		Γιασουμής Καράβης (Βοηθός Διευθ.)							
		Χριστίνα Τούμπα (Βοηθός Διευθ.)							
		Φούλα Παπαπαναγιώτου							
		Χρυστάλλα Αδάμου							
		Μαρία Καρύδη							
		Λευκή Χριστοφόρου							
		Μαρία Θεοφάνους							
		Μαρία Πόλη							
		Παρασκευή Τίμινη (δασκάλα ειδικής εκπαίδευσης)							
		Μαρία Παπαζαχαρίου							
		Κωνσταντίνος Ιεροδιακόνου							
		Χριστίνα Μιλτιάδου							
		Αλεξία Μιχαήλ							
		Φωτεινή Κουτσού (λογοθεραπεύτρια)							
2006-2007	Α΄	Σάββας Χατζησάββας (Διευθυντής)	23	24	24	28	30	27	156
		Ανδρούλα Παπαγεωργίου (Βοηθός Διευθ.)							
		Ιωάννα Ιωακείμ-Φιλίππου (Βοηθός Διευθ.)							
		Ευδοκία Σολωμού							
		Χρυστάλλα Χαριλάου							
		Μαρία Παπαζαχαρίου							
		Ορθοδοξία Κωνσταντίνου							
		Κωνσταντίνος Ιεροδιακόνου (δάσκαλος ειδικών θεμάτων)							
		Παρασκευή Τίμινη (δασκάλα ειδικής εκπαίδευσης)							
	Β΄	Κυριακούλα Χατζηαγαθαγγέλου (Διευθύντρια)	29	32	22	26	26	24	159
		Γιασουμής Καράβης (Βοηθός Διευθ.)							
		Χριστίνα Τούμπα (Βοηθός Διευθ.)							
		Φούλα Παπαπαναγιώτου							
		Χρυστάλλα Αδάμου							
		Μαρία Καρύδη							

		Στέλλα Στυλιανού							
		Μαρία Θεοφάνους							
		Μαρία Πόλη							
		Εύη Ανδρέου							
		Μαρία Παπαζαχαρίου							
		Κωνσταντίνος Ιεροδιακόνου							
		Σαβέλα Ανδρέου							
		Νάσω Αγαπίου							
		Αγγέλα Οικονόμου Μάρτιν (λογοθεραπεύτρια)							
2007-2008	Α΄	Σάββας Χατζησάββας (Διευθυντής)	21	23	24	24	29	30	151
		Αντρούλα Παπαγεωργίου (Βοηθός Διευθ.)							
		Ιωάννα Ιωακείμ-Φιλίππου (Βοηθός Διευθ.)							
		Ευρυδίκη Ευθυμίου							
		Μαρία Θεοφάνους							
		Μαρία Ζήκκου							
		Ευδοκία Σολωμού							
		Έμιλυ Ευαγγέλου							
		Αικατερίνη Καλλένου							
		Ορθοδοξία Κωνσταντίνου							
		Άννα Κωνσταντίνου							
		Μαρία Παπαζαχαρίου (δασκάλα ειδικών θεμάτων)							
		Κωνσταντίνος Ιεροδιακόνου (δάσκαλος ειδικών θεμάτων)							
		Εύη Ττίμινη (δασκάλα ειδικής εκπαίδευσης)							
		Θεοδοσούλα Ανδρέου-Κυριακίδου (δασκάλα ειδικής εκπαίδευσης)							
	Β΄	Κυριακή Χατζηαγαθαγγέλου (Διευθύντρια)	19	30	31	21	25	26	152
		Χριστίνα Τούμπα (Βοηθός Διευθ.)							
		Δέσπω Κόνσολου (Βοηθός Διευθ.)							
		Μαρία Πόλη							
		Φούλα Παπαπαναγιώτου							
		Μαρία Καρύδη							
		Χρυστάλλα Αδάμου							

		Στέλλα Στυλιανού							
		Χριστίνα Θουκή Αντωνίου							
		Σαβέλα Ανδρέου							
		Χριστιάνα Ευγενίου							
		Εύη Τίμινη							
		Κωνσταντίνος Ιεροδιακόνου							
		Φρίξος Χρίστης							
		Σούλα Ανδρέου (λογοθεραπεύτρια)							
2008-2009	Α΄	Ελένη Γιακουμεττή (Διευθύντρια)	15	21	24	24	25	30	139
		Ανδρούλα Παπαγεωργίου (Βοηθός Διευθ.)							
		Ανδρούλα Παπαγεωργίου (Βοηθός Διευθ.)							
		Στάλω Μιχαήλ							
		Χριστιάνα Μάμουλλου							
		Αικατερίνη Καλλένου							
		Αθηνά Μιχαήλ							
		Ελένη Ανδρέου							
		Άντρη Καμένου							
		Κωνσταντίνος Ιεροδιακόνου (δάσκαλος ειδικών θεμάτων)							
		Μαρία Παπαζαχαρίου (επισκέπτρια δασκάλα)							
		Γεωργία Γεωργίου (επισκέπτρια δασκάλα)							
		Έλενα Γεωργαλλίδου (δασκάλα ειδικής εκπαίδευσης)							
		Παρασκευούλα Ανδρέου (δασκάλα ειδικής εκπαίδευσης)							
	Β΄	Κυριακή Χατζηαγαθαγγέλου (Διευθύντρια)	24	19	28	31	21	25	148
		Χριστίνα Φωτίου Τούμπα (Βοηθός Διευθ.)							
		Δέσπω Κόνσολου (Βοηθός Διευθ.)							
		Μαρία Πόλη							
		Μαρία Καρύδη							
		Χρυστάλλα Αδάμου							
		Στέλλα Στυλιανού							
		Στέλλα Αναστασίου							
		Γεωργία Γεωργίου							

		Στέλλα Ιωάννου Ζαχαρίου							
		Δέσπω Σεργίου Κτωρή							
		Ελένη Παναγή							
		Έλενα Γεωργαλλίδου							
		Εύη Τίμινη							
		Κωνσταντίνος Ιεροδιακόνου							
		Φρίξος Χρίστης							
		Μιράντα Ηλία Κουζαπά							
2009-2010	Α΄	Ελένη Γιακουμεττή (Διευθύντρια)	28	14	22	22	26	24	136
		Ανδρούλα Παπαγεωργίου (Βοηθός Διευθ.)							
		Ανδρούλα Παπαγεωργίου (Βοηθός Διευθ.)							
		Μαρία Πόλη							
		Χαραλαμπία Αττά-Πάτσαλου							
		Μαρία Καρύδη							
		Χριστιάνα Μάμουλλου							
		Χρυστάλλα Αδάμου							
		Στάλω Μιχαήλ							
		Έλενα Θεμιστού							
		Κωνσταντίνος Ιεροδιακόνου (δάσκαλος ειδικών θεμάτων)							
		Μαρία Παπαζαχαρίου (δασκάλα ειδικών θεμάτων)							
		Αθηνά Μιχαήλ (επισκέπτρια δασκάλα)							
		Έλενα Γεωργαλλίδου (δασκάλα ειδικής εκπαίδευσης)							
		Παρασκευούλα Ανδρέου (δασκάλα ειδικής εκπαίδευσης)							
	Β΄	Αθανασία Ευσταθίου (Διευθύντρια)	22	24	19	27	32	21	145
		Φρόσω Νικολάου (Βοηθός Διευθ.)							
		Φούλα Παπαπαναγιώτου (Βοηθός Διευθ.)							
		Δέσπω Κόνσολου (Βοηθός Διευθ.)							
		Στέλλα Στυλιανού							
		Δέσπω Σεργίου Κτωρή							
		Στέλλα Ιωάννου Ζαχαρίου							

		Κυριακή Κυριάκου							
		Ειρηναίος Γεωργίου							
		Γεωργία Γεωργίου							
		Χριστίνα Μιχαήλ							
		Κωνσταντίνος Ιεροδιακόνου							
		Φρίξος Χρίστης							
		Παρασκευή Ανδρέου							
		Έλενα Γεωργαλλίδου (λογοθεραπεύτρια)							
2010-2011	Α΄	Ελένη Γιακουμεττή (Διευθύντρια)	15	28	14	22	22	26	127
		Ανδρούλα Παπαγεωργίου (Βοηθός Διευθ.)							
		Ανδρούλα Παπαγεωργίου (Βοηθός Διευθ.)							
		Μαρία Πόλη							
		Χαραλαμπία Αττά-Πάτσαλου							
		Μαρία Καρύδη							
		Χριστιάνα Μάμουλλου							
		Ευαγγελία Αλεξοπούλου							
		Στάλω Μιχαήλ							
		Έλενα Θεμιστού							
		Αρετή Σεργίου							
		Κωνσταντίνος Ιεροδιακόνου (δάσκαλος ειδικών θεμάτων)							
		Μαρία Παπαζαχαρίου (δασκάλα ειδικών θεμάτων)							
		Αθηνά Μιχαήλ (επισκέπτρια δασκάλα)							
		Παρασκευούλα Ανδρέου (δασκάλα ειδικής εκπαίδευσης)							
		Δημήτρης Τσαγγαρίδης (δάσκαλος ειδικής εκπαίδευσης)							
	Β΄	Αθανασία Ευσταθίου (Διευθύντρια)	17	23	24	19	27	33	143
		Φρόσω Νικολάου (Βοηθός Διευθ.)							
		Αιμιλία Χατζηζαχαρίου (Βοηθός Διευθ.)							
		Δέσπω Κόνσολου (Βοηθός Διευθ.)							
		Στέλλα Στυλιανού							

		Έλενα Κωνσταντίνου							
		Στέλλα Ιωάννου Ζαχαρίου							
		Κυριακή Κυριάκου							
		Ειρηναίος Γεωργίου							
		Ζαμπέτα Χριστοφή							
		Σωκράτης Φράγκου							
		Χριστίνα Μιχαήλ							
		Κωνσταντίνος Ιεροδιακόνου							
		Φρίξος Χρίστης							
		Παρασκευή Ανδρέου							
		Δημήτρης Τσαγγαρίδης (λογοθεραπευτής)							
2011-2012	Α΄	Ελένη Γιακουμεττή (Διευθύντρια)	19	15	29	14	23	22	122
		Ανδρούλα Παπαγεωργίου (Βοηθός Διευθ.)							
		Ανδρούλα Παπαγεωργίου (Βοηθός Διευθ.)							
		Μαρία Πόλη							
		Χαραλαμπία Αττά-Πάτσαλου							
		Μαρία Καρύδη							
		Χριστιάνα Μάμουλλου							
		Ευαγγελία Αλεξοπούλου							
		Έλενα Θεμιστού							
		Αρετή Σεργίου							
		Μαρία Παπαζαχαρίου (δασκάλα ειδικών θεμάτων)							
		Παρασκευούλα Ανδρέου (δασκάλα ειδικής εκπαίδευσης)							
		Δημήτρης Τσαγγαρίδης (δάσκαλος ειδικής εκπαίδευσης)							
	Β΄	Αθανασία Ευσταθίου (Διευθύντρια)	18	17	24	24	18	27	128
		Φρόσω Νικολάου (Βοηθός Διευθ.)							
		Αιμιλία Χατζηζαχαρίου (Βοηθός Διευθ.)							
		Έλενα Κωνσταντίνου							
		Στέλλα Ιωάννου Ζαχαρίου							
		Κυριακή Κυριάκου							
		Ειρηναίος Γεωργίου							
		Ζαμπέτα Χριστοφή							
		Χριστίνα Μιχαήλ							

		Μαρία Ματθαίου							
		Φρίξος Χρίστης							
		Παρασκευή Ανδρέου							
		Δημήτρης Τσαγγαρίδης (λογοθεραπευτής)							
2012-2013	Α΄	Αντώνης Νικολέττης (Διευθυντής)	27	20	15	28	14	23	127
		Μαρία Πιτζόλη Ευθυμίου (Βοηθός Διευθ.)							
		Χριστάκης Γεωργίου (Βοηθός Διευθ.)							
		Μαρία Πόλη							
		Μαρία Καρύδη							
		Χαραλαμπία Αττά-Πάτσαλου							
		Μαρία Παπαζαχαρίου							
		Χρυστάλλα Αδάμου							
		Χριστιάνα Μάμουλου							
		Ευαγγελία Αλεξοπούλου							
		Αρετή Σεργίου							
		Έλενα Θεμιστού							
		Άννα Βανέζη Βάκχου							
	Β΄	Παρασκευούλα Στυλιανού-Χατζηαναστάση (Διευθύντρια)	18	18	18	23	25	18	120
		Μαρία Ματθαίου (Βοηθός Διευθ.)							
		Μαρία Θεοφάνους (Βοηθός Διευθ.)							
		Κυριακή Κυριάκου							
		Ειρηναίος Γεωργίου							
		Αντρούλα Κατσαντώνη							
		Παναγιώτα Γεωργίου							
		Γεωργία Σάββα							
		Φρίξος Χρίστης							
		Μηλίτσα Παρασκευά							
		Μαρία Τσομαλλούρη							
		Κωνσταντία Στρατή							
		Σωκράτης Φράγκου							
		Αθηνά Βανέζη Βάκχου							
2013-2014	Α΄	Στέλιος Αγαπίου (Διευθυντής)	24	26	20	15	28	14	127
		Μαρία Πιτζόλη Ευθυμίου (Βοηθός Διευθ.)							
		Χριστάκης Γεωργίου (Βοηθός Διευθ.)							
		Χαρά Αττά Πάτσαλου							

		Μαρία Παπαζαχαρίου							
		Παναγιώτα Γιαννή							
		Χριστιάνα Μάμουλλου							
		Αρετή Σεργίου							
		Χριστούλα Σιάκκα							
		Χρυσόστομος Αντωνίου							
		Έλενα Θεμιστού							
		Χριστιάνα Ραουνά							
		Μαρία Τσομαλλούρη (δασκάλα ειδικής εκπαίδευσης)							
		Κωνσταντία Στρατή (δασκάλα ειδικής εκπαίδευσης)							
	Β΄	Παρασκευούλα Στυλιανού-Χατζηαναστάση (Διευθύντρια)	17	18	17	18	23	25	118
		Μαρία Θεοφάνους (Βοηθός Διευθ.)							
		Κωνσταντίνος Θεοφιλίδης (Βοηθός Διευθ.)							
		Χρυστάλλα Αδάμου							
		Κυριακή Κυριάκου							
		Ειρηναίος Γεωργίου							
		Άντρη Κατσαντώνη							
		Παναγιώτα Γεωργίου							
		Γεωργία Σάββα							
		Φρίξος Χρίστης							
		Κωνσταντίνα Στρατή							
2014-2015	Α΄	Στέλιος Αγαπίου (Διευθυντής)	17	24	28	20	16	29	134
		Μαρία Πιτζόλη Ευθυμίου (Βοηθός Διευθ.)							
		Μαρία Θεοφάνους (Βοηθός Διευθ.)							
		Παναγιώτα Γιαννή							
		Χριστούλα Σιάκκα							
		Λουκία Πιτσιλλή-Πιτζόλη							
		Χριστιάνα Ραουνά							
		Κυριακή Πιλλόρα							
		Χρυσόστομος Αντωνίου							
		Έλενα Θεμιστού							
		Αντώνης Κτωρής							
		Γεωργία Μιχαήλ (επισκέπτρια δασκάλα)							
		Μαρία Βανέζη-Ορφανίδου (επισκέπτρια							

		δασκάλα)							
		Μαρία Τσομαλλούρη (δασκάλα ειδικής εκπαίδευσης)							
		Ελένη Χριστοδούλου (δασκάλα ειδικής εκπαίδευσης)							
	Β΄	Παρασκευούλα Στυλιανού-Χατζηαναστάση (Διευθύντρια)	18	17	18	17	18	20	108
		Κωνσταντίνος Θεοφιλίδης (Βοηθός Διευθ.)							
		Χριστιάνα Χαραλάμπους (Βοηθός Διευθ.)							
		Οσία Παπαμιχαήλ (Βοηθός Διευθ.)							
		Χρυστάλλα Αδάμου							
		Ναταλία Μίτρε Ζαμπά							
		Ειρήνη Λαγού							
		Αντρούλα Κατσαντώνη							
		Παναγιώτα Γεωργίου							
		Χριστίνα Χατζηστάθη (δασκάλα μουσικής)							
		Μαρία Τσομαλλούρη (λογοθεραπεύτρια)							
		Αντώνης Τιτώνης (δάσκαλος Ειδικής Εκπαίδευσης)							
		Ελένη Χριστοδούλου (δασκάλα Ειδικής Εκπαίδευσης)							
2015-2016	Α΄	Στέλιος Αγαπίου (Διευθυντής)	25	18	22	28	21	16	130
		Μαρία Θεοφάνους (Βοηθός Διευθ.)							
		Οσία Παπαμιχαήλ (Βοηθός Διευθ.)							
		Παναγιώτα Γιαννή							
		Χριστιάνα Μάμουλλου							
		Μαρία Παπαγεωργίου							
		Χριστούλα Σιάκκα							
		Χριστιάνα Ραουνά							
		Κυριακή Πιλλόρα							
		Χρυσόστομος Αντωνίου							
		Αθανασία Πανασέτη (επισκέπτρια δασκάλα)							
		Μαρία Βανέζη-Ορφανίδου							

		(επισκέπτρια δασκάλα)							
		Δημήτρης Βασιλακκάς							
		Ευτυχία Πολυκάρπου							
	Β΄	Παρασκευούλα Στυλιανού Χατζηαναστάση (Διευθύντρια)	24	19	17	18	17	18	113
		Χριστιάνα Χαραλάμπους (Βοηθός Διευθ.)							
		Άντρη Μίτα							
		Χριστίνα Χατζηστάθη							
		Μαρία Τζιωνή							
		Ειρήνη Λαγού							
		Άντρη Κατσαντώνη							
		Νάσια Πανασέτη							
		Δημήτρης Βασιλακκάς							
		Χρυστάλλα Αδάμου							
		Νατάλια Μίτρε Ζαμπά							
		Αντρέας Χαραλάμπους							
		Έφη Πολυκάρπου							
2016-2017	Α΄	Στέλιος Αγαπίου (Διευθυντής)	25	24	19	22	27	21	138
		Μαρία Θεοφάνους (Βοηθός Διευθ.)							
		Μαρία Παπαζαχαρίου-Χριστοφόρου (Βοηθός Διευθ.)							
		Παναγιώτα Γιαννή							
		Στέλλα Στυλιανού							
		Χριστιάνα Μάμουλλου							
		Μαρία Παπαγεωργίου							
		Χριστούλα Σιάκκα							
		Χριστιάνα Ραουνά							
		Κυριακή Πιλλόρα							
		Χρυσόστομος Αντωνίου							
		Γιώργος Σκλάβος (επισκέπτης δάσκαλος)							
		Δημήτρης Βασίλακκας (δάσκαλος ειδικής εκπαίδευσης)							
		Χριστιάνα Παναγή (δασκάλα ειδικής εκπαίδευσης)							
	Β΄	Τασούλα Παναγή Παπακυριακού (Διευθύντρια)	15	24	18	18	20	14	109
		Οσία Παπαμιχαήλ (Βοηθός Διευθ.)							
		Αιμιλία Χατζηζαχαρίου							

		(Βοηθός Διευθ.)							
		Γιώργος Σκλάβος							
		Μαρία Τζιωνή							
		Άντρη Μίτα Κυριακίδου							
		Γεωργία Γεωργίου							
		Βαρβάρα Σιήκκη Χριστοφόρου							
		Λουκία Καράβη							
		Μαρία Φιλίππου (δασκάλα Ειδικής Εκπαίδευσης)							
		Δημήτρης Βασιλακκάς (λογοθεραπευτής)							
		Χριστιάνα Παναγή (δασκάλα Ειδικής Εκπαίδευσης)							
		Χριστίνα Χατζηστάθη (δασκάλα μουσικής)							
		Μαρία Πασιουρτίδου (αντικαταστάτρια)							
2017-2018	Α΄	Στέλιος Αγαπίου (Διευθυντής)	28	24	24	20	22	28	146
		Ελένη Παπαγεωργίου (Βοηθός Διευθ.)							
		Μαρία Παπαζαχαρίου-Χριστοφόρου (Βοηθός Διευθ.)							
		Στέλλα Στυλιανού							
		Χριστιάνα Μάμουλλου							
		Μαρία Παπαγεωργίου							
		Μυρούλα Αντωνάκη-Καρούσιου							
		Χριστούλα Σιάκκα							
		Χριστιάνα Ραουνά							
		Κυριακή Πιλλόρα							
		Κώστας Πασχάλη							
		Χρυσόστομος Αντωνίου							
		Μαρία Χατζηκωνσταντή							
		Γιώργος Σκλάβος							
		Άντρεα Αντωνίου							
		Κατερίνα Κωνσταντίνου							
	Β΄	Τασούλα Παναγή Παπακυριακού (Διευθύντρια)	15	17	24	18	18	19	111
		Οσία Παπαμιχαήλ (Βοηθός Διευθ.)							
		Αιμιλία Χατζηζαχαρίου (Βοηθός Διευθ.)							
		Χρυσταλλένη Μάρκου							

		Γιώργος Σκλάβος							
		Μαρία Τζιωνή							
		Χριστιάνα Καϊλή							
		Βαρβάρα Σιήκκη Χριστοφόρου							
		Γεωργία Γεωργίου							
		Μαρία Φιλίππου							
		Μαρία Χατζηκωνσταντή							
		Κατερίνα Κωνσταντίνου							
		Χριστίνα Χατζηστάθη							
		Άντρεα Αντωνίου							
		Αντώνης Μαρκαντώνης							

Παρατηρήσεις

1. Από το 1894 μέχρι και το 1907 δεν υπάρχει κάτι καταγεγραμμένο στο Κρατικό Αρχείο Κύπρου. Σύμφωνα με όσα γράφει ο Δημήτρης Κυριάκου στο βιβλίο του *Το χωριό μου η Ξυλοτύμβου* , το 1900-1902 δάσκαλος ήταν ο Αχιλλέας Δαλιάς, το 1902-1906 ο Γεώργιος Γεωργαλλίδης, το 1906-1907 ο Ευγένιος (δεν αναφέρεται επίθετο).

2. Κατά τη σχολική χρονιά 1886-87 καταγράφεται να φοιτά στο σχολείο μόνο ένα κορίτσι. Ίσως να ήταν η Κυριακή Χατζηχρίστου η οποία έζησε κάποια χρόνια στη Σμύρνη όπου είχε μεταναστεύσει ο πατέρας της και σύμφωνα με τον Δημήτρη Κυριάκου ήταν το μόνο κορίτσι που γνώριζε τότε ανάγνωση και γραφή[65].

3. Σύμφωνα με το Κρατικό Αρχείο Κύπρου κατά τη σχολική χρονιά 1925-26 το σχολείο ήταν μεικτό και δεν παρουσιάζεται να φοιτά κανένα κορίτσι. Το γεγονός αυτό μου δημιούργησε εύλογα ερωτήματα αφού τα προηγούμενα χρόνια καταγράφονται και κορίτσια. Ανέτρεξα λοιπόν στη λήψη προφορικών μαρτυριών (κ. Ανδρέα Παπαγεωργίου , πρώην Γραμματέα Συνεργατικής Ξυλοτύμπου και κ. Αναστασία Παύλου (γεννηθείσα 1934), αλλά και στο αρχείο του Α΄ Δημοτικού Σχολείου όπου μελετώντας το μαθητολόγιο διαπίστωσα ότι από αυτή τη χρονιά (1925-26) άρχισε η λειτουργία δύο ξεχωριστών σχολείων (Αρρεναγωγείου με 58 μαθητές και Παρθεναγωγείου με 31 μαθήτριες). Άρα για κάποιο λόγο δεν είναι καταγεγραμμένο το Παρθεναγωγείο στο Αρχείο του Κράτους.

[65]Κυριάκου, ο.π., σελ. 154

4. Από τη σχολική χρονιά 1923-24 μέχρι και 1935-36 δεν καταγράφεται καμιά επιδότηση από την κυβέρνηση. Κατά πάσα πιθανότητα αυτό οφείλεται στα σκληρά οικονομικά μέτρα που οι Άγγλοι επέβαλαν πριν και μετά τα Οκτωβριανά του 1931.

5. Από τη σχολική χρονιά 1936-37 το σχολείο γίνεται πάλι μεικτό.

6. Από τη σχολική χρονιά 1938-39 σημειώνεται ότι το σχολείο γίνεται εξατάξιο. Επίσης δεν καταγράφεται ο μισθός των δασκάλων αλλά αν γνωρίζουν ή όχι αγγλικά και σε ποιο επίπεδο.

7. Από τη σχολική χρονιά 1943-44 παρουσιάζεται θέση Διευθυντή και από το 1969-70 η θέση του Διευθυντή Β΄ η οποία αντικαθίσταται από το 1978-79 από αυτή του Βοηθού Διευθυντή.

8. Από τη σχολική χρονιά 1969-70 στην Ξυλοτύμπου λειτουργούν δύο Δημοτικά Σχολεία.

9. Από τη σχολική χρονιά 1988-89 μέχρι και τη σχολική χρονιά 1998-99, λόγω έλλειψης δασκάλων, διορίζονται ως δάσκαλοι, εκπαιδευτικοί άλλης ειδικότητας όπως φιλόλογοι, θεολόγοι, νηπιαγωγοί.

10. Από τα τέλη της δεκαετίας του ’80 υπάρχουν δάσκαλοι με ειδικότητα π.χ. γυμναστικής και μουσικής.

11. Από τη σχολική χρονιά 1990-91 δεν καταγράφεται ξεχωριστά ο αριθμός αγοριών και κοριτσιών αλλά οι μαθητές/τριες ανά τάξη.

12. Για τις σχολικές χρονιές 2002-2003, 2003-2004, 2006-2007 δεν υπήρχε οτιδήποτε καταγεγραμμένο στα αρχεία για τους δασκάλους που υπηρετούσαν στο Α΄ Δημοτικό Σχολείο και οι πληροφορίες που δίνονται έχουν ληφθεί από τις εκπαιδευτικούς Μαρία Παπαγεωργίου και Ελένη Παπαγεωργίου οι οποίες υπηρετούσαν τη συγκεκριμένη περίοδο στο Α΄ Δημοτικό καθώς και από γονείς παιδιών που φοιτούσαν εκεί αυτές τις σχολικές χρονιές. Το ίδιο συνέβη και στην περίπτωση του Β΄ Δημοτικού Σχολείου για το οποίο δεν υπήρχε οτιδήποτε καταγεγραμμένο στα αρχεία για τους δασκάλους που υπηρετούσαν για τις σχολικές χρονιές 2002-2003, 2003-2004, 2004-2005 και οι πληροφορίες που δίνονται έχουν ληφθεί από την εκπαιδευτικό Μαρία Θεοφάνους η οποία υπηρετούσε τη συγκεκριμένη περίοδο στο

Β΄ Δημοτικό καθώς και από γονείς παιδιών που φοιτούσαν εκεί αυτές τις σχολικές χρονιές.

VII. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΞΥΛΟΤΥΜΠΟΥ

Η πρόοδος του χωριού στον τομέα της εκπαίδευσης συνεχίστηκε και από το 1992 στην Ξυλοτύμπου λειτούργησε και το Περιφερειακό Γυμνάσιο.

Στα εγκαίνια του σχολείου, το 1992, ο Διευθυντής κύριος Αντώνης Πατσιάς, σε ομιλία του ανέφερε τα εξής: « Είμαι βέβαιος ότι αυτό τον φάρο της παιδείας θα τον αγκαλιάσουμε όλοι με στοργή, μακριά από αντιπαιδαγωγικές παρεμβάσεις, για να του προσδώσουμε το κύρος που φιλοδοξούμε να αποκτήσει, ώστε να συμβάλει σε μόνιμη και ελεύθερη βάση στην πρόοδο και προκοπή, τόσο των κοινοτήτων μας, τις οποίες αδελφώνει, όσο και του τόπου γενικότερα»[66].

ΕΙΚΟΝΑ 17

Εγκαίνια Γυμνασίου Ξυλοτύμπου Αρχείο Γυμνασίου Ξυλοτύμπου

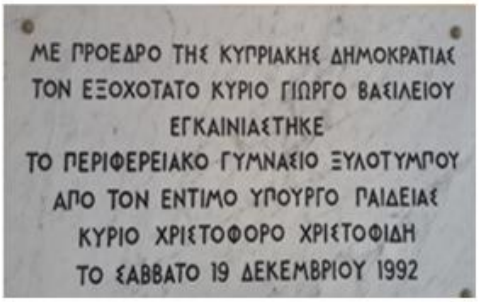

ΕΙΚΟΝΑ 18

Πλάκα στην είσοδο του Γυμνασίου Ξυλοτύμπου

ΕΙΚΟΝΑ 19

Αγιασμός στην έναρξη λειτουργίας του Γυμνασίου Ξυλοτύμπου Αρχείο Γυμνασίου Ξυλοτύμπου

[66] Αρχείο Περιφερειακού Γυμνασίου Ξυλοτύμπου, 6/3/18

Το Γυμνάσιο πρωτολειτούργησε με 15 Αίθουσες διδασκαλίας, 6 Ειδικές Αίθουσες, Βιβλιοθήκη, Ιατρείο, Βοηθητικούς χώρους, Αίθουσα Πολλαπλής Χρήσης και γήπεδα. Σήμερα, μετά από κτιριακή επέκταση, περιλαμβάνει, 14 Αίθουσες διδασκαλίας, 6 Ειδικές Αίθουσες (Ιστορίας, Γεωγραφίας, Μαθηματικών, Γλωσσών, Μουσικής, Τέχνης) 10 Εργαστήρια (Χημείας, Βιολογίας, Φυσικής, 2 Τεχνολογίας, 2 Οικιακής Οικονομίας, 3 Πληροφορικής), πιο εμπλουτισμένη Βιβλιοθήκη, Ιατρείο, αναβαθμισμένη Αίθουσα Πολλαπλής Χρήσης και σύγχρονα γήπεδα ποδοσφαίρου, καλαθόσφαιρας, πετόσφαιρας, στίβου κ.ά.

Το 1992 λειτούργησε για πρώτη φορά με 294 μαθητές/τριες. Προοδευτικά μέχρι το 1996-97 έφθασε τους 520. Από την σχολική χρονιά 2005 -2006, όταν ανήλθαν στους 495, μέχρι σήμερα, ο αριθμός μειώνεται σταδιακά, ώστε σήμερα, να φοιτούν 287 παιδιά. Ο πρώτος Καθηγητικός Σύλλογος αριθμούσε 27 καθηγητές. Φέτος (2017-18) στο σχολείο υπηρετούν 45 εκπαιδευτικοί.

ΕΙΚΟΝΑ 20

⇦ Καθηγητικός Σύλλογος 1992-1993, Αρχείο Γυμνασίου Ξυλοτύμπου

Οι Διευθυντές που κατά σειρά υπηρέτησαν στο Περιφερειακό Γυμνάσιο Ξυλοτύμπου και άφησαν τη δική τους πινελιά ήταν.....

ΠΙΝΑΚΑΣ 2[67]

Σχολικές χρονιές	Διευθυντές
1992 -1995	Αντώνης Πατσιάς
1995-1997	Ελένη Ιωάννου
1997 -1999	Χρύσω Καλλίδου
1999 -2001	Κώστας Αθανασίου
2001 -2004	Βασιλική Νικολαΐδου
2004 -2006	Λουκάς Ορφανίδης
2006 -2008	Στέλλα Μάρκου
2008 -2010	Μαρία Λουκά
2010 – 2012	Ελιάνα Χατζηιωάννου (ως τα Χριστούγεννα)
Ιανουάριο 2012 έως Ιούνιο 2013	Αθηνά Μισού Β.Δ.Α΄ (με ανάθεση)
2013-2015	Χρίστος Ζαντήρας
2015-2018	Ανδρέας Ματσάγκος

Ένα σημαντικό γεγονός - σταθμός στην πορεία του Γυμνασίου Ξυλοτύμπου, είναι η Αδελφοποίηση με το 5ο Γυμνάσιο Σταυρούπολης Θεσσαλονίκης το 2008.

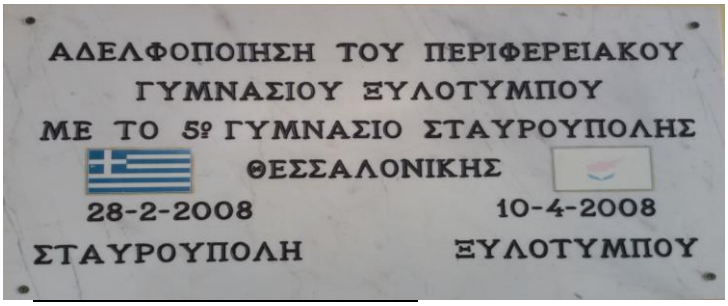

ΕΙΚΟΝΑ 21

Πλακέτα που βρίσκεται στην είσοδο του Γυμνασίου Ξυλοτύμπου

[67] Αρχείο Περιφερειακού Γυμνασίου Ξυλοτύμπου

VIII. ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΖΩΗ (ΤΕΛΗ 19ΟΥ ΑΙ. – ΜΕΣΑ 20ΟΥ ΑΙ.)

Στα πρώτα χρόνια ίδρυσης του σχολείου, πολλά παιδιά για οικονομικούς και οικογενειακούς λόγους δεν μπορούσαν να φοιτήσουν. Μερικοί δεν είχαν την οικονομική ευχέρεια να πληρώσουν τα σχολικά δικαιώματα και τα βιβλία και άλλοι έμεναν στο σπίτι για να βοηθήσουν στις διάφορες εργασίες.

Τα παιδιά ντύνονταν με μπαλωμένα ή και σχισμένα ρούχα. Παπούτσια αγόραζαν, όσοι μπορούσαν, μια φορά το χρόνο. Όταν τρυπούσαν τα έπαιρναν στον σκαρπάρη και τους τα επιδιόρθωνε βάζοντας είτε «μισόσολες» είτε «πρόκκες». Όταν ο καιρός βελτιωνόταν, οι μαθητές προσέρχονταν ξυπόλητοι. Τη σχολική τους ύλη (πλάκα, τετράδια, αναγνωστικό, μολύβι, κοντύλι, πέννα, πεννοφόρα κ.ά.) οι μαθητές την μετέφεραν μέσα στην «παλάσκα» τους, τη σχολική τους δηλαδή τσάντα, που ήταν ραμμένη από ύφασμα αλατζιάς.[68] Κάποιοι μαθητές έβαζαν στην «παλάσκα» τους και το φαγητό τους και λέρωναν μ' αυτό τον τρόπο τετράδια και βιβλία με αποτέλεσμα να «πέφτει ξύλο» από το δάσκαλο.

Οι μεγαλύτεροι μαθητές χρησιμοποιούσαν μελανοδοχείο και μελάνι ώστε να συνηθίσουν να γράφουν με αυτό τον τρόπο. Έβρισκαν μάλιστα τρόπο να φτιάχνουν μελάνι με «βαβάτσινους» δηλαδή μούρα. Για μελανοδοχείο χρησιμοποιούσαν μπουκάλια μπογιάς που άδειαζαν και τα καθάριζαν καλά.[69]

Κατά τις βροχερές μέρες χρησιμοποιούσαν για ομπρέλα σακούλες λιπασμάτων ή πατατών. Ανεπαρκής ήταν και η σίτιση των παιδιών. Οι λίγοι μαθητές που έφερναν λίγο ψωμί με χαλούμι ή ελιές τα μοιράζονταν με τους άλλους μαθητές που ήταν πάντα νηστικοί[70]. Οι μαθητές αλλά και οι χωριανοί γενικότερα εκτιμούσαν πολύ τους δασκάλους και αυτό το εξέφραζαν με διάφορους τρόπους· όπως για παράδειγμα σηκώνονταν όταν έβλεπαν δάσκαλο να τον χαιρετίσουν και να του παραχωρήσουν τη θέση τους αν για παράδειγμα βρίσκονταν στο καφενείο του χωριού. Επίσης, κάθε χωριανός πρόσφερε ό,τι παρήγαγε στο δάσκαλο. Ο κ. Ζαχαρίας Κωμοδρόμος αναφερόμενος στα μαθητικά του χρόνια θυμήθηκε ότι όταν ήταν μαθητής στο Α΄ Δημοτικό Σχολείο, κατά τη διάρκεια του α΄ διαλείμματος πήγαινε τρέχοντας σε ένα

[68] Γεώργιος Ζαπίτης, 23/2/17 προφορική μαρτυρία στο προσωπικό αρχείο της γράφουσας
[69] Κυριάκου, ο.π, σελ. 164
[70] Ζαχαρίας Κωμοδρόμος, 21/2/18 προφορική μαρτυρία στο προσωπικό αρχείο της γράφουσας

βοσκό που είχε τη μάντρα του δίπλα από το πατρικό του σπίτι για να φέρει φρέσκο γάλα να πιουν οι δάσκαλοι. Παρόλες τις στερήσεις όμως, οι μαθητές προσπαθούσαν και ήταν οι πιο πολλοί πολύ καλοί στην επίδοση. Εξ' αιτίας όμως της φτώχειας δε συνέχιζαν για ανώτερη ή ανώτατη μόρφωση ή ακόμα διέκοπταν και από το δημοτικό για να αναλάβουν το μεγάλωμα των μικρότερων αδερφών τους γιατί η μητέρα εργαζόταν στα χωράφια. Οι «τυχεροί» μαθητές οι οποίοι συνέχιζαν το σχολείο δε σημαίνει ότι δε βοηθούσαν και αυτοί στις διάφορες εργασίες. Μόλις τελείωναν τα μαθήματα έτρεχαν στους αγρούς και το βράδυ με το φως της λάμπας του πετρελαίου προετοιμάζονταν για τα μαθήματα του σχολείου.

ΕΙΚΟΝΑ 22

ΜΕΙΚΤΟΝ ΞΥΛΟΤΥΜΒΟΥ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΡΟΟΔΟΥ

Όνομα Ερέπ Κ. Λορόκοπου
Αριθ. Μητρώου 1237
Ημερ. γεννήσεως 23. 7. 1950
Επάγγελμα πατρός
Τάξις Γ΄
Προάγεται εἰς τὴν τάξιν Δ΄
Βαθμός Α (Άριστα)
Διαγωγή
Ἐν Ξυλοτύμβῳ, τῇ 28η Ἰουνίου 1959
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΣΣΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΞΥΛΟΤΥΜΒΟΥ

Δελτία προόδου μαθητριών Α΄Δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου, Προσωπικό Αρχείο Μαρίας Παπαγεωργίου

ΕΙΚΟΝΑ 23

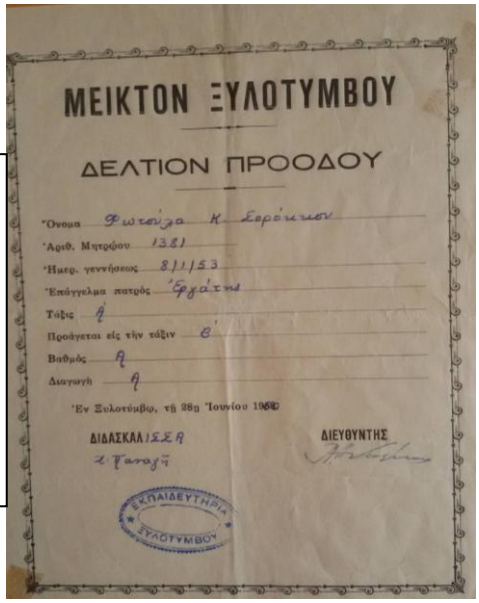
ΜΕΙΚΤΟΝ ΞΥΛΟΤΥΜΒΟΥ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΡΟΟΔΟΥ

Όνομα Φωτούλα Κ. Λορόκοπου
Αριθ. Μητρώου 1381
Ημερ. γεννήσεως 8/1/53
Επάγγελμα πατρός Γεωργός
Τάξις Α
Προάγεται εἰς τὴν τάξιν Β΄
Βαθμός Α
Διαγωγή Α
Ἐν Ξυλοτύμβῳ, τῇ 28η Ἰουνίου 1965
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΣΣΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΞΥΛΟΤΥΜΒΟΥ

IX. ΣΧΟΛΙΚΗ ΖΩΗ (ΤΕΛΗ 19ΟΥ ΑΙ. – ΜΕΣΑ 20ΟΥ ΑΙ.)

Την έναρξη των μαθημάτων σηματοδοτούσε το κτύπημα της καμπάνας, το οποίο μηνούσε ταυτόχρονα και την ώρα στους κατοίκους του χωριού. Υπεύθυνος για το κτύπημα της καμπάνας ήταν συνήθως κάποιος μαθητής από την έκτη τάξη, του οποίου το σπίτι ήταν κοντά στην εκκλησία, τον οποίο όριζε ο δάσκαλος. Ο μαθητής αυτός έβλεπε την ώρα από ένα παράθυρο της εκκλησίας στο μεγάλο ρολόι που βρισκόταν μέσα στο ναό. Πολλοί μαθητές ξυπνούσαν από τα χαράματα για να προλάβουν να βοηθήσουν τους γονείς τους στις εργασίες τους. Τα κορίτσια πολλές φορές δεν πήγαιναν καθόλου σχολείο γιατί αναλάμβαναν το μεγάλωμα των

μικρότερων αδερφιών τους και τις δουλειές του σπιτιού ώστε να μπορούν οι μητέρες τους να δουλέψουν στα χωράφια.[71]

Οι μαθητές είχαν την υποχρέωση να συμμετέχουν στον εκκλησιασμό κάθε Κυριακή αλλά και στις μεγάλες θρησκευτικές γιορτές. Μαζεύονταν το πρωί στην αυλή του Σχολείου και στέκονταν ξεχωριστά αγόρια και κορίτσια. Εκεί, ο δάσκαλος μαζί με έναν επιμελητή (μαθητή της έκτης τάξης) έβαζαν σε γραμμή τα παιδιά και τα οδηγούσαν στην εκκλησία. Μέσα στο ναό αγόρια και κορίτσια στέκονταν σε ξεχωριστούς χώρους. Ο επιμελητής έπαιρνε παρουσίες και σημείωνε τους απόντες οι οποίοι θα έπρεπε να εξηγήσουν στο δάσκαλο το λόγο απουσίας τους. Αν ο δάσκαλος έκρινε ότι ο λόγος δεν ήταν σημαντικός, ο μαθητής δεχόταν τιμωρία.[72] Το πόσο δύσκολα ήταν εκείνα τα χρόνια φαίνεται και από το λόγο που πρόβαλλαν πολλά παιδιά ως λόγο απουσίας που δεν ήταν άλλος από το ότι δεν είχαν παπούτσια.

Όσον αφορά στον τρόπο εξέτασης των μαθητών, ήταν πολύ σκληρός. Ο δάσκαλος/α έφερνε τα παιδιά στην έδρα και τα εξέταζε αν ήξεραν το μάθημά τους. Αν δεν το ήξεραν τότε έπεφτε ξύλο με τη βέργα στη χούφτα. Για τους άτακτους μαθητές οι τιμωρίες ήταν πολύ βαριές και μερικές φορές βάναυσες. Μερικές από αυτές ήταν ο μαθητής να παραμένει στο σχολείο κατά τη μεσημβρινή αργία, να μένει όρθιος εντός ή εκτός από την τάξη και ο ξυλοδαρμός με τη « βίτσα».[73] Κάποιες φορές ο δάσκαλος έστελνε μαθητές σε ένα γειτονικό περιβόλι (το περιβόλι του Χατζηγιάννη, στο οποίο είχε φυτεμένες πολλές ροδιές) για να του φέρουν βίτσα.[74]

Ιδιαίτερη σημασία δινόταν, τόσο από τους εκπαιδευτικούς όσο και από τους γονείς, στη συμπεριφορά- πειθαρχία και αυστηρή τήρηση των κανονισμών του σχολείου όπως διαπιστώνουμε μελετώντας πρακτικά συνεδριάσεων και σελίδες του ποινολογίου του Α΄ Δημοτικού Ξυλοτύμπου. Αξιοσημείωτο είναι επίσης, το γεγονός ότι οι δάσκαλοι πληροφορούνταν και για εξωσχολικές ενέργειες των μαθητών και πολλές φορές προχωρούσαν σε τιμωρίες τους για διάφορα παραπτώματα. Παραθέτω ενδεικτικά τα πρακτικά συνεδρίασης και μερικές σελίδες από το ποινολόγιο.

---

[71] Φωτού Κακκή, προφορική μαρτυρία στο προσωπικό αρχείο της γράφουσας
[72] Κυπριανός Κακκής, 3/3/18 προφορική μαρτυρία στο προσωπικό αρχείο της γράφουσας
[73] Κυπριανός Κακκής, 3/3/18 προφορική μαρτυρία στο προσωπικό αρχείο της γράφουσας
[74] Κυριάκου, ο.π σελ. 161

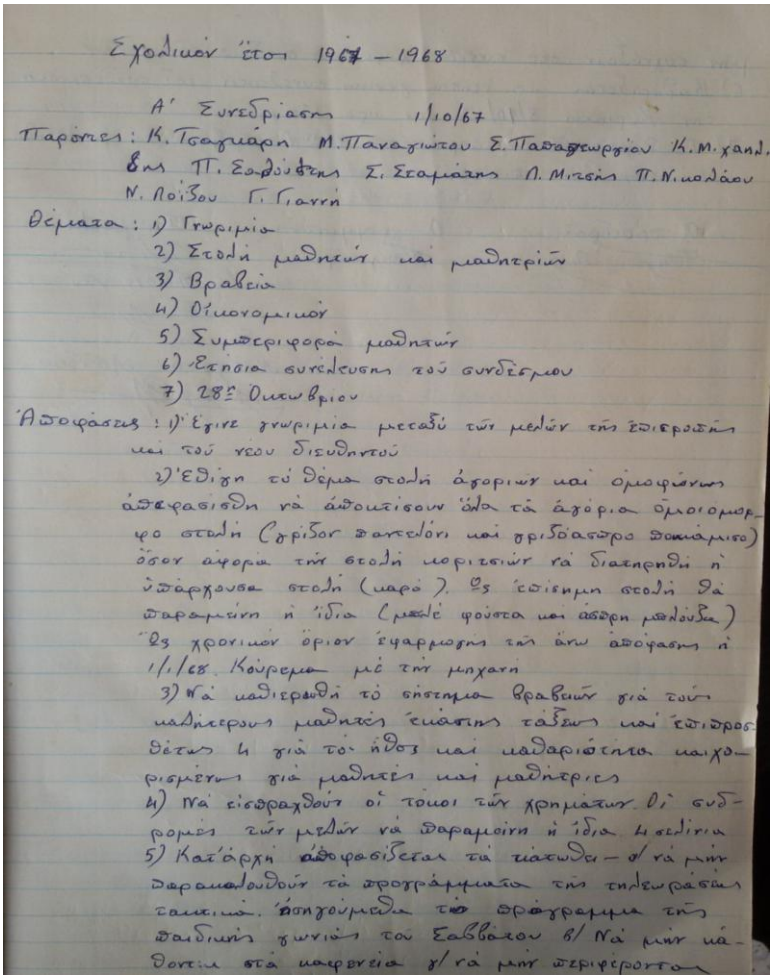

Σχολικού έτους 1967 – 1968

Α΄ Συνεδρίαση 1/10/67

Παρόντες: Κ. Τσαγκάρη Μ. Παναγιώτου Σ. Παπαδόπουλος Κ. Μ. Χαν[illegible] 8ης Π. Σαρδούδης Σ. Σταμάτης Λ. Μιτσής Π. Ν. Μολάου Ν. Λοΐζου Γ. Γιαννή

Θέματα: 1) Γραφεία
2) Στολή μαθητών και μαθητριών
3) Βραβεία
4) Οικονομικά
5) Συμπεριφορά μαθητών
6) Ετήσια συνέλευση του συνδέσμου
7) 28η Οκτωβρίου

Αποφάσεις: 1) Έγινε γραφεία μεταξύ των μελών της Εφορείας και του νέου διευθυντού

2) Ε΄δόθη το θέμα στολή άφορίστ και ομοφώνως αποφασίσθη να αποκτήσουν όλα τα αγόρια ομοιόμορφο στολή (γρίζον παντελόνι και γριζοάσπρο πουκάμισο) όσον αφορά την στολή κοριτσιών να διατηρηθή η υπάρχουσα στολή (μαύρο). Ως έπισημη στολή θα παραμείνη η ίδια (μπλέ φούστα και άσπρη μπλούζα) Ως χρονικόν όριον εφαρμογής της άνω αποφάσεως η 1/1/68. Κόψεμα με την μηχανή

3) Να καθιερωθή το σύστημα βραβείων για τους καλύτερους μαθητές εκάστης τάξεως και εφόσον θέτων η για τον έπαινο και καθαριότητα καιχαρισμάτων για μαθητές και μαθήτριες

4) Να εισφαχθούν οι τόκοι των χρημάτων οι συνδρομές των μελών να παραμείνη η ίδια η εισφορά

5) Κατ΄αρχήν αποφασίζεται τα παιχνίδια – α/ να μην παραπαιδούν τα προγράμματα της τηλεοράσεως τακτικά. Ακολουθούμεθα το πρόγραμμα της παιδικής ζωνής του Σαββάτου β/ Να μην πάθουν στα μαθήματα γ/ να μην περιφέρονται

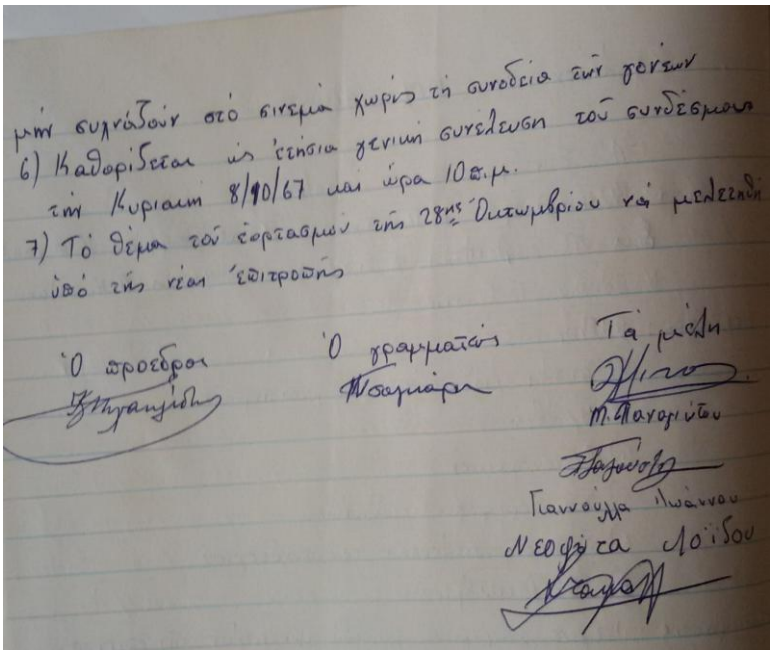

μην συγκάζουν στο σύνεμα χωρίς τη συνοδεία των γονέων

6) Καθορίζεται ως ετήσια γενική συνέλευση του συνδέσμου την Κυριακή 8/10/67 και ώρα 10 π.μ.

7) Το θέμα του εορτασμού της 28ης Οκτωμβρίου να μελετηθή υπό της νέας εφορείας

Ο πρόεδρος
Κ. Τσαγκάρη

Ο γραμματέας
Κ. Τσαγκάρη

Τα μέλη
Μ. Παναγιώτου
Γιαννούλλα Ιωάννου
Νεοφύτα Λοΐζου

ΕΙΚΟΝΑ 24

Πρακτικά συνεδρίασης 1.10.67 Αρχείο Α΄ Δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου

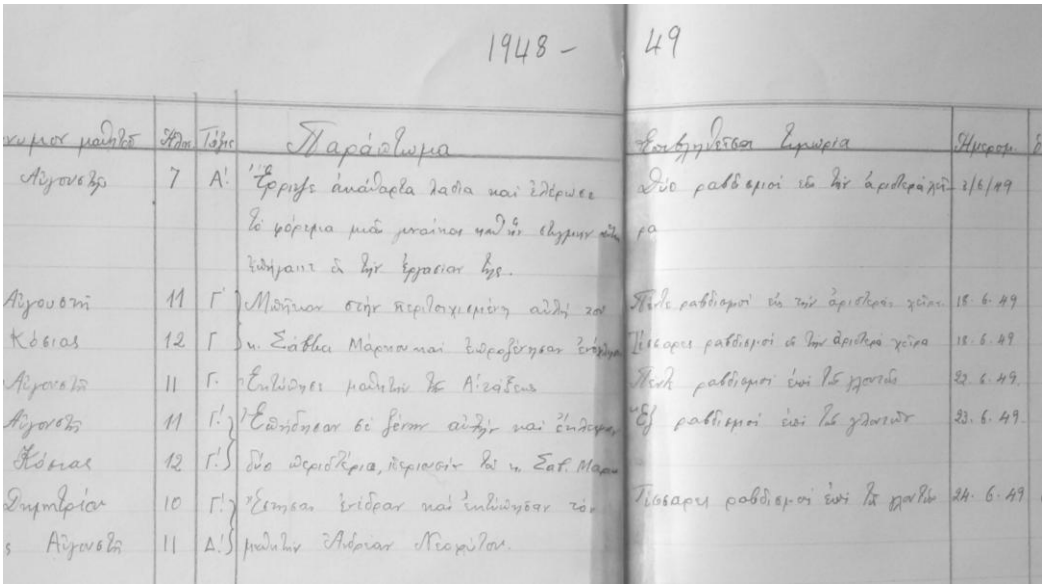

1948 – 49

Παράπτωμα	Τάξις	Τιμωρία	Ημερομ.
Αίγονας	7	Α΄	Έριξε αναίδεια λόγια και έλερωσε το φόρεμα μιάς μικαίνας γιατί δεν εκτελούσε τα της εργασίας της.	Δύο ραβδισμοί στα δάκτυλα	2/6/49
Αίγουστι	11	Γ΄	Μίλησαν στην περιοχειμένη αίθουσα	Πέντε ραβδισμοί στα δάκτυλα χέρια	18. 6. 49
Κόσιας	12	Γ	κ. Σάββα Μάρκου και ενοχλήσαν τάξη	Τέσσερες ραβδισμοί σε δύο δάκτυλα χέρια	18. 6. 49
Αίγουστι	11	Γ.	Ενθύνες μαθητών της Α΄ τάξεως	Πέντε ραβδισμοί στα δύο χέρια	22. 6. 49.
Αίγουστι	11	Γ΄	Εφώνησαν σε ξένη αίθουσα και ενόχλησαν	Εξ ραβδισμοί στα δύο χέρια	23. 6. 49.
Κόσιας	12	Γ΄	δύο ψαριόλεια, ψαρεύοντας στο κ. Σαβ. Μαρκ.		
Δημητρίου	10	Γ΄	Έσπασαν τζάμια και ενόχλησαν τάξη	Τέσσερες ραβδισμοί στα δύο χέρια	24. 6. 49
Αίγουστι	11	Δ΄	μαθητών Α΄τάξεως Νεοχώρου.		

ΕΙΚΟΝΑ 25. Σελίδα από το ποινολόγιο του Α΄ Δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου Αρχείο Α΄ Δημοτικού Σχολείου

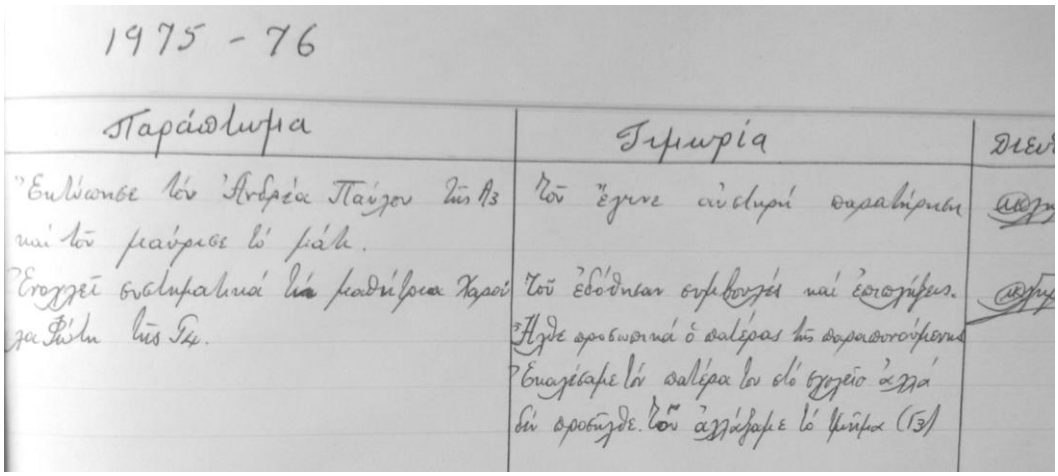

1975 – 76

Παράπτωμα	Τιμωρία	Διευθ.
Ενόχλησε τον Ανδρέα Παύλου της Δ3 και τον μάτωσε το χέρι.	Τον έγνοιε σύστημα σωφρονίσεως	
Έσχισε σκαμπαλιά τα μαθήματα χαρού για Φύλλο της Τ4.	Τον εδόθησαν συμβουλές και εσωφρίσθη. Ήλθε προσωπικά ο πατέρας του σωφρονιστούμενου Ενημέρωσε τον πατέρα του στο σχολείο αλλά δεν προσήλθε. Τον αγγάλαμε το μήνυμα (Τ3)	

ΕΙΚΟΝΑ 26. Σελίδα από το ποινολόγιο του Α΄ Δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου, Αρχείο Α΄ Δημοτικού Σχολείου

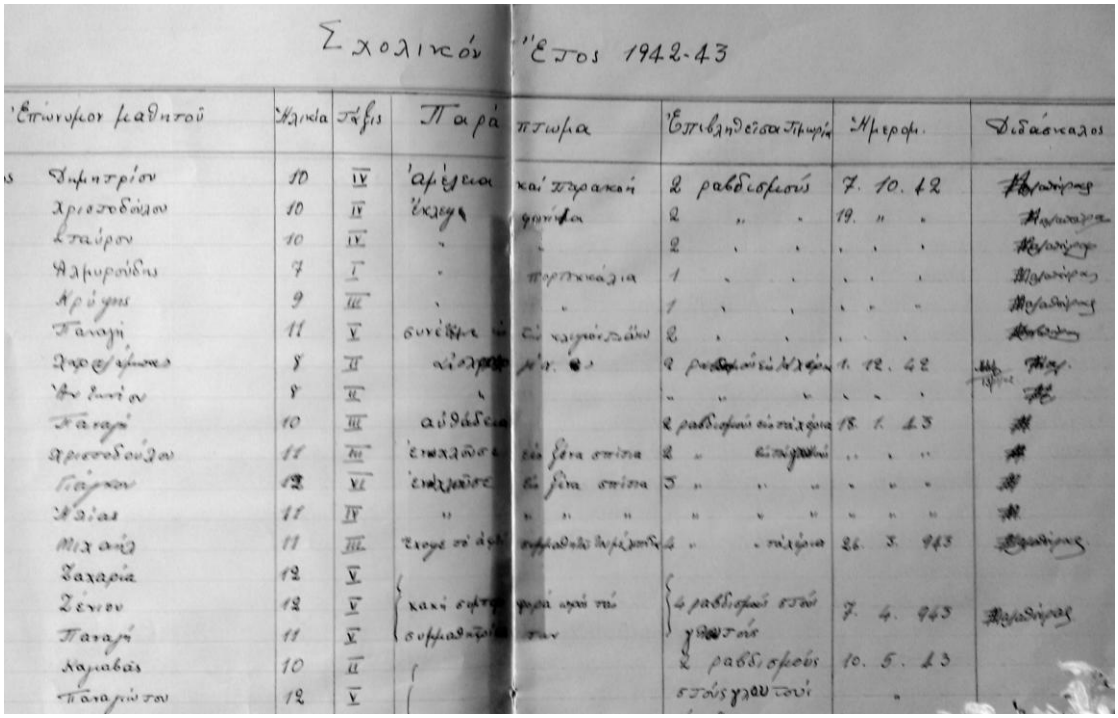

Σχολικό Έτος 1942-43

Επώνυμον μαθητού	Ηλικία	Τάξις	Παράπτωμα	Τιμωρία	Ημερομ.	Διδάσκαλος
Δημητρίου	10	IV	Αργεία	2 ραβδισμούς	7. 10. 42	
Χριστοδούλου	10	IV	Έλλειψη	2 " "	19. " "	
Σταύρου	10	IV	"	2 " "	" " "	
Αλμυρούδης	7	I	"	1 " "	" " "	
Αρύγης	9	III	"	1 " "	" " "	
Παναγή	11	V	συνέβη [illegible]	2 " "	" " "	
Χαρα[illegible]	8	II	[illegible]	2 [illegible]	1. 12. 42	
[illegible]	8	II	"	" " "	" " "	
Παναγή	10	III	αδιάφορος	2 ραβδισμοί [illegible]	18. 1. 43	
Χριστοδούλου	11	III	ενοχλούσε	[illegible] 2 " [illegible]	" " "	
Γιάννου	12	VI	ενοχλούσε	[illegible] 3 " " "	" " "	
Μάρκας	11	IV	"	" " "	" " "	
Μιχαήλ	11	III	[illegible]	[illegible] 4 " [illegible]	26. 3. 943	
Ζαχαρία	12	V				
Ζένιου	12	V	[illegible]	4 ραβδισμοί στα δύο χέρια	7. 4. 943	
Παναγή	11	V	[illegible]			
Καμάβας	10	II		2 ραβδισμούς	10. 5. 43	
Παναγιώτου	12	V		στα δύο χέρια	"	

ΕΙΚΟΝΑ 27. Σελίδα από το ποινολόγιο του Α΄ Δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου, Αρχείο Α΄ Δημοτικού Σχολείου

Υπεύθυνοι για την καθαριότητα των αιθουσών ήταν για πολλά χρόνια οι μαθήτριες. Ορίζονταν από τον δάσκαλο υπεύθυνες για το σκούπισμα και το ξεσκόνισμα. Η κ. Αθανασία Ευσταθίου θυμήθηκε και μου διηγήθηκε ένα σχετικό περιστατικό. Όταν φοιτούσαν στη Β΄ τάξη σε ένα από τα δωμάτια του κ. Κυριάκου Πασιά, το μεσημέρι, με το τέλος των μαθημάτων, τα κορίτσια έμειναν για να αλλάξουν το νερό στο βάζο και να καθαρίσουν την τάξη. Δύο συμμαθήτριές της έτρεξαν πρώτες να αλλάξουν το νερό στο βάζο. Όταν επέστρεψαν οι υπόλοιπες τους έφραξαν την πόρτα τοποθετώντας πίσω από αυτή θρανία. Αυτές άρχισαν να σπρώχνουν και να φωνάζουν προκαλώντας ανησυχία. Τότε ο κ. Δημητράκης Στυλιανού, δάσκαλος τότε στο δημοτικό, άκουσε τη φασαρία καθώς έκανε μάθημα απέναντι σε τάξη στο χώρο του δημοτικού και έτρεξε και τις έδειρε[75].

Τα παιδιά έπρεπε επίσης να φροντίζουν και για την ατομική τους καθαριότητα. Κάθε Δευτέρα πρωί μετά την προσευχή έλεγχαν την καθαριότητα των παιδιών τα οποία έπρεπε να έχουν καθαρό μαντήλι και κομμένα νύχια.[76]

Ευθύνη των μαθητών ήταν και η περιποίηση του σχολικού κήπου. Καλλιεργούσαν όλων των ειδών λουλούδια και λαχανικά σε ομαδικά λασάνια υπό την επίβλεψη των δασκάλων τους. Ο σχεδιασμός κήπου υπήρχε μάλιστα στο ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθητών και υπεύθυνος επιθεωρητής επισκεπτόταν το σχολείο, αξιολογούσε τον κήπο και έδινε οδηγίες για βελτίωσή του.

ΕΙΚΟΝΑ 28

Ωρολόγιο Πρόγραμμα μαθημάτων

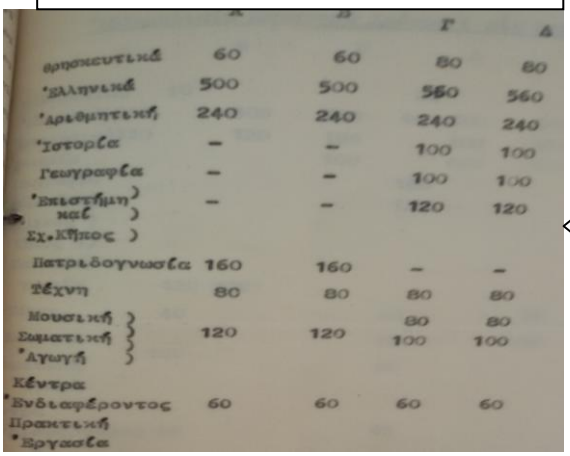

	Α	Β	Γ	Δ
Θρησκευτικά	60	60	80	80
Ελληνικά	500	500	560	560
Αριθμητική	240	240	240	240
Ιστορία	–	–	100	100
Γεωγραφία	–	–	100	100
Εκλογή Σχ. Κήπος	–	–	120	120
Πατριδογνωσία	160	160	–	–
Τέχνη	80	80	80	80
Μουσική	120	120	80	80
Σωματική Αγωγή			100	100
Κέντρα Ενδιαφέροντος Πρακτική Εργασία	60	60	60	60

Αρχείο Α΄ Δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου

ΕΙΚΟΝΑ 29

Έκθεση Επιθεωρητή κήπου

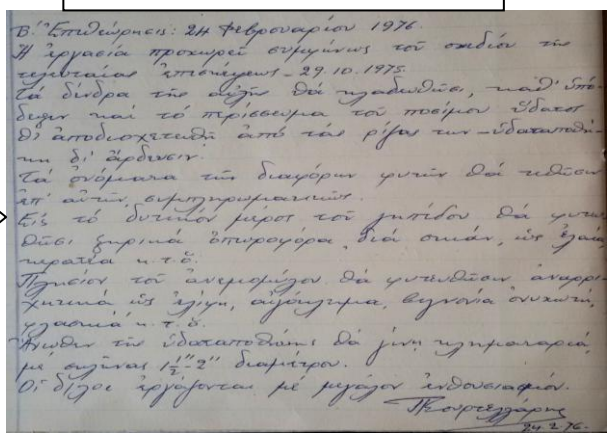

Β΄ Επιθεώρησις: 24 Φεβρουαρίου 1976.
Η εργασία προχωρεί ικανοποιητικώς εν σχέσει προς τον περασμένον Οκτώβριον 29.10.1975.
Τα δένδρα τα οποία θα φυτευθούν, πρέπει ν' αποφασισθούν και το πρόβλημα του ποτίσματος θα αποδιοχετευθεί από τας ρίζας των εδεσματόδενδρων δι' αρδεύσεων.
Τα ονόματα των διαφόρων φυτών θα τεθούν επί αυτών, ενεπιγραφομένων.
Εις το δυτικόν μέρος του φυτείου θα φυτευθούν δένδρα, χρήσιμα οπωροφόρα, δια σκιάν, ως εμπόδια πυρκαϊάς κ.τ.λ.
Πρωΐαν του ανεμιάζου θα φυτευθούν αναρριχώμενα ως άγριο, ασπάραγγος, βυσσινιά ονυχωτή, γιασεμιά κ.τ.λ.
Ο κήπος των εδεσματόδενδρων θα γίνη τετραγωνικός, με αυλακας 1½"-2" διαμέτρου.
Οι δίδυμοι αρχίζουν με μεγάλον ενδιαφέρον.
Παπαδόπουλος
24.2.76.

Αρχείο Α΄ Δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου

[75] Αθανασία Ευσταθίου, Προφορική μαρτυρία, 7/3/18, στο προσωπικό αρχείο της γράφουσας
[76] Κυπριανός Κακκής, 3/3/18 προφορική μαρτυρία στο προσωπικό αρχείο της γράφουσας

ΕΙΚΟΝΑ 30

Ο δάσκαλος κ. Σάββας Σαβεριάδης μαζί με μαθητές του καθώς ασχολούνται με τον κήπο του σχολείου. Στο βάθος η μητέρα του (που ήλθε μαζί του στο χωριό όντας χήρα) τον καμαρώνει. Προσωπικό αρχείο Ελένης Κωμοδρόμου-Γεράνη

Προκηρύσσονταν επίσης σχετικοί διαγωνισμοί ανάμεσα στα σχολεία. Σ' ένα τέτοιο διαγωνισμό κατά τη σχολική χρονιά 1949-50 το Α΄ Δημοτικό Σχολείο Ξυλοτύμπου διακρίθηκε παίρνοντας το Α΄ Βραβείο.

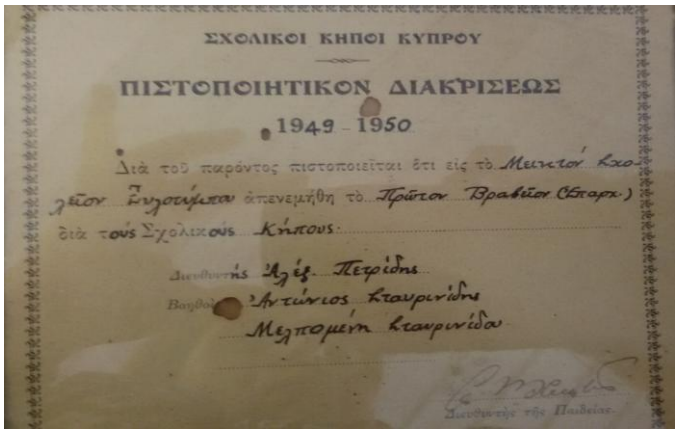

ΣΧΟΛΙΚΟΙ ΚΗΠΟΙ ΚΥΠΡΟΥ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΣ

1949 - 1950

Διὰ τοῦ παρόντος πιστοποιεῖται ὅτι εἰς τὸ Μικτὸν Χωρ. Ξυλοτύμπου ἀπενεμήθη τὸ Πρῶτον Βραβεῖον (Βραχ.) διὰ τοὺς Σχολικοὺς Κήπους:

Διευθυντὴς Ἀγέλ. Πετρίδης

Βοηθὸς Ἀντώνιος Κουρινίδης

Μελπομένη Κουρινίδου

Διευθυντὴς τῆς Παιδείας

ΕΙΚΟΝΑ 31
Πιστοποιητικό διάκρισης για σχολικό κήπο Σχολική Χρονιά 1949-50

Αρχείο Ά Δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου

Μέρες χαράς, ξεγνοιασιάς και ευτυχίας αποτελούσαν αυτές που οι μαθητές άφηναν τις σχολικές τους τσάντες, τις « παλάσκες» και έπαιρναν τα καλαθάκια τους με το ψωμί, τις ελιές, το χαλούμι, και κανένα λαχανικό και ξεκινούσαν για περίπατο. Μέχρι τη δεκαετία του ΄30 δεν γίνονταν μακρινές εκδρομές αλλά περίπατοι κι επισκέψεις με τα πόδια. Κατά τη διάρκεια της διαδρομής τα παιδιά τραγουδούσαν σχολικά τραγούδια και οι γυναίκες που τα άκουαν έβγαιναν στο «ξωπόρτι» και τα χαιρετούσαν χαρούμενες. Οι πιο συνηθισμένοι χώροι επισκέψεων ήταν τα εξωκλήσια του χωριού (Άγιος Βασίλειος, Αγία Μαρίνα), το φυτώριο Ξυλοτύμπου, το δάσος Άχνας και το λιμανάκι της Δεκέλειας. Εκεί τα παιδιά διασκέδαζαν παίζοντας

διάφορα παιχνίδια. Μερικές φορές οι δάσκαλοι μάλιστα αξιοποιούσαν αυτές τις επισκέψεις για να διδάξουν επί τόπου τους μαθητές. Για παράδειγμα στο λιμανάκι της Δεκέλειας οι μαθητές μάθαιναν τι είναι κόλπος, ακρωτήρι, νησί, ύφαλος, σκόπελος, ακτή κ.α. Κατά τη δεκαετία του ΄40 άρχισαν και οι εκδρομές με λεωφορείο. Οι μαθητές επισκέπτονταν τη Λάρνακα, τη Σαλαμίνα, τον Κεφαλόβρυσο Κυθρέας, τον Απόστολο Ανδρέα, την Παναγία του Κύκκου κ.α. Για τους μαθητές των μεγαλυτέρων τάξεων οργανώνονταν μάλιστα και τριήμερες εκδρομές.

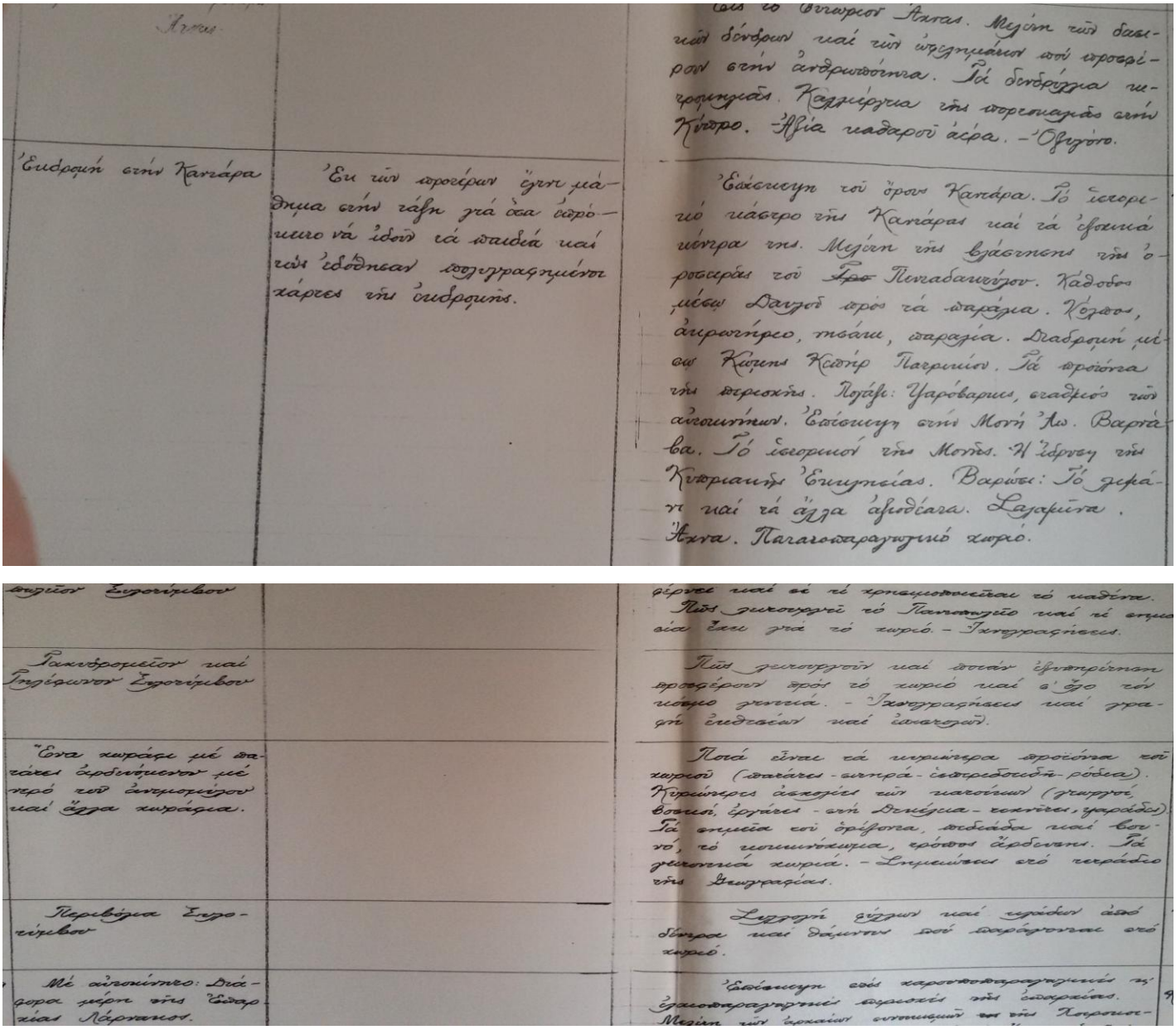

ΕΙΚΟΝΑ 32,33 Αποσπάσματα από Τετράδιο εκδρομών, Αρχείο Α΄ Δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου

ΕΙΚΟΝΑ 34
Εκδρομή μαθητών Α΄ Δημοτικού Ξυλοτύμπου

Προσωπικό αρχείο Ελένης Κωμοδρόμου-Γεράνη

Παρόλο που οι μαθητές τότε ζούσαν με πολλές στερήσεις και ευθύνες δεν ένιωθαν πλήξη και ανία, συναισθήματα που κατακλύζουν τους σημερινούς νέους.

Χ. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΞΥΛΟΤΥΜΠΟΥ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΕΡΑΝΟΥΣ

Η Ξυλοτύμπου συμμετείχε ενεργά και σε διάφορους εράνους που πραγματοποιούνταν για εθνικούς σκοπούς όπως παρατηρούμε μελετώντας τον τύπο. Σε άρθρο της, στις 24 Νοεμβρίου 1912, η εφημερίδα *Κυπριακός Φύλαξ* αναφέρει ότι η Ξυλοτύμπου έδωσε το ποσό των Λ. 14.10.0 σε έρανο υπέρ του ελληνικού ερυθρού Σταυρού[77].

Η εφημερίδα *Αλήθεια* στις 15 Ιουλίου 1927 αναφέρει σχετικά με έρανο που έγινε για την αεροπορική άμυνα[78]:

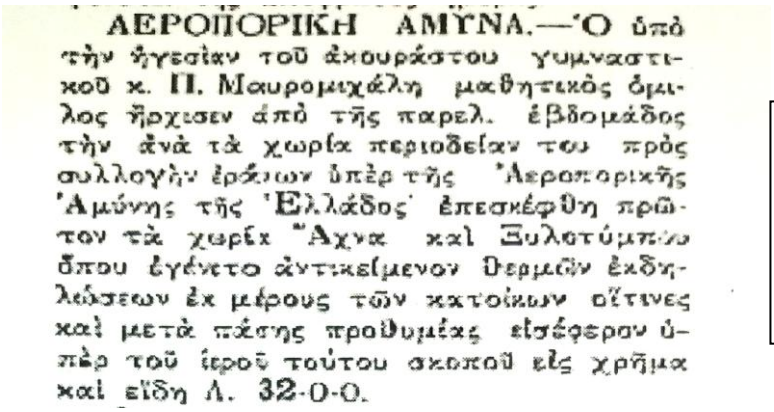

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΑΜΥΝΑ.—Ὁ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ ἀκουράστου γυμναστικοῦ κ. Π. Μαυρομιχάλη μαθητικὸς ὅμιλος ἤρχισεν ἀπὸ τῆς παρελ. ἑβδομάδος τὴν ἀνὰ τὰ χωρία περιοδείαν του πρὸς συλλογὴν ἐράνων ὑπὲρ τῆς Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης τῆς Ἑλλάδος ἐπεσκέφθη πρῶτον τὰ χωρία Ἄχνα καὶ Ξυλοτύμπου ὅπου ἐγένετο ἀντικείμενον θερμῶν ἐκδηλώσεων ἐκ μέρους τῶν κατοίκων οἵτινες καὶ μετὰ πάσης προθυμίας εἰσέφερον ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ τούτου σκοποῦ εἰς χρῆμα καὶ εἴδη Λ. 32-0-0.

ΕΙΚΟΝΑ 35

Εφημερίδα *Αλήθεια*, Λευκωσία, 15.7.1927, φύλλο 3 Αρχείο Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών Κύπρου

[77] «Υπέρ του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού», *Κυπριακός Φύλαξ*, Λευκωσία, 24/11/1912, φυλ.2.
[78] «Ανταποκρίσεις εκ Λευκωσίας, Αεροπορική Άμυνα» *Αλήθεια*, Λευκωσία, 15/7/1927, φυλ.3

Η εφημερίδα *Νέος Κυπριακός Φύλαξ* σε άρθρο με τίτλο «οι έρανοι εις την ύπαιθρο» στις 5 Σεπτεμβρίου 1940 αναφέρει ότι σε έρανο που έγινε μετά την καταστροφή του ελληνικού πολεμικού « Έλλη» η Εκκλησία Αγίου Ανδρονίκου προσέφερε το ποσό της Λ. 1. Στο ίδιο άρθρο καταγράφονται και τα ονόματα διαφόρων Ξυλοτυμπιωτών και τα ποσά που προσέφεραν[79].

XI. ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΕΡΑΝΟΥΣ

Η εφημερίδα *Ελευθερία* στις 6 Φεβρουαρίου 1942 σελ.1, αναφέρει ότι το μεικτόν σχολείο Ξυλοτύμπου εισέφερε διά της *Ελευθερίας* μέσω του Διευθυντού Άνθιμου Χριστοδούλου 16 σελίνια υπέρ του Ελληνικού Αγώνος[80]. Επίσης, η Εφημερίδα *Νέος Κυπριακός Φύλαξ* σε άρθρο του στις 14 Δεκεμβρίου 1944 σελ.1 αναφέρει ότι με πρωτοβουλία του δασκάλου Γ. Πλατείδου το Μεικτόν Σχολείον Ξυλοτύμπου εισέφερε για Εθνικόν έρανον Λ 2.13.8[81]. Έρανος διεξήχθη επίσης το 1966 με πρωτοβουλία των μαθητών του Α΄ δημοτικού Σχολείου για τα ελληνόπουλα ορφανά του ναυαγίου του πορθμείου «Ηράκλειον». Συγκίνησε μάλιστα τότε η μαθήτρια Σωτηρούλα Κολιού της Δ΄ τάξης η οποία προσήλθε στο σχολείο με τον κουμπαρά της και πρόσφερε όλες τις οικονομίες της[82].

Τέλος, αναφέρω τον έρανο που πραγματοποιήθηκε την 1η Απριλίου 1967 από μαθήτριες του Δημοτικού Σχολείου κατόπιν υποδείξεως του Διευθυντή κ. Σπανού για τα θύματα του απελευθερωτικού αγώνα ΕΟΚΑ. Ο έρανος διεξήχθη στους δρόμους και στα καφενεία της Ξυλοτύμπου και συγκεντρώθηκε το ποσό των Λ.5,805[83].

---

[79] «Οι έρανοι εις την ύπαιθρον», *Νέος Κυπριακός Φύλαξ,* Λευκωσία, 5/09/1940,φυλ.2.
[80] *Ελευθερία*, Λευκωσία, 6/2/1942, φυλ.1
[81] *Νέος Κυπριακός Φύλαξ,* Λευκωσία, 14/12/1944,φυλ.1
[82] Αρχείο Α΄ δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου 28/2/18
[83] Αρχείο Α΄ δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου 28/2/18

ΕΙΚΟΝΑ 36

Έρανος 1.4.67 για θύματα απελευθερωτικού Αγώνα 1955-59

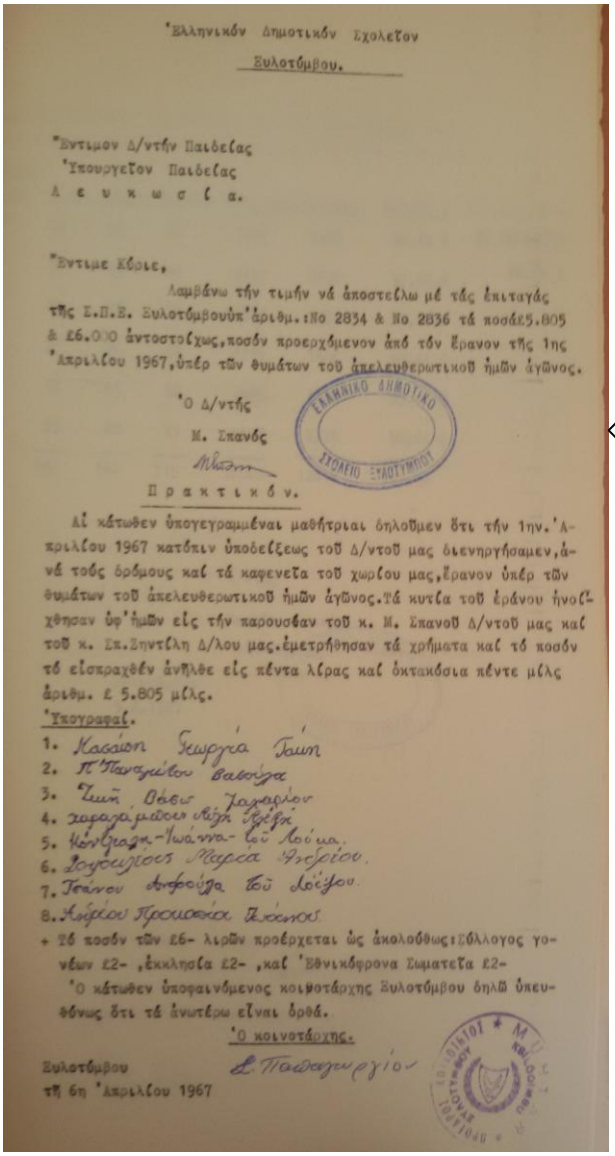

Ἑλληνικόν Δημοτικόν Σχολεῖον
Ξυλοτύμβου.

Ἔντιμον Δ/ντήν Παιδείας
Ὑπουργεῖον Παιδείας
Λ ε υ κ ω σ ί α.

Ἔντιμε Κύριε,

Λαμβάνω τήν τιμήν νά ἀποστείλω μέ τάς ἐπιταγάς τῆς Ε.Π.Ε. Ξυλοτύμβουὑπ'ἀριθμ.:Νο 2834 & Νο 2836 τά ποσά£5.805 & £6.000 ἀντοστοίχως,ποσόν προερχόμενον ἀπό τόν ἔρανον τῆς 1ης Ἀπριλίου 1967,ὑπέρ τῶν θυμάτων τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἡμῶν ἀγῶνος.

Ὁ Δ/ντής
Μ. Σπανός

Π ρ ά κ τ ι κ ό ν.

Οἱ κάτωθεν ὑπογεγραμμένοι μαθήτριαι δηλοῦμεν ὅτι τήν 1ην.Ἀπριλίου 1967 κατόπιν ὑποδείξεως τοῦ Δ/ντοῦ μας διενηργήσαμεν,ἀνά τούς δρόμους καί τά καφενεῖα τοῦ χωρίου μας,ἔρανον ὑπέρ τῶν θυμάτων τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἡμῶν ἀγῶνος.Τά κυτία τοῦ ἐράνου ἡνοίχθησαν ὑφ'ἡμῶν εἰς τήν παρουσίαν τοῦ κ. Μ. Σπανοῦ Δ/ντοῦ μας καί τοῦ κ. Σπ.Σηντίλη Δ/λου μας.ἐμετρήθησαν τά χρήματα καί τό ποσόν τό εἰσπραχθέν ἀνῆλθε εἰς πέντε λίρας καί ὀκτακόσια πέντε μίλς ἀριθμ. £ 5.805 μίλς.

Ὑπογραφαί.

1. Κασίου Γεωργία Γαίη
2. Π'Παναγίου Βασούλα
3. Ζωῆ Θάου Ζαχαρίου
4. Χαραλάμπους Ἀθῆνᾶ Χρίστη
5. Κόνδραχη-Ἰωάννα-τοῦ Λούκα.
6. Δημοσιέως Μαρία Φιλίου.
7. Γεώργου Ἀνθούλα τοῦ Λούγου.
8. Ἀνδρέου Προκοπία Ἀλκίνοος

+ Τό ποσόν τῶν £6- λιρῶν προέρχεται ὡς ἀκολούθως:Σύλλογος γονέων £2- ,ἐκκλησία £2- ,καί Ἐθνικόφρονα Σωματεῖα £2-
Ὁ κάτωθεν ὑποφαινόμενος κοινοτάρχης Ξυλοτύμβου δηλῶ ὑπευθύνως ὅτι τά ἀνωτέρω εἶναι ἀληθά.

Ὁ κοινοτάρχης.
Π. Παπαδοπουλλίου

Ξυλοτύμβου
τῇ 6η Ἀπριλίου 1967

ΕΙΚΟΝΑ 37

Έρανος 14.12.66 για ορφανά ναυαγίου πορθμείου «Ηράκλειον»

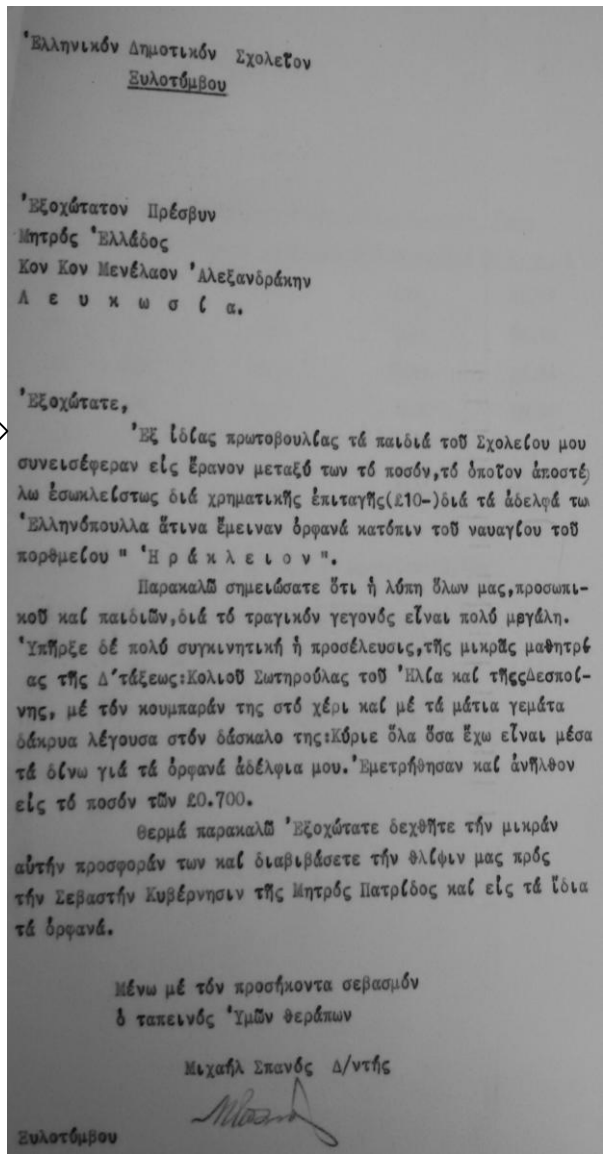

Ἑλληνικόν Δημοτικόν Σχολεῖον
Ξυλοτύμβου

Ἐξοχώτατον Πρέσβυν
Μητρός Ἑλλάδος
Κον Κον Μενέλαον Ἀλεξανδράκην
Λ ε υ κ ω σ ί α.

Ἐξοχώτατε,

Ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας τά παιδιά τοῦ Σχολείου μου συνεισέφεραν εἰς ἔρανον μεταξύ των τό ποσόν,τό ὁποῖον ἀποστέλλω ἐσωκλείστως διά χρηματικῆς ἐπιταγῆς(£10-)διά τά ἀδελφά τω Ἑλληνόπουλλα ἅτινα ἔμειναν ὀρφανά κατόπιν τοῦ ναυαγίου τοῦ πορθμείου " Ἡ ρ ά κ λ ε ι ο ν ".

Παρακαλῶ σημειώσατε ὅτι ἡ λύπη ὅλων μας,προσωπικοῦ καί παιδιῶν,διά τό τραγικόν γεγονός εἶναι πολύ μεγάλη. Ὑπῆρξε δέ πολύ συγκινητική ἡ προσέλευσις,τῆς μικρᾶς μαθητρίας τῆς Δ'τάξεως:Κολιοῦ Σωτηρούλας τοῦ Ἠλία καί τῆς Δεσποίνης, μέ τόν κουμπαράν της στό χέρι καί μέ τά μάτια γεμάτα δάκρυα λέγουσα στόν δάσκαλο της:Κύριε ὅλα ὅσα ἔχω εἶναι μέσα τά δίνω γιά τά ὀρφανά ἀδέλφια μου.Ἐμετρήθησαν καί ἀνῆλθον εἰς τό ποσόν τῶν £0.700.

Θερμά παρακαλῶ Ἐξοχώτατε δεχθῆτε τήν μικράν αὐτήν προσφοράν των καί διαβιβάσετε τήν θλῖψιν μας πρός τήν Σεβαστήν Κυβέρνησιν τῆς Μητρός Πατρίδος καί εἰς τά ἴδια τά ὀρφανά.

Μένω μέ τόν προσήκοντα σεβασμόν
ὁ ταπεινός Ὑμῶν θεράπων

Μιχαήλ Σπανός Δ/ντής

Ξυλοτύμβου

Αρχείο Α΄ Δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου

Β. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Ι. ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟ ΞΥΛΟΤΥΜΠΟΥ

Το Αναγνωστήριο ήταν το πρώτο οργανωμένο σύνολο που ιδρύθηκε στο χωριό το 1920. Ιδρυτές ήταν ο Κ. Κυριάκος Σταύρου, Κυριάκος Χρ. Κασάπης, Ανίκητος Λοΐζου (δάσκαλος), Σπύρος Χατζηβαρνάβας, Κυριάκος Παχός, Φίλιππος Κακκής, Ξενής Χατζηξενής κ.α[84]. Ο σύλλογος είχε μορφωτικούς και πολιτιστικούς στόχους. Στο αναγνωστήριο γινόταν ανάγνωση εφημερίδων και λογοτεχνικών βιβλίων και παρουσίαση θεατρικών έργων επί σκηνής. Θεατρικές παραστάσεις γίνονταν στο πλαίσιο σημαντικών εορτών όπως ήταν η 25η Μαρτίου και η γιορτή του Αγίου Ανδρονίκου και Αγίας Μαρίνας, εορτές κατά τις οποίες γινόταν πανηγύρι στο χωριό. Το πρώτο έργο που ανεβάστηκε ήταν το «Παύλος Μελάς[85]». Όλους τους ρόλους, αντρικούς και γυναικείους υποδύονταν άντρες. Η παράσταση έγινε στην αυλή του Γιωρκή Χατζηπετρή και το παρακολούθησε όλη η κοινότητα και οι ιερείς του χωριού. Κάθε θεατής μετέφερε το δικό του κάθισμα. Το αντίτιμο του εισιτηρίου καταβαλλόταν προαιρετικά. Στα διαλείμματα γίνονταν χοροί με τη συνοδεία εθνικών τραγουδιών από τους ψάλτες του χωριού Κυριάκο Σταύρου και Κυριάκο Χρ. Κασάπη οι οποίοι δίδασκαν τα τραγούδια και τραγουδούσαν μαζί[86]. Άλλες θεατρικές παραστάσεις ήταν « Χορός του Ζαλόγγου», «η Σκλάβα» (πρώτη παράσταση στην οποία έλαβαν μέρος γυναίκες 1931), «η Εσμέ», « Ο Κουτσιούκ Μεχμέτ» κ.α.

Όσον αφορά στην αρχική ονομασία του αναγνωστηρίου δεν μπόρεσα να διαμορφώσω μια αποκρυσταλλωμένη άποψη. Σε βιβλιογραφία αναφέρεται ότι η ονομασία του ήταν «Λαϊκή Ένωση[87]» καθώς και «Ένωσις[88]». Στο αρχείο του Γυμναστικού Συλλόγου «ΚΙΜΩΝ» εντόπισα στο εσωτερικό κάποιων βιβλίων σφραγίδα με την επιγραφή «Μεταρρύθμιση».

Όπως κι αν ονομαζόταν το Αναγνωστήριο, φαίνεται ότι ο «Κίμωνας» (έτος ίδρυσης 1925) ήταν η συνέχεια του. Για κάποιο λόγο όμως, αργότερα κάποιοι αποσπάστηκαν από τον «Κίμωνα» και επαναδραστηριοποιήθηκαν ως «Λαϊκή Ένωση». Στο

[84] Κασάπης, ο.π., σελ.107
[85] Στο ίδιο, ο.π., σελ.107
[86] Στο ίδιο, ο.π.,σελ.108
[87] Στο ίδιο, ο.π. σελ.107
[88] Κόκος Παπακυριακού, Χειρόγραφο έγγραφο στο Αρχείο Κίμωνα, Φάκελος 4.

συμπέρασμα ότι κάποια στιγμή οι σχέσεις των δύο συλλόγων («Κίμωνα» και «Λαϊκής Ένωσης») ήταν τεταμένες με οδήγησε και ένα άρθρο της εφημερίδας *Νέο Έθνος* του 1931 το οποίο δημοσιεύεται στην εφημερίδα «Ξυλότυμπος» και το οποίο αναφέρει ότι, κατά το διάλειμμα της θεατρικής παράστασης «Σκλάβα» που παρουσιάστηκε κατά την 3η μέρα των Β΄ Παναγροτικών Αγώνων στην Ξυλοτύμπου (1931), «ο πρόεδρος της «Λαϊκής Ένωσης» κ. Γ. Κασάπης, προσκληθείς, απήγγειλε ποίημά του με τίτλον η «Κύπρος δούλη» προς επιβεβαίωσιν της μεταξύ των δύο συλλόγων τελείας συμφιλιώσεως[89]». Στο πλαίσιο της έρευνας μου, στο αρχείο του «Κίμωνα» εντόπισα επίσης ένα χειρόγραφο τετράδιο με ετικέττα «βιβλίον καταστατικού και Εγγραφής και πρακτικών» το οποίο επιβεβαιώνει την επανασύσταση της «Λαϊκής Ένωσης» Στο τετράδιο αυτό καταγράφεται το καταστατικόν του αναγνωστηρίου «Λαϊκή Ένωσις» καθώς και κάποιες αποφάσεις της επιτροπείας του Αναγνωστηρίου. Στο τετράδιο όμως αυτό αναφέρεται ως χρονολογία το 1930.

ΕΙΚΟΝΑ 38

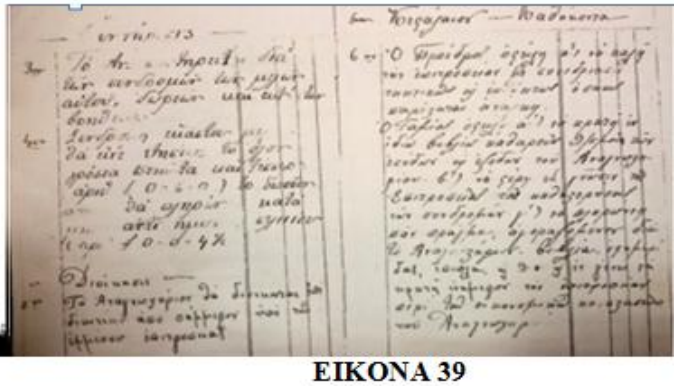

ΕΙΚΟΝΑ 39

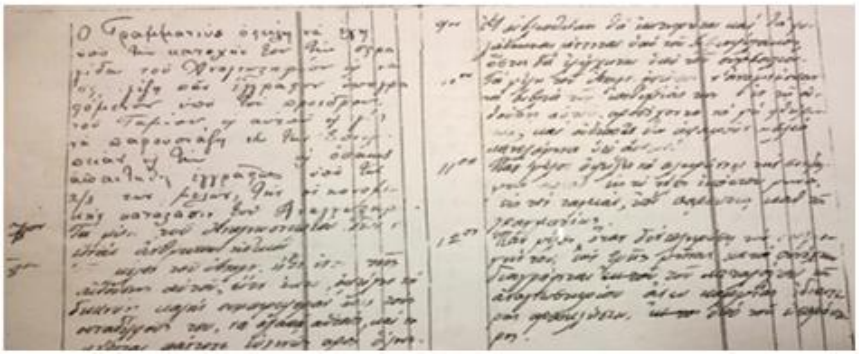

ΕΙΚΟΝΑ 40

ΕΙΚΟΝΕΣ 38,39,40. Καταστατικό ίδρυσης «Λαϊκής Ένωσης», Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου

[89] Δημήτρης Κυριάκου, «Η ατμόσφαιρα που επικρατούσε στην Ξυλοτύμπου κατά τους Β΄ Παγκύπριους Αγροτικούς Αγώνες στίβου», *Ξυλότυμβος*, Λάρνακα, Τεύχος 50, Ιούλιος/Αύγουστος 2013, σελ.13

Στις 25 Ιουνίου 1930 (αφού προηγήθηκε το 1929 η ίδρυση της Κυπριακής Εθνικής Νεολαίας από την Εθνάρχουσα Εκκλησία με στόχο την προώθηση του ενωτικού αγώνα) η Λαϊκή Ένωση αποφασίζει να μετονομαστεί σε Κυπριακή Εθνική Νεολαία. Το γεγονός αυτό οδήγησε τον τότε πρόεδρο της Λαϊκής Ένωσης Κυριάκο Γεωργίου σε παραίτηση και τη θέση του κατέλαβε μετά από ψηφοφορία ο Γεώργιος Χρ. Κασάπης. Παραθέτω αποσπάσματα από το τετράδιο πρακτικών.

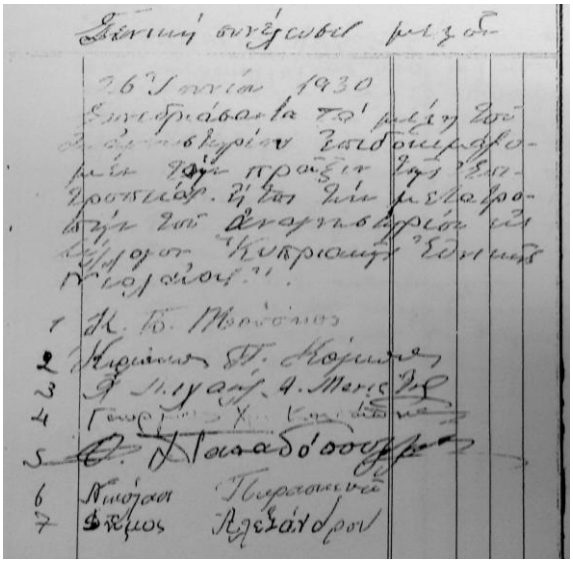

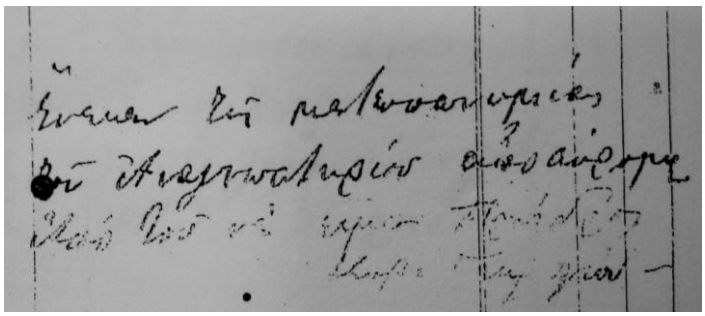

ΕΙΚΟΝΑ 41, 42. Αποσπάσματα από το τετράδιο πρακτικών της « Λαϊκής Ένωσης» Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου, Φάκελος 4

Η Κυπριακή Εθνική Νεολαία Ξυλοτύμπου συνεχίζει το μορφωτικό –πολιτιστικό της έργο. Σε γενική συνέλευση στις 26/10/1930, αποφασίζουν όπως φέρουν τα φύλλα *Κυπριακός Φύλακας* , *Ελεύθερον Βήμα* και *Ζωή*[90].

Την 1η Απριλίου του 1931, σε γενική συνέλευση αποφασίζουν να σταματήσουν να προμηθεύονται το *Ελεύθερο Βήμα* και να αγοράσουν κάποια βιβλία και λεξικό[91].

ΕΙΚΟΝΑ43

Βιβλιοθήκη Αρχείο Κίμωνα

ΕΙΚΟΝΑ 44

Λεξικό Ελευθερουδάκη το οποίο βρίσκεται σήμερα στη βιβλιοθήκη Κίμωνα Ξυλοτύμπου.

[90] Βιβλίο καταστατικού και Εγγραφών και Πρακτικών Λαϊκής Ένωσης, Αρχείο Κίμωνα, Φάκελος 4
[91] Βιβλίο καταστατικού και Εγγραφών και Πρακτικών Λαϊκής Ένωσης, Αρχείο Κίμωνα, Φάκελος 4

Η Εθνική Νεολαία Ξυλοτύμπου δραστηριοποιείται και σε παγκύπριο επίπεδο. Στις 21 Ιουνίου 1931, σε γενική συνέλευση αποφασίζουν να προκηρύξουν παγκύπριο ποιητικό διαγωνισμό αγροτών ποιητών στην Κυπριακή Διάλεκτο με ακροστιχίδα Εθνική Κυπριακή Νεολαία. Στις 3 Ιουλίου 1931, στην εφημερίδα *Αλήθεια*, ο ανταποκριτής Λάρνακας αναφέρει: «Παρεκλήθημεν υπό της Εθνικής Νεολαίας Ξυλοτύμπου να δηλώσωμεν ότι εφέτος θα γίνει Παγκύπριος Ποιητικός διαγωνισμός με ακροστιχίδα Εθν. Κυπριακή Νεολαία Αγροτών Ποιητών, εις Εθνικήν Κυπριακήν γλώσσαν. Αληθώς πρέπει να συγχαρώμεν τους διοργανωτάς[92]».

Το 1931, Τετάρτη και Πέμπτη της Διακαινησίμου, η Εθνική Νεολαία Ξυλοτύμπου συμμετείχε στο Α΄ Συνέδριο Εθνικών Νεολαίων που πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία στην αίθουσα Παρθεναγωγείου Φανερωμένης. Μάλιστα, ο Χ. Κασάπης εκλέγεται μέλος της εργατικής επιτροπής[93].

ΙΙ. ΙΔΡΥΣΗ ΚΙΜΩΝΑ ΞΥΛΟΤΥΜΠΟΥ ΚΑΙ Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ

Σε μια εποχή κατά την οποία αντηχούσαν παντού εθνικά κηρύγματα και οι Κύπριοι ένιωθαν έντονη την επιθυμία της Ένωσης με την Ελλάδα ιδρύεται το 1925 ο Γυμναστικός Σύλλογος «Κίμων», συνέχεια του Αναγνωστηρίου. Πρωτεργάτες ήταν ο δάσκαλος του χωριού Γεώργιος Παπαγιάννης από τη Βατυλή, Κυριάκος Παχός, Κυριάκος Σταύρου, Κυριάκος Κασάπης, Γεώργιος Κασάπης και Ξενής Χατζηξενής[94]. Πρωταρχικός στόχος του συλλόγου ήταν η καλλιέργεια και διάδοση του κλασσικού αθλητισμού αλλά ταυτόχρονα είχε και εθνικοθρησκευτικούς, κοινωνικούς και πολιτιστικούς στόχους. Ο Σύλλογος ονομάστηκε «ΚΙΜΩΝ» προς τιμή του Αθηναίου στρατηγού Κίμωνα που σκοτώθηκε για την ελευθερία της Κύπρου το 449π.Χ. πολεμώντας τους Πέρσες.

Με τα Οκτωβριανά, ο Άγγλος διοικητής Λάρνακας Σάριτζ διέταξε την αναστολή άδειας λειτουργίας του συλλόγου γιατί μέλη του, όπως υποστήριζε έλαβαν μέρος στα γεγονότα της περιοχής. Τυπικά ο σύλλογος δεν δραστηριοποιείται αλλά τα μέλη του συνεχίζουν να πληρώνουν τη συνδρομή τους και δρούν όσο ήταν δυνατό

[92] «Εκ Λάρνακος, Μικρά-Διάφορα», Αλήθεια, Λευκωσία, 3/7/1931, φυλ. 3
[93] *Παρατηρητής*, 3/5/1931
[94] Κυριάκου, *Το χωριό μου η Ξυλοτύμβου*, σελ. 189

οργανωμένα. Την περίοδο αυτή κάποια μέλη του Κίμωνα μαζί με κάποιους άλλους, μέλη της Εθνικής Νεολαίας, ιδρύουν στο χωριό τον γεωργικό σύλλογο «Δήμητρα» ο οποίος συνεχίζει κατά κάποιο τρόπο το έργο των δύο σωματείων που είχαν κλείσει οι Άγγλοι. Το 1941 στο πλαίσιο χαλαρότητας της βρετανικής διοίκησης λόγω του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου ο σύλλογος επαναλειτουργεί με το αρχικό του όνομα «Κίμων». Κατά τη δεκαετία του 1950 (περίοδος προετοιμασίας του αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α.) ενοποιείται με την Π.Ε.Κ. μέχρι τα μέσα του 1960. Ο «Κίμωνας», στην μακραίωνη ιστορία του, έχει να επιδείξει ένα αξιόλογο έργο τόσο στον αθλητισμό όσο και στον πολιτισμό γενικότερα.

III. ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

1. Α΄ Παναγροτικοί αγώνες στίβου Γ.Σ. Κίμων

Το καλοκαίρι του 1926 ο Κίμων προκήρυξε τους Α΄ Παγκύπριους Αγώνες Στίβου οι οποίοι έλαβαν χώρα στις 17 (γιορτή Αγίας Μαρίνας) και 18 Ιουλίου. Η επιλογή των ημερομηνιών δεν ήταν τυχαία. Πρώτον, επιλέγοντας να πραγματοποιήσουν δραστηριότητες κατά τη μεγάλη θρησκευτική γιορτή του χωριού, παρέπεμπαν στην αρχαία Ελλάδα όπου οι μεγάλες γιορτές συνδυάζονταν με αθλητικές και πολιτιστικές δραστηριότητες και δεύτερον αυτή την ημέρα γινόταν μεγάλο πανηγύρι στο ξωκλήσι της Αγίας Μαρίνας το οποίο προσέλκυε πολλούς προσκυνητές.

Για να πραγματοποιηθεί αυτό το μεγάλο γεγονός κινητοποιήθηκε ολόκληρη η κοινότητα και όχι μόνο. Αρωγός στην προσπάθεια του συλλόγου της Ξυλοτύμπου ήταν ο Γυμναστικός Σύλλογος «Ζήνων» Λάρνακας. Ένα από τα ιδρυτικά μέλη του «Κίμωνα», ο Κυριάκος Παχός επισκέφτηκε τον Νικόλαο Σμένη, επίτροπο του Γ.Σ.Ζ. και του ανέφερε το ενδιαφέρον της κοινότητας για τη διοργάνωση Παναγροτικών Αγώνων Στίβου. Αυτός τον έφερε σ' επαφή με τον Πρόεδρο του Γ.Σ.Ζ. Κλεόβουλο Μεσολογγίτη, ο οποίος ενθουσιάστηκε και διαβεβαίωσε τον εκπρόσωπο του «Κίμωνα» ότι ο Γ.Σ.Ζ. θα είναι δίπλα στην προσπάθεια αυτή[95]. Πράγματι, ο σύλλογος της Λάρνακας όχι μόνο προμήθευσε με όλο το απαραίτητο αθλητικό υλικό τον «Κίμωνα» αλλά παραχώρησε και τεχνική βοήθεια με τον γυμναστή του Βύρωνα Χαχολιάδη που προετοίμασε τους αθλητές.

[95] Κυριάκου, ο.π., σελ. 195

Η διοργάνωση των Παγκύπριων Παναγροτικών Αγώνων ήταν ένα γεγονός που επιστράτευσε ολόκληρο το χωριό. Κάποιοι, μετά το πέρας των αγροτικών τους εργασιών, άρχιζαν προπόνηση και άλλοι βοηθούσαν στην κατασκευή κατάλληλων υποδομών.

Ο γυμναστής Βύρωνας Χαχολιάδης ήταν ενθουσιασμένος με το μεράκι των αθλητών-αγροτών. Ιδιαίτερη εντύπωση του προκάλεσε ο Κυριάκος Τρίγγιλος, ο οποίος στη συνέχεια αναδεικνύεται πολυνίκης αθλητής των Παναγροτικών Αγώνων.

Για τη διεξαγωγή των αγώνων χρειαζόταν βεβαίως και γήπεδο. Για το σκοπό αυτό ισοπεδώθηκε ένα χωράφι απέναντι από το Δημοτικό Σχολείο το οποίο περιφράχτηκε με ένα είδος καλαμιού που φύτρωνε στις όχθες μιας λίμνης βόρεια της Ξυλοτύμπου. Για την κατασκευή κερκίδων χρησιμοποιήθηκαν ξύλα που αγοράστηκαν αλλά και σάρακλα που έφεραν οι χωριανοί. Στους αγώνες συμμετείχαν τα χωριά Λύση, Πύλα, Κοντέα, Λειβάδια και Ξυλοφάγου. Οι Λυσιώτες επειδή ήταν μακριά το χωριό τους ήρθαν από το πρωί της προηγούμενης μέρας των αγώνων με αμάξια και φιλοξενήθηκαν σε γνωστούς τους Ξυλοτυμπιώτες ενώ οι αθλητές και οι συνοδοί τους περιορίστηκαν στο Δημοτικό Σχολείο όπου φιλοξενήθηκαν.

Την Ελλανόδικο Επιτροπή αποτελούσαν οι Κλεόβουλος Μεσολογγίτης, Νικόλαος Σμένης, Γεώργιος Παπαγιάννης και Π. Παντελή[96]. Ο Δήμος Λάρνακας έστειλε την φιλαρμονική του που παιάνιζε στη διάρκεια των αγώνων. Τα έπαθλα απένειμε ο αρχιμανδρίτης Μακάριος Μαχαιριώτης[97]. Με βάση τα αποτελέσματα των αγώνων όπως παρουσιάζονται στην εφημερίδα «Νέον Έθνος», η Ξυλοτύμπου πήρε 11 πρωτεία (6 πήρε ο Κυριάκος Τρίγγιλος) και 7 δευτερεία, η Λύση 4 πρωτεία και 4 δευτερεία, η Κοντέα 2 πρωτεία και 1 δευτερείο και τα Λειδάδια 1 δευτερείον[98]. Κάθε βράδυ μετά τους αγώνες παρουσιαζόταν και ένα θεατρικό έργο.

[96] Κυριάκου, *Το χωριό μου η Ξυλοτύμβου,* σελ. 198
[97] Στο ίδιο, σελ. 197
[98]Στο ίδιο, σελ.198-199

ΕΙΚΟΝΑ 45

Αλέκος Κωνή «Κίμων Ξυλοτύμπου, εβδομήντα χρόνια προσφοράς στα αθλητικά και εθνικά ιδανικά», *Σημερινή*, Λευκωσία, 17 Απριλίου 1955 Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου,

Ιστορική φωτογραφία από τους Α΄ Παναγροτικούς Αγώνες στην Ξυλοτύμπου (διοργανωτές, αθλητές και φιλαρμονική Δήμου Λάρνακας)

2. Β΄ Παναγροτικοί αγώνες στίβου Γ.Σ. Κίμων

Πέντε χρόνια μετά τους Α΄ Παναγροτικούς Αγώνες Στίβου ο «Κίμων» Ξυλοτύμπου διοργανώνει τους Β΄ Παναγροτικούς Αγώνες. Ορίστηκαν για τις 17-18-19 Ιουλίου 1931 και συμμετείχαν εκτός από τη Ξυλοτύμπου, η Άχνα, το Αυγόρου, η Δερύνεια, η Πύλα, το Πραστειό, το Λιοπέτρι και το Ξυλοφάγου.

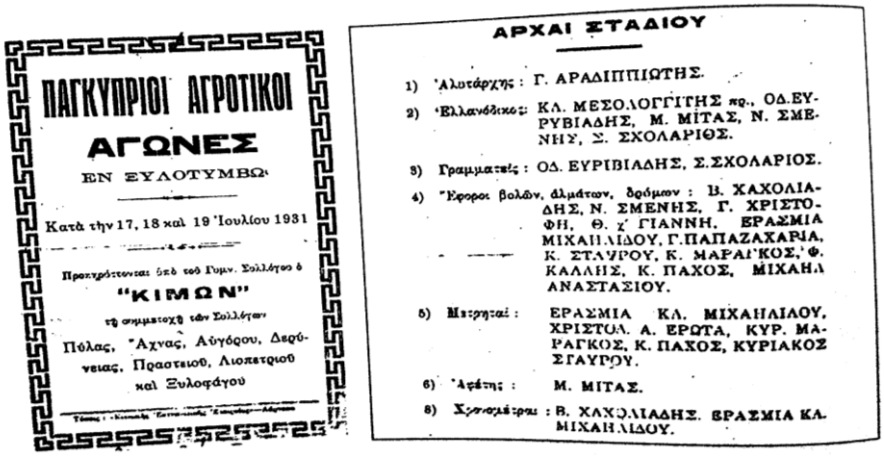

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΙ ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ
ΕΝ ΞΥΛΟΤΥΜΒΩ
Κατά την 17, 18 καὶ 19 Ἰουλίου 1931
Προκηρύττονται ὑπὸ τοῦ Γυμν. Συλλόγου ὁ
"ΚΙΜΩΝ"
τῇ συμμετοχῇ τῶν Συλλόγων
Πύλας, Ἄχνας, Αὐγόρου, Δερύνειας, Πραστειοῦ, Λιοπετριοῦ καὶ Ξυλοφάγου

ΑΡΧΑΙ ΣΤΑΔΙΟΥ

1) Ἀλυτάρχης : Γ. ΑΡΑΔΙΠΠΙΩΤΗΣ.
2) Ἑλλανοδίκαι: ΚΛ. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΗΣ πρ., ΟΔ. ΕΥΡΥΒΙΑΔΗΣ, Μ. ΜΙΤΑΣ, Ν. ΣΜΕΝΗΣ, Σ. ΣΧΟΛΑΡΙΟΣ.
3) Γραμματεύς : ΟΔ. ΕΥΡΙΒΙΑΔΗΣ, Σ. ΣΧΟΛΑΡΙΟΣ.
4) Ἔφοροι βολῶν, δίσκων, δρόμων : Β. ΧΑΧΟΛΙΑΔΗΣ, Ν. ΣΜΕΝΗΣ, Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΗ, Θ. χ' ΓΙΑΝΝΗ, ΕΡΑΣΜΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ, Γ. ΠΑΠΑΖΑΧΑΡΙΑ, Κ. ΣΤΑΥΡΟΥ, Κ. ΜΑΡΑΓΚΟΣ, Φ. ΚΑΛΛΗΣ, Κ. ΠΑΧΟΣ, ΜΙΧΑΗΛ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ.
5) Μετρηταί : ΕΡΑΣΜΙΑ ΚΛ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ, ΧΡΙΣΤΟΛ. Α. ΕΡΩΤΑ, ΚΥΡ. ΜΑΡΑΓΚΟΣ, Κ. ΠΑΧΟΣ, ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΓΑΥΡΟΥ.
6) Ἀφέτης : Μ. ΜΙΤΑΣ.
8) Χρονομέτραι : Β. ΧΑΧΟΛΙΑΔΗΣ. ΕΡΑΣΜΙΑ ΚΛ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ.

ΕΙΚΟΝΑ 46

Πρόγραμμα Β΄ Παγκύπριων Αγροτικών Αγώνων

Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου

Πολυνίκης σύλλογος αναδείχθηκε ο «Κίμωνας» Ξυλοτύμπου και πολυνίκης αθλητής ο Κυριάκος Τρίγγιλος ο οποίος συμμετείχε σε 10 αγωνίσματα, παίρνοντας 8 πρωτεία και δύο δευτερεία[99]. Και σε αυτή τη διοργάνωση (όπως και στους Α΄ Παγκύπριους Αγροτικούς Αγώνες Ξυλοτύμπου) κάθε βράδυ παρουσιαζόταν και ένα θεατρικό έργο. Ο Οδυσσέας Ευρυβιάδης στην εφημερίδα *Ελευθερία*, μια μέρα μετά τους αγώνες έγραφε « Ούτε στην Αθήνα, ούτε στο Λονδίνο, ούτε στη Βοστώνη οργανώθηκαν τέτοιοι αγώνες[100]».

3. Αναβίωση αγώνων στίβου 1983-85

Αγώνες στίβου επαναδιοργανώθηκαν στην Ξυλοτύμπου από τον Γ.Σ.ΚΙΜΩΝ το 1983 και καθιερώθηκε από τότε να γίνονται κάθε Κυριακή του Πάσχα. Τις δύο πρώτες χρονιές διεξήχθηκαν στο παλιό γήπεδο που βρισκόταν απέναντι από το σταθμό της αστυνομίας και το 1985 μεταφέρθηκαν στο νέο κοινοτικό γήπεδο Ξυλοτύμπου.

ΕΙΚΟΝΑ 47

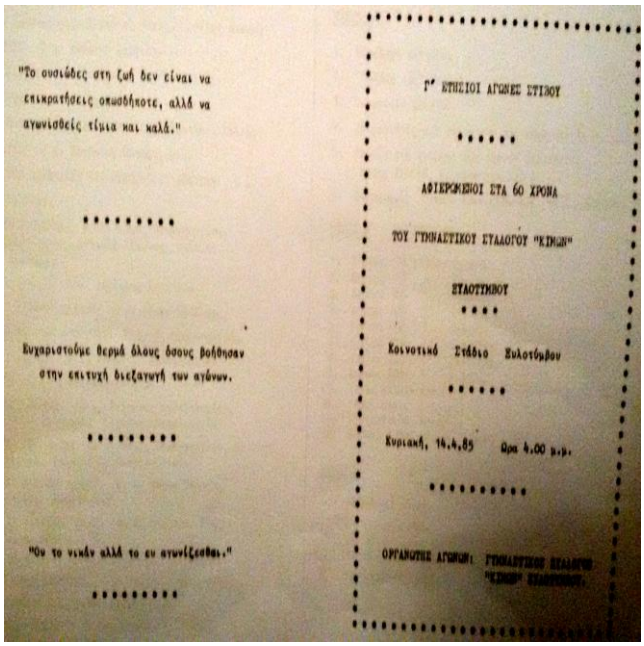

"Το ουσιώδες στη ζωή δεν είναι να επικρατήσεις οπωσδήποτε, αλλά να αγωνισθείς τίμια και καλά."

****

Ευχαριστούμε θερμά όλους όσους βοήθησαν στην επιτυχή διεξαγωγή των αγώνων.

****

"Ου το νικάν αλλά το ευ αγωνίζεσθαι."

****

Γ΄ ΕΤΗΣΙΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΣΤΙΒΟΥ

******

ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟΙ ΣΤΑ 60 ΧΡΟΝΑ

ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ "ΚΙΜΩΝ"

ΣΥΛΟΤΥΜΒΟΥ

****

Κοινοτικό Στάδιο Ξυλοτύμβου

******

Κυριακή, 14.4.85 Ώρα 4.00 μ.μ.

****

ΟΡΓΑΝΩΤΗΣ ΑΓΩΝΩΝ: ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ "ΚΙΜΩΝ" ΞΥΛΟΤΥΜΒΟΥ.

ΕΙΚΟΝΑ 48

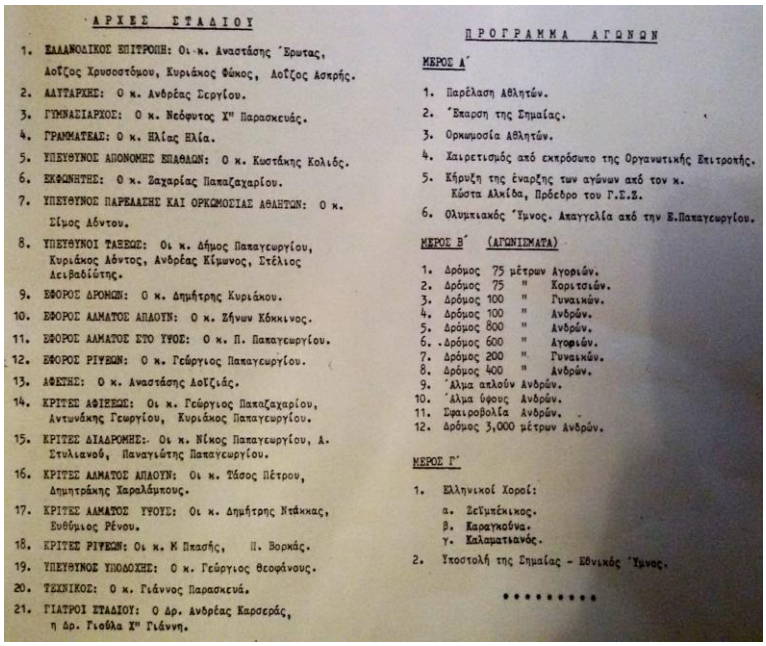

ΑΡΧΕΣ ΣΤΑΔΙΟΥ

1. ΕΛΛΑΝΟΔΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: Οι κ. Αναστάσης Έρωτας, Δοΐζος Χρυσοστόμου, Κυριάκος Φώκος, Δοΐζος Ασκρής.
2. ΑΛΥΤΑΡΧΕΣ: Ο κ. Ανδρέας Σεργίου.
3. ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΣ: Ο κ. Νεόφυτος Χ" Παρασκευής.
4. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Ο κ. Ηλίας Ηλία.
5. ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΑΠΟΝΟΜΕΣ ΕΠΑΘΛΩΝ: Ο κ. Κωστάκης Κολιός.
6. ΕΚΦΩΝΗΤΕΣ: Ο κ. Ζαχαρίας Παπαζαχαρίου.
7. ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΕΛΑΣΗΣ ΚΑΙ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ ΑΘΛΗΤΩΝ: Ο κ. Σίμος Αδντου.
8. ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΤΑΞΕΩΣ: Οι κ. Δήμος Παπαγεωργίου, Κυριάκος Αδντος, Ανδρέας Κίμωνος, Στέλιος Λειβαδίώτης.
9. ΕΦΟΡΟΣ ΔΡΟΜΩΝ: Ο κ. Δημήτρης Κυριάκου.
10. ΕΦΟΡΟΣ ΑΛΜΑΤΟΣ ΑΠΛΟΥΝ: Ο κ. Ζήνων Κόκκινος.
11. ΕΦΟΡΟΣ ΑΛΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΥΨΟΣ: Ο κ. Π. Παπαγεωργίου.
12. ΕΦΟΡΟΣ ΡΙΨΕΩΝ: Ο κ. Γεώργιος Παπαγεωργίου.
13. ΑΦΕΤΕΣ: Ο κ. Αναστάσης Δοΐζιάς.
14. ΚΡΙΤΕΣ ΑΦΙΞΕΩΣ: Οι κ. Γεώργιος Παπαζαχαρίου, Αντωνάκης Γεωργίου, Κυριάκος Παπαγεωργίου.
15. ΚΡΙΤΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ: Οι κ. Νίκος Παπαγεωργίου, Δ. Στυλιανού, Παναγιώτης Παπαγεωργίου.
16. ΚΡΙΤΕΣ ΑΛΜΑΤΟΣ ΑΠΛΟΥΝ: Οι κ. Τάσος Πέτρου, Δημητράκης Χαραλάμπους.
17. ΚΡΙΤΕΣ ΑΛΜΑΤΟΣ ΥΨΟΥΣ: Οι κ. Δημήτρης Ντάκκας, Ευθύμιος Ρένου.
18. ΚΡΙΤΕΣ ΡΙΨΕΩΝ: Οι κ. Μ Πιασής, Π. Βορκάς.
19. ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ: Ο κ. Γεώργιος Θεοφάνους.
20. ΤΕΧΝΙΚΟΣ: Ο κ. Γιάννος Παρασκευά.
21. ΓΙΑΤΡΟΙ ΣΤΑΔΙΟΥ: Ο Δρ. Ανδρέας Καρσεράς, η Δρ. Γιούλα Χ" Γιάννη.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΩΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄

1. Παρέλαση Αθλητών.
2. Έπαρση της Σημαίας.
3. Ορκωμοσία Αθλητών.
4. Χαιρετισμός από εκπρόσωπο της Οργανωτικής Επιτροπής.
5. Κήρυξη της έναρξης των αγώνων από τον κ. Κώστα Αλκίδα, Πρόεδρο του Γ.Σ.Ξ.
6. Ολυμπιακός Ύμνος. Αναγγελία από την Ε.Παπαγεωργίου.

ΜΕΡΟΣ Β΄ (ΑΓΩΝΙΣΜΑΤΑ)

1. Δρόμος 75 μέτρων Αγοριών.
2. Δρόμος 75 " Κοριτσιών.
3. Δρόμος 100 " Γυναικών.
4. Δρόμος 100 " Ανδρών.
5. Δρόμος 800 " Ανδρών.
6. Δρόμος 600 " Αγοριών.
7. Δρόμος 200 " Γυναικών.
8. Δρόμος 400 " Ανδρών.
9. Άλμα ακλούν Ανδρών.
10. Άλμα ύψους Ανδρών.
11. Σφαιροβολία Ανδρών.
12. Δρόμος 3,000 μέτρων Ανδρών.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

1. Ελληνικοί Χοροί:
   α. Ζεϊμπέκικος.
   β. Καραγκούνα.
   γ. Καλαματιανός.
2. Υποστολή της Σημαίας - Εθνικός Ύμνος.

****

ΕΙΚΟΝΕΣ 47, 48 Πρόγραμμα Αγώνων Στίβου 14.4.85. Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου, Φάκελος 60χρονα

[99] Στο ίδιο, σελ.200
[100] Στο ίδιο, σελ.200

Το 1983 την έναρξη των αγώνων κήρυξε ο κ. Δημητράκης Στυλιανού, Επιθεωρητής Δημοτικής Εκπαίδευσης, Ξυλοτυμπιώτης και παλιός ποδοσφαιριστής του Κίμωνα. Το 1984 εξέφρασαν την επιθυμία να συμμετάσχουν στους αγώνες και αθλητές από άλλα χωριά και έτσι από παγκοινοτικοί αγώνες ονομάστηκαν ετήσιοι. Το 1985 την έναρξη των αγώνων κήρυξε ο κ. Κώστας Αλκίδας πρόεδρος του ΓΣΖ.

4. Γύρος Ξυλοτύμπου

Στο πλαίσιο των εορτασμών των 60χρονων του συλλόγου «ΚΙΜΩΝ», οργανώθηκε για πρώτη φορά στις 3 Μαρτίου 1985 ο Γύρος Ξυλοτύμπου. Ένα αθλητικό γεγονός που έγινε θεσμός και έκτοτε διοργανώνεται μια φορά το χρόνο, κάθε άνοιξη. Την πρόταση της διοργάνωσης του Γύρου εισηγήθηκε ο Γεώργιος Παπαγεωργίου ο οποίος ήταν κάτοικος Αθηνών όταν το 1983 ο τότε δήμαρχος, Αντώνης Τρίτσης, διοργάνωσε τον Γύρο Αθηνών[101].

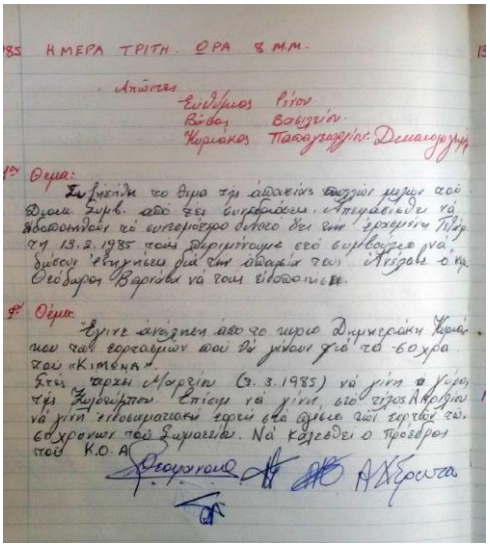
ΗΜΕΡΑ ΤΡΙΤΗ ΩΡΑ 8 μμ

Θέμα:

Θέμα:

ΕΙΚΟΝΑ 49

Πρακτικά Συνεδρίας Κίμωνα και απόφαση για τη διεξαγωγή του Α΄ Γύρου Ξυλοτύμπου, Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου

Ο Γύρος Ξυλοτύμπου είναι ο πρώτος γύρος που διοργανώθηκε στην Κύπρο. Η εφημερίδα Φιλελεύθερος στις 12 Μαίου 1985 σε άρθρο της με τίτλο «ο γύρος της Ξυλοτύμπου έγινε στις 3 Μαρτίου» αναφέρει ότι παρέλαβε επιστολή από τον Κίμωνα Ξυλοτύμπου μέσω της οποίας ενημερώνεται ότι του Γύρου Πάφου και Λεμεσού προηγήθηκε αυτός της Ξυλοτύμπου[102]. Ο Γύρος Ξυλοτύμπου είναι ένας αγώνας δρόμου, που ξεκινά από το οίκημα των Εθνικοφρόνων Σωματείων Ξυλοτύμπου και καταλήγει πάλι εκεί αφού καλύψει όλη την περιμετρική απόσταση γύρω από το

[101] Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου

[102] «Ο Γύρος της Ξυλοτύμπου έγινε στις 3 Μαρτίου» Φιλελεύθερος, Λευκωσία, 12 Μαίου 1985, φύλλο 7.

χωριό. Λαμβάνουν μέρος άνθρωποι κάθε ηλικίας, σε κατηγορίες. Εκτός των Ξυλοτυμπιωτών μαζική είναι και η παρουσία Άγγλων των Βρετανικών Βάσεων Δεκέλειας αλλά και αθλητών από άλλες πόλεις και άλλες χώρες που βρίσκονται για κάποιο λόγο τη δεδομένη στιγμή στην Κύπρο.

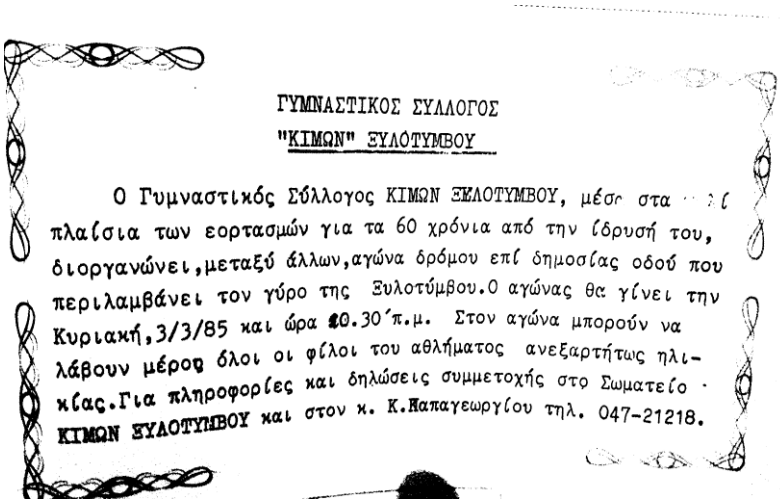

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
"ΚΙΜΩΝ" ΞΥΛΟΤΥΜΒΟΥ

Ο Γυμναστικός Σύλλογος ΚΙΜΩΝ ΞΕΛΟΤΥΜΒΟΥ, μέσα στα πλαίσια των εορτασμών για τα 60 χρόνια από την ίδρυσή του, διοργανώνει, μεταξύ άλλων, αγώνα δρόμου επί δημοσίας οδού που περιλαμβάνει τον γύρο της Ξυλοτύμβου. Ο αγώνας θα γίνει την Κυριακή, 3/3/85 και ώρα 10.30΄π.μ. Στον αγώνα μπορούν να λάβουν μέρος όλοι οι φίλοι του αθλήματος ανεξαρτήτως ηλικίας. Για πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής στο Σωματείο ΚΙΜΩΝ ΞΥΛΟΤΥΜΒΟΥ και στον κ. Κ. Παπαγεωργίου τηλ. 047-21218.

ΕΙΚΟΝΑ 50

Ανακοίνωση για τη διεξαγωγή του Α΄ Γύρου Ξυλοτύμπου Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου

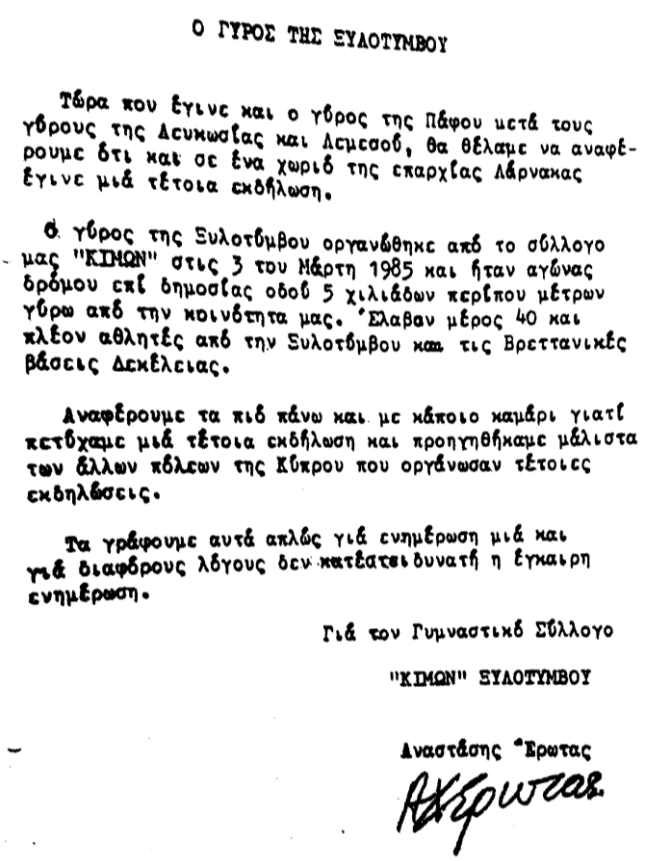

Ο ΓΥΡΟΣ ΤΗΣ ΞΥΛΟΤΥΜΒΟΥ

Τώρα που έγινε και ο γύρος της Πάφου μετά τους γύρους της Λευκωσίας και Λεμεσού, θα θέλαμε να αναφέρουμε ότι και σε ένα χωριό της επαρχίας Λάρνακας έγινε μιά τέτοια εκδήλωση.

Ο γύρος της Ξυλοτύμβου οργανώθηκε από το σύλλογο μας "ΚΙΜΩΝ" στις 3 του Μάρτη 1985 και ήταν αγώνας δρόμου επί δημοσίας οδού 5 χιλιάδων περίπου μέτρων γύρω από την κοινότητα μας. Έλαβαν μέρος 40 και πλέον αθλητές από την Ξυλοτύμβου και τις Βρεττανικές βάσεις Δεκέλειας.

Αναφέρουμε τα πιό πάνω και με κάποιο καμάρι γιατί κατόχαμε μιά τέτοια εκδήλωση και προηγηθήκαμε μάλιστα των άλλων πόλεων της Κύπρου που οργάνωσαν τέτοιες εκδηλώσεις.

Τα γράφουμε αυτά απλώς γιά ενημέρωση μιά και γιά διαφόρους λόγους δεν κατέστει δυνατή η έγκαιρη ενημέρωση.

Γιά τον Γυμναστικό Σύλλογο

"ΚΙΜΩΝ" ΞΥΛΟΤΥΜΒΟΥ

Αναστάσης Έρωτας

ΕΙΚΟΝΑ 51

Επιστολή Αναστάση Έρωτα προς τα ΜΜΕ μετά την επιτυχή διεξαγωγή του Α΄ Γύρου Ξυλοτύμπου. Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου

5. Ποδοσφαιρική ομάδα « Κίμων»

Το 1947 ο Γιάννης Παπακυριακού, μέλος της ΠΕΚ, είχε την ιδέα να δημιουργήσουν μαζί με πρόσφυγες που ήρθαν από τη Χίο την ποδοσφαιρική ομάδα «ΚΙΜΩΝ»[103]. Η προσπάθεια αυτή αγκαλιάστηκε με θέρμη, αφού δεν υπήρχε κάποια άλλη ενασχόληση για τους νέους εκείνη την εποχή και η ομάδα αγαπήθηκε από τους χωριανούς. Αρχικά, η ομάδα λειτουργούσε σε εντελώς ερασιτεχνική βάση. Όπως αναφέρει ο κ. Αντρέας Λιασής δεν υπήρχε προπονητής στην ομάδα αλλά την προπόνηση αναλάμβανε κάποιος που ήταν καλός παίχτης. Καλύτερος ποδοσφαιριστής θεωρούνταν όποιος μπορούσε να κλωτσήσει την μπάλα πιο ψηλά[104]. Οι ποδοσφαιριστές αγωνίζονταν χωρίς κάποια αμοιβή και μάλιστα αγόραζαν οι ίδιοι τα ποδοσφαιρικά τους παπούτσια και πλήρωναν το εισιτήριο του λεωφορείου για τη μεταφορά τους όταν ο αγώνας ήταν εκτός έδρας. Μετά από κάποιο θετικό αποτέλεσμα, γύριζαν δίσκο στο σωματείο και οι φίλοι της ομάδας και θαμώνες του καφενείου εισέφεραν ό,τι μπορούσε ο καθένας και το ποσό που συγκεντρωνόταν το μοίραζαν ως φιλοδώρημα στους ποδοσφαιριστές. Επίσης, μερικές φορές μετά από κάποια νίκη, οι φίλοι της ομάδας οργάνωναν δείπνο για τους ποδοσφαιριστές είτε στο χώρο του σωματείου είτε (αργότερα) στον Σολωμή (ταβέρνα του χωριού)[105]. Οι προπονήσεις σύμφωνα με τον κ. Σίμο Λόντου (ποδοσφαιριστή Κίμωνα) γίνονταν με το φως της ημέρας γιατί δεν υπήρχαν προβολείς, γι' αυτό προσπαθούσαν να τελειώσουν νωρίς τις εργασίες τους για να προλάβουν την προπόνηση. Υπήρχαν βέβαια κάποιες φορές που δεν προλάβαιναν.

Η ποδοσφαιρική ομάδα του «Κίμωνα», αγωνιζόταν σε τοπικές διοργανώσεις μέχρι το 1985 οπόταν η Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου (ΚΟΠ) αποφάσισε τη δημιουργία της Δ΄ κατηγορίας. Ο Κίμων ήταν ανάμεσα στις ομάδες που επελέγησαν από τη ΣΤΟΚ για να συμμετάσχει στο πρώτο πρωτάθλημα της κατηγορίας και έτσι εντάχθηκε στις τάξεις της ΚΟΠ. Στην πρώτη συμμετοχή του στο πρωτάθλημα, την περίοδο 1985-86, τερμάτισε στην 6η θέση. Την επόμενη περίοδο τερμάτισε στη 2η θέση, ισοβαθμώντας με την πρωταθλήτρια ομάδα, χάνοντας το εισιτήριο ανόδου

[103] Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου
[104] Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου
[105] Κυπριανός Κακκής, προφορική μαρτυρία στο προσωπικό αρχείο της γράφουσας, 3/3/2018

στην Γ΄ κατηγορία. Παρέμεινε στη Δ΄ κατηγορία ως την περίοδο 1990-91 που τερμάτισε στη 13η θέση και υποβιβάστηκε στα αγροτικά (τοπικά) πρωταθλήματα.

Το 1992 επανεντάχθηκε στις τάξεις της ΚΟΠ και στη Δ΄ κατηγορία μέσω του πρωταθλήματος ένταξης. Συμμετείχε στο πρωτάθλημα Δ΄ κατηγορίας 1992-93 αλλά υποβιβάστηκε και πάλι στα αγροτικά πρωταθλήματα.

Τον Ιούλιο του 2006 ενοποιήθηκε με την «Ομόνοια» Ξυλοτύμπου δημιουργώντας τον «Ποδοσφαιρικό Όμιλο Ξυλοτύμβου 2006». Η ομάδα ακολουθώντας ανοδική πορεία το 2017 ανέβηκε στην Β΄ Κατηγορία της ΚΟΠ.

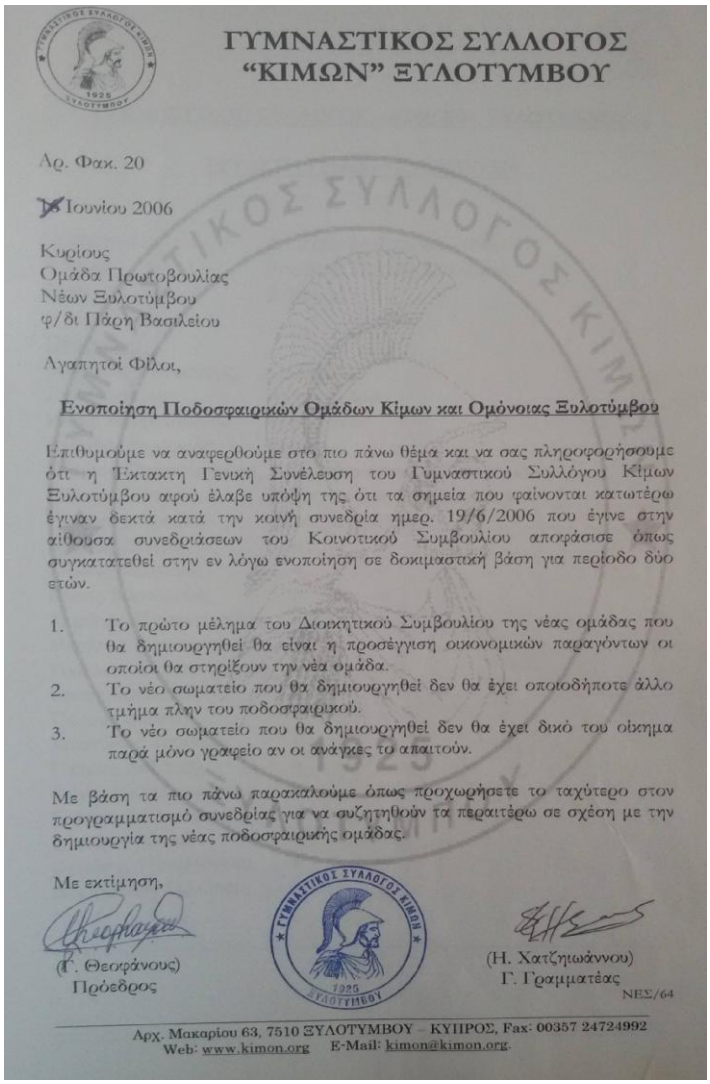

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
"ΚΙΜΩΝ" ΞΥΛΟΤΥΜΒΟΥ

Αρ. Φακ. 20

Ιουνίου 2006

Κυρίους
Ομάδα Πρωτοβουλίας
Νέων Ξυλοτύμβου
φ/δι Πάρη Βασιλείου

Αγαπητοί Φίλοι,

Ενοποίηση Ποδοσφαιρικών Ομάδων Κίμων και Ομόνοιας Ξυλοτύμβου

Επιθυμούμε να αναφερθούμε στο πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορήσουμε ότι η Έκτακτη Γενική Συνέλευση του Γυμναστικού Συλλόγου Κίμων Ξυλοτύμβου αφού έλαβε υπόψη της ότι τα σημεία που φαίνονται κατωτέρω έγιναν δεκτά κατά την κοινή συνεδρία ημερ. 19/6/2006 που έγινε στην αίθουσα συνεδριάσεων του Κοινοτικού Συμβουλίου αποφάσισε όπως συγκατατεθεί στην εν λόγω ενοποίηση σε δοκιμαστική βάση για περίοδο δύο ετών.

1. Το πρώτο μέλημα του Διοικητικού Συμβουλίου της νέας ομάδας που θα δημιουργηθεί θα είναι η προσέγγιση οικονομικών παραγόντων οι οποίοι θα στηρίξουν την νέα ομάδα.
2. Το νέο σωματείο που θα δημιουργηθεί δεν θα έχει οποιοδήποτε άλλο τμήμα πλην του ποδοσφαιρικού.
3. Το νέο σωματείο που θα δημιουργηθεί δεν θα έχει δικό του οίκημα παρά μόνο γραφείο αν οι ανάγκες το απαιτούν.

Με βάση τα πιο πάνω παρακαλούμε όπως προχωρήσετε το ταχύτερο στον προγραμματισμό συνεδρίας για να συζητηθούν τα περαιτέρω σε σχέση με την δημιουργία της νέας ποδοσφαιρικής ομάδας.

Με εκτίμηση,

(Γ. Θεοφάνους)
Πρόεδρος

(Η. Χατζηιωάννου)
Γ. Γραμματέας

ΝΕΣ/64

Αρχ. Μακαρίου 63, 7510 ΞΥΛΟΤΥΜΒΟΥ – ΚΥΠΡΟΣ, Fax: 00357 24724992
Web: www.kimon.org E-Mail: kimon@kimon.org.

ΕΙΚΟΝΑ 52

Επιστολή « Κίμων» Ξυλοτύμπου με θέμα την ενοποίηση των Ποδοσφαιρικών Ομάδων Κίμων και Ομόνοιας Ξυλοτύμπου, Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Πορεία ποδοσφαιρικής ομάδας Κίμων Ξυλοτύμπου στην ΚΟΠ.[106]

Περίοδος	Πρωτάθλημα										Κύπελλο	
	Κατ.	Θέση	Ομάδες	Αγώνες	Νίκες	Ισοπαλίες	Ήττες	Τέρματα		Βαθμοί	Διοργάνωση	Φάση
								Υπέρ	Κατά			
1985-86	Δ΄ 1	**6**	14	26				30	30	**27**	Κύπελλο Κύπρου	Δεν είχε δικαίωμα συμμετοχής
1986-87	Δ΄ 1	**2**	15	28	15	10	3	51	17	**40**	Κύπελλο Κύπρου	Β΄ προκρ.
1987-88	Δ΄ 1	**9**	14	26				38	35	**24**	Κύπελλο Κύπρου	Α΄ προκρ.
1988-89	Δ΄ 2	**8**	10	18				18	30	**16**	Κύπελλο Κύπρου	Α΄ προκρ.
1989-90	Δ΄ 1	**11**	14	26				35	52	**18**	Κύπελλο Κύπρου	Δεν είχε δικαίωμα συμμετοχής
1990-91	Δ΄ 1	**13**	15	28				27	36	**23**	Κύπελλο Κύπρου	Α΄ προκρ.
1991-92	Συμμετοχή σε τοπικές διοργανώσεις.											
1992-93	Δ΄ 1	**11**	13	24				28	57	**19**	Κύπελλο Κύπρου	Α΄ προκρ.

IV. ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΚΙΜΩΝ

Σύμφωνα με τον κ. Γιάννη Κυριακίδη, από το 1925 λειτουργούσε μια ολιγομελής χορευτική ομάδα αποτελούμενη από τον Χριστόδουλο Έρωτα, Δημήτρη Μέλισσο και Σταύρακα Λαζάρου, οι οποίοι χόρευαν κυπριακούς και ελληνικούς χορούς. Μερικές φορές δανείζονταν, για κάποιες εκδηλώσεις τους, φουστανέλες από παλαίμαχους εθελοντές των Βαλκανικών Πολέμων.

[106] https://el.wikipedia.org/wiki/Κίμων_Ξυλοτύμπου

Αργότερα, το 1960 η χορευτική ομάδα του «Κίμωνα» λαμβάνει μέρος στους εορτασμούς για την Ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Γ.Σ.Π[107].

Από το χειμώνα του 1975, το χορευτικό συγκρότημα του «Κίμωνα» λειτουργεί σε μόνιμη βάση. Πρώτος χοροδιδάσκαλος ήταν ο Άγγελος Ψαράς, πρόσφυγας από την Άσσια. Με μια ανακοίνωση έξω από το σωματείο, καλούσε όλους όσοι ενδιαφέρονταν για χορό να προσέλθουν στο σωματείο μια συγκεκριμένη μέρα και ώρα. Όπως αναφέρει ο ίδιος ο Άγγελος Ψαράς, έδειξαν ενδιαφέρον γύρω στα 300 άτομα. Οι συνθήκες τότε ήταν δύσκολες αλλά το ενδιαφέρον αυξημένο. Κατάφεραν να εξασφαλίσουν ένα μαγνητόφωνο και ο καθένας έφερνε ό,τι κασέττα είχε στο σπίτι του. Στολές δεν υπήρχαν και για να μπορέσουν να ράψουν φουστάνια έκαναν διάφορες εκδηλώσεις εντός του χωριού αλλά και σε γειτονικά χωριά με είσοδο δύο-τρία σελήνια.[108] Ο Αντρέας Κορυζής αναφέρει ότι δεν υπήρχαν ούτε βράκες, ούτε ποδίνες και γύριζε στους εθνικόφρονες και μάζευε λεφτά για να μπορέσουν να αγοράσουν μερικές.[109]

Το 1978 ο Κίμωνας παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στην τηλεόραση του ΡΙΚ.

Δεύτερος χοροδιδάσκαλος ήταν ο Σίμος Λόντου. Από το 1986 μέχρι και σήμερα, χοροδιδάσκαλος είναι ο Χριστάκης Κορυζής. Σήμερα, το χορευτικό συγκρότημα του «Κίμωνα» καταξιώνει διεθνώς το σωματείο. Κάθε χρόνο δίνει τουλάχιστον 40 παραστάσεις. Από το 1993 συμμετέχει σε διάφορα φεστιβάλ τόσο στην Ελλάδα όσο και σε πολύ πιο μακρινές χώρες, όπως το Μεξικό.

Εκτός από την πολιτιστική του προσφορά, το χορευτικό συγκρότημα του Κίμωνα λειτουργεί και ως πρεσβευτής της Κύπρου στο εξωτερικό αφού σε κάθε του εξόρμηση μεταφέρει και διανέμει διαφωτιστικό υλικό από το γραφείο τύπου και πληροφοριών. Σημαντική διοργάνωση του χορευτικού είναι και το διεθνές φολκλορικό φεστιβάλ που ξεκίνησε από το 1995 και συνεχίζεται μέχρι σήμερα με μια διακοπή πέντε χρόνων λόγω οικονομικής κρίσης από το 2011-2016. Στόχος του φεστιβάλ είναι να γνωρίσει κάθε χώρα την κουλτούρα της άλλης και να δημιουργηθούν φιλικές σχέσεις. Όλα τα ξένα χορευτικά συγκροτήματα που συμμετέχουν στο φεστιβάλ φιλοξενούνται στο γυμνάσιο Ξυλοτύμπου το οποίο για

[107] Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου
[108] Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου
[109] Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου

μία βδομάδα μετατρέπεται σε χώρο φιλοξενίας. Για μια βδομάδα, όσο διαρκεί η παραμονή των ξένων στην Ξυλοτύμπου, πραγματοποιούνται παραστάσεις, εκδρομές και γλέντια. Κάθε βράδυ αναλαμβάνει και μια χώρα να παρουσιάσει τους δικούς της χορούς.

Σημαντικοί σταθμοί στην ιστορία του χορευτικού συγκροτήματος είναι το 1995 και το 1999 χρονιές κατά τις οποίες έγινε αδελφοποίηση με τον Πολιτιστικό Σύλλογο Πυρσό Ναούσης και την Εστία Πιερίδων Μουσών Κατερίνης αντίστοιχα.

Παραθέτω άρθρο από ελλαδικό μέσο αφιερωμένο στο χορευτικό συγκρότημα «Κίμων» Ξυλοτύμπου.

«Κύπρος – Κίμων Ξυλοτύμπου

Με ιδιαίτερη χαρά υποδεχόμαστε από την Κύπρο το χορευτικό συγκρότημα Κίμων Ξυλοτύμπου.

Το χορευτικό συγκρότημα Κίμων Ξυλοτύμβου ιδρύθηκε τον Χειμώνα του 1975 με σκοπό τη διάσωση, τη διατήρηση και την διάδοση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και ειδικότερα των Κυπριακών χορών.

Σήμερα αποτελείται από 150 χορευτές και χορεύτριες, παρουσιάζει χορούς από τις περισσότερες περιοχές του Ελληνισμού, έχει εμφανιστεί αρκετές φορές στην Κυπριακή και Ελλαδική τηλεόραση και δίνει παραστάσεις σε ολόκληρη την ελεύθερη Κύπρο.

Παραστάσεις έχει επίσης δώσει και σε πολλές πόλεις της Ελλάδας , αφού από το 1993 μεταβαίνει εκεί κάθε καλοκαίρι για περιοδεία.

Το συγκρότημα έχει επίσης ταξιδεύσει το 1997 στο Μεξικό, το 1998 στην Δανία και Πορτογαλία, το 2003 στην Ιταλία, το 2007 στη Γαλλία ,το 2009 στη Τσεχία και το 2014 στην Γλασκώβη

Αξίζει να αναφέρουμε ότι το 1999 το συγκρότημα λαμβάνοντας μέρος σε Παγκύπριο Διαγωνισμού Λαϊκών Χορών, που διοργάνωσε ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου, κέρδισε το Πρώτο Βραβείο.

Τρίτο βραβείο παραδοσιακού χορού κέρδισε και το 2007 όπου διαγωνίστηκε μεταξύ 15 χωρών στο 59ο Διεθνές χορευτικό φεστιβάλ στην πόλη Dijon της Γαλλίας

Το συγκρότημα συνεργάζεται στενά με το μουσικό σχήμα Μεσόγειος ,ενώ παράλληλα διατηρεί δική του ορχήστρα με λαϊκούς οργανοπαίκτες. Από τις κυριότερες εκδηλώσεις που διοργανώνει το ίδιο το χορευτικό αναφέρουμε τη βράδια Ελληνικού Χορού που πραγματοποιείται κάθε Χειμώνα καθώς και το διεθνές Φολκλορικό Φεστιβάλ που διοργανώνεται κάθε καλοκαίρι από το 1995.

Τέλος αναφέρουμε πως το χορευτικό συγκρότημα Κίμων έχει τιμηθεί δύο φορές για την προσφορά του στην κοινότητα Ξυλοτύμβου. Το1994 έχει απονεμηθεί στο συγκρότημα το χρυσό παράσημο της Ιεράς μονής του Αγίου Ραφαήλ Ξυλοτύμβου και το 2005 το παράσημο των Αγίων Ανδρονίκου και Αθανασίας»[110].

Στο πιο πάνω άρθρο γίνεται παρουσίαση του χορευτικού συγκροτήματος καθώς και μια αναφορά στο έργο και στις διακρίσεις του.

Μεγάλο γεγονός ήταν και οι εορτασμοί των 30χρονων στους οποίους έλαβαν μέρος 70 χορευτές και 10 αξιόλογοι μουσικοί φίλοι του σωματείου.

V. ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ

Από το 1977-78 κάνει την εμφάνισή του το μουσικό σχήμα του «Κίμωνα». Αρχικά δεν λειτουργούσε σε μόνιμη βάση και ήταν ολιγομελές. Αργότερα τη διεύθυνση ανέλαβε η Μαρία Θεοδώρου η οποία έπαιζε και κιθάρα. Από τα πρώτα μέλη ήταν και ο Μιχαλάκης Ππασής ο οποίος έπαιζε ακορντεόν. Ετοίμαζαν τραγούδια περιστασιακά, όταν υπήρχε κάποια εθνική εορτή. Στη συνέχεια, ο μουσικός όμιλος οργανώθηκε καλύτερα. Το 1990 ανέλαβε ως υπεύθυνη η Ειρήνη Φραγκέσκου και ο όμιλος λειτουργούσε σε τακτική βάση, δύο φορές την εβδομάδα, μια για την ορχήστρα και μία για τη χορωδία. Από το 2010, τη διεύθυνση του μουσικού ομίλου ανέλαβε η Λουκία Παπαγεωργίου με βοηθό τη Δώρα Ευθυμίου. Λειτουργούν δύο τμήματα, η χορωδία ενηλίκων και η παιδική χορωδία. Η συνάντηση των μελών γίνεται μια φορά την εβδομάδα και όταν πλησιάζει κάποια εκδήλωση οι πρόβες εντατικοποιούνται. Δίνονται παραστάσεις και στο χωριό αλλά και αλλού όπου κατά καιρούς προσκαλείται ο όμιλος. Σημαντικός σταθμός του μουσικού ομίλου ήταν η

[110] http://www.naousanews.gr/index.php/politismos/paradosi/item/1301-kypros-kimon-ksylotympou Κυριακή, 14 Ιουνίου 2015 14:01, ανασύρθηκε 24/1/18

επίσκεψη και παρουσίασή του στις Σέρρες και στην Αικατερίνη όπου έτυχε ένθερμης υποδοχής όπως αναφέρει η Μαρία Παπαγεωργίου, μέλος του ομίλου[111].

VI. ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ

Ο Κίμων Ξυλοτύμπου είναι ίσως το μακροβιότερο θεατρικό σχήμα στην Κύπρο αφού έχει μια συνεχή παρουσία στο κοινό της Ξυλοτύμπου αλλά και παγκύπρια από το 1925 (αν δεν συμπεριλάβουμε και τα θεατρικά που ανέβαζε από το 1920 το Αναγνωστήριο το οποίο μετονομάστηκε το 1925 σε ΚΙΜΩΝ). Τα πρώτα έργα που παρουσιάστηκαν ήταν πατριωτικά και κοινωνικά. Αργότερα το ρεπερτόριο εμπλουτίστηκε με κωμωδία και σάτιρα.

Το πρώτο έργο που ανέβασε ο Γ.Σ. ΚΙΜΩΝ ήταν «ο Δραπέτης διδάσκαλος». Παρουσιάστηκε στις 9 Οκτωβρίου 1925, ημέρα της γιορτής των Αγίων του χωριού, Ανδρονίκου και Αθανασίας. Ήταν η πρώτη φορά που υπήρχε εισιτήριο εισόδου προς 1 σελίνι, μετά από προτροπή των υποψηφίων βουλευτών Λάρνακας Λουκή Πιερίδη και Γεώργιου Αραδιππιώτη οι οποίοι αγόρασαν από 100 εισιτήρια[112]. Οι βουλευτές ενθουσιάστηκαν με την παράσταση στην οποία συμμετείχαν και μερικοί μαθητές του Δημοτικού. Η υπόθεση του έργου είχε σχέση με τον Μακεδονικό Αγώνα. Οι ξένοι που παρακολούθησαν την παράσταση, την σύστησαν στον πρόξενο της Ελλάδας ο οποίος ενδιαφέρθηκε να τη δει, έτσι παρουσιάστηκε ξανά στην παρουσία του κ. Σακελλαριάδη ο οποίος συνεχάρη τους πρωταγωνιστές και για να δείξει την ικανοποίησή του απέστειλε στο σύλλογο 15 βιβλία για τη βιβλιοθήκη του «Κίμωνα»[113]. Η θεατρική δράση συνεχίζεται έντονα στη συνέχεια και αυτό φαίνεται και από το γεγονός ότι κάθε βράδυ κατά τη διάρκεια των παναγροτικών αγώνων (1926,1931) που διαρκούσαν τρεις μέρες ανεβαζόταν και ένα διαφορετικό έργο.

---

[111] Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου
[112] Κασάπης, ο.π. σελ. 109
[113] Στο ίδιο, σελ. 109

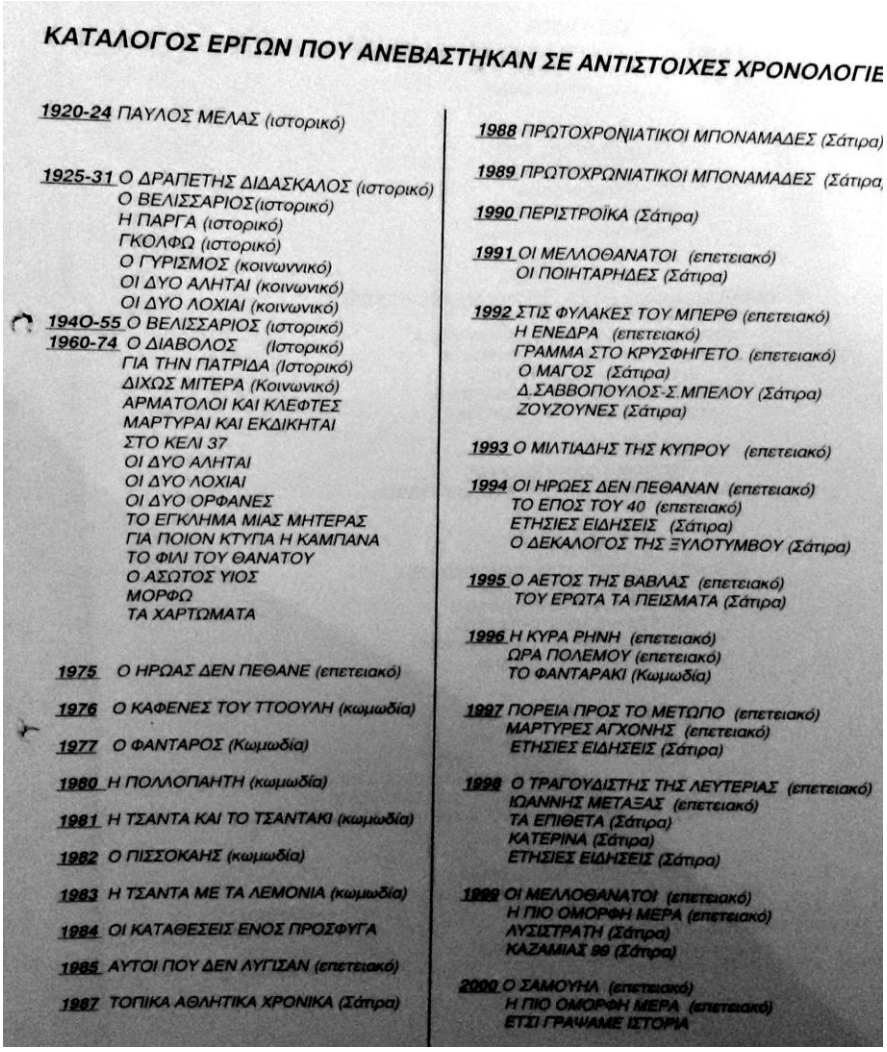

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΡΓΩΝ ΠΟΥ ΑΝΕΒΑΣΤΗΚΑΝ ΣΕ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΕΣ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΕ

1920-24 ΠΑΥΛΟΣ ΜΕΛΑΣ (ιστορικό)

1925-31 Ο ΔΡΑΠΕΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ (ιστορικό)
Ο ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΣ(ιστορικό)
Η ΠΑΡΓΑ (ιστορικό)
ΓΚΟΛΦΩ (ιστορικό)
Ο ΓΥΡΙΣΜΟΣ (κοινωνικό)
ΟΙ ΔΥΟ ΑΛΗΤΑΙ (κοινωνικό)
ΟΙ ΔΥΟ ΛΟΧΙΑΙ (κοινωνικό)
1940-55 Ο ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΣ (ιστορικό)
1960-74 Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ (Ιστορικό)
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ (Ιστορικό)
ΔΙΧΩΣ ΜΙΤΕΡΑ (Κοινωνικό)
ΑΡΜΑΤΟΛΟΙ ΚΑΙ ΚΛΕΦΤΕΣ
ΜΑΡΤΥΡΑΙ ΚΑΙ ΕΚΔΙΚΗΤΑΙ
ΣΤΟ ΚΕΛΙ 37
ΟΙ ΔΥΟ ΑΛΗΤΑΙ
ΟΙ ΔΥΟ ΛΟΧΙΑΙ
ΟΙ ΔΥΟ ΟΡΦΑΝΕΣ
ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΜΙΑΣ ΜΗΤΕΡΑΣ
ΓΙΑ ΠΟΙΟΝ ΚΤΥΠΑ Η ΚΑΜΠΑΝΑ
ΤΟ ΦΙΛΙ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ
Ο ΑΣΩΤΟΣ ΥΙΟΣ
ΜΟΡΦΩ
ΤΑ ΧΑΡΤΩΜΑΤΑ

1975 Ο ΗΡΩΑΣ ΔΕΝ ΠΕΘΑΝΕ (επετειακό)

1976 Ο ΚΑΦΕΝΕΣ ΤΟΥ ΤΤΟΟΥΛΗ (κωμωδία)

1977 Ο ΦΑΝΤΑΡΟΣ (Κωμωδία)

1980 Η ΠΟΛΛΟΠΑΗΤΗ (κωμωδία)

1981 Η ΤΣΑΝΤΑ ΚΑΙ ΤΟ ΤΣΑΝΤΑΚΙ (κωμωδία)

1982 Ο ΠΙΣΣΟΚΑΗΣ (κωμωδία)

1983 Η ΤΣΑΝΤΑ ΜΕ ΤΑ ΛΕΜΟΝΙΑ (κωμωδία)

1984 ΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΝΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΑ

1985 ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΛΥΓΙΣΑΝ (επετειακό)

1987 ΤΟΠΙΚΑ ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ (Σάτιρα)

1988 ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟΙ ΜΠΟΝΑΜΑΔΕΣ (Σάτιρα)

1989 ΠΡΩΤΟΧΡΩΝΙΑΤΙΚΟΙ ΜΠΟΝΑΜΑΔΕΣ (Σάτιρα,

1990 ΠΕΡΙΣΤΡΟΪΚΑ (Σάτιρα)

1991 ΟΙ ΜΕΛΛΟΘΑΝΑΤΟΙ (επετειακό)
ΟΙ ΠΟΙΗΤΑΡΗΔΕΣ (Σάτιρα)

1992 ΣΤΙΣ ΦΥΛΑΚΕΣ ΤΟΥ ΜΠΕΡΘ (επετειακό)
Η ΕΝΕΔΡΑ (επετειακό)
ΓΡΑΜΜΑ ΣΤΟ ΚΡΥΣΦΗΓΕΤΟ (επετειακό)
Ο ΜΑΓΟΣ (Σάτιρα)
Δ.ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΣ-Σ.ΜΠΕΛΟΥ (Σάτιρα)
ΖΟΥΖΟΥΝΕΣ (Σάτιρα)

1993 Ο ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ (επετειακό)

1994 ΟΙ ΗΡΩΕΣ ΔΕΝ ΠΕΘΑΝΑΝ (επετειακό)
ΤΟ ΕΠΟΣ ΤΟΥ 40 (επετειακό)
ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ (Σάτιρα)
Ο ΔΕΚΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΞΥΛΟΤΥΜΒΟΥ (Σάτιρα)

1995 Ο ΑΕΤΟΣ ΤΗΣ ΒΑΒΛΑΣ (επετειακό)
ΤΟΥ ΕΡΩΤΑ ΤΑ ΠΕΙΣΜΑΤΑ (Σάτιρα)

1996 Η ΚΥΡΑ ΡΗΝΗ (επετειακό)
ΩΡΑ ΠΟΛΕΜΟΥ (επετειακό)
ΤΟ ΦΑΝΤΑΡΑΚΙ (Κωμωδία)

1997 ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΜΕΤΩΠΟ (επετειακό)
ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΑΓΧΟΝΗΣ (επετειακό)
ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ (Σάτιρα)

1998 Ο ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΗΣ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ (επετειακό)
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ (επετειακό)
ΤΑ ΕΠΙΘΕΤΑ (Σάτιρα)
ΚΑΤΕΡΙΝΑ (Σάτιρα)
ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ (Σάτιρα)

1999 ΟΙ ΜΕΛΛΟΘΑΝΑΤΟΙ (επετειακό)
Η ΠΙΟ ΟΜΟΡΦΗ ΜΕΡΑ (επετειακό)
ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ (Σάτιρα)
ΚΑΖΑΜΙΑΣ 99 (Σάτιρα)

2000 Ο ΣΑΜΟΥΗΛ (επετειακό)
Η ΠΙΟ ΟΜΟΡΦΗ ΜΕΡΑ (επετειακό)
ΕΤΣΙ ΓΡΑΨΑΜΕ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΕΙΚΟΝΑ 53

Σελίδα από το Πρόγραμμα της εκδήλωσης « Έτσι γράψαμε ιστορία… 75 χρόνια θεατρικού Ομίλου Κίμων Ξυλοτύμπου» Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου, Φάκελος 75χρονα

Σε κάποιες θεατρικές παραστάσεις συνέβαλλαν και δάσκαλοι του χωριού.

ΕΙΚΟΝΑ 54

Ο δάσκαλος κ. Μιχαήλ Σπανός με ομάδα μαθητών γυμνασίου που συμμετείχαν σε θεατρική παράσταση. Από προσωπικό αρχείο Ελένης Κωμοδρόμου-Γεράνη

Ο θεατρικός Όμιλος «ΚΙΜΩΝ» συνεχίζει και σήμερα να συμμετέχει και να διακρίνεται σε διαγωνισμούς και φεστιβάλ εντός Κύπρου αλλά και στην Ελλάδα όπου παρουσιάζουν κυρίως πατριωτικά, ιστορικά έργα. Από το 1998 ο «Κίμων»

συμμετέχει στον Διαγωνισμό Ερασιτεχνικού Θεάτρου που διοργανώνει ο ΘΟΚ στον οποίο πέτυχε 9 διακρίσεις. Επίσης το 2000 ο ΘΟΚ τίμησε τον «Κίμωνα» για την 75χρονη συνεχή παρουσία του στο χώρο του Θεάτρου. Αξιοσημείωτοι σταθμοί στην σύγχρονη ιστορία του θεατρικού ομίλου του «Κίμωνα» είναι η συμμετοχή του με 30-40 ερασιτέχνες ηθοποιούς στη σειρά Γαλάτεια και Πυγμαλίων του ΡΙΚ και στη σειρά Βασίλης Μιχαηλίδης του Σίγμα. Μεγάλο γεγονός για τη Θεατρική Ομάδα «ΚΙΜΩΝ» υπήρξε η παράσταση « Έτσι γράψαμε ιστορία» που έγινε στο πλαίσιο των εορτασμών των 75χρονων του Θεατρικού Ομίλου στις 13 Δεκεμβρίου 2000 στο Γυμνάσιο Ξυλοτύμπου. Σ' αυτή την παράσταση παρουσιάστηκαν αποσπάσματα από διάφορα έργα που ανέβασε ο «Κίμωνας» διαχρονικά και έλαβαν μέρος όσα από τα παλιά μέλη του ομίλου ήταν εν ζωή. Μεγάλος χορηγός ήταν ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου.

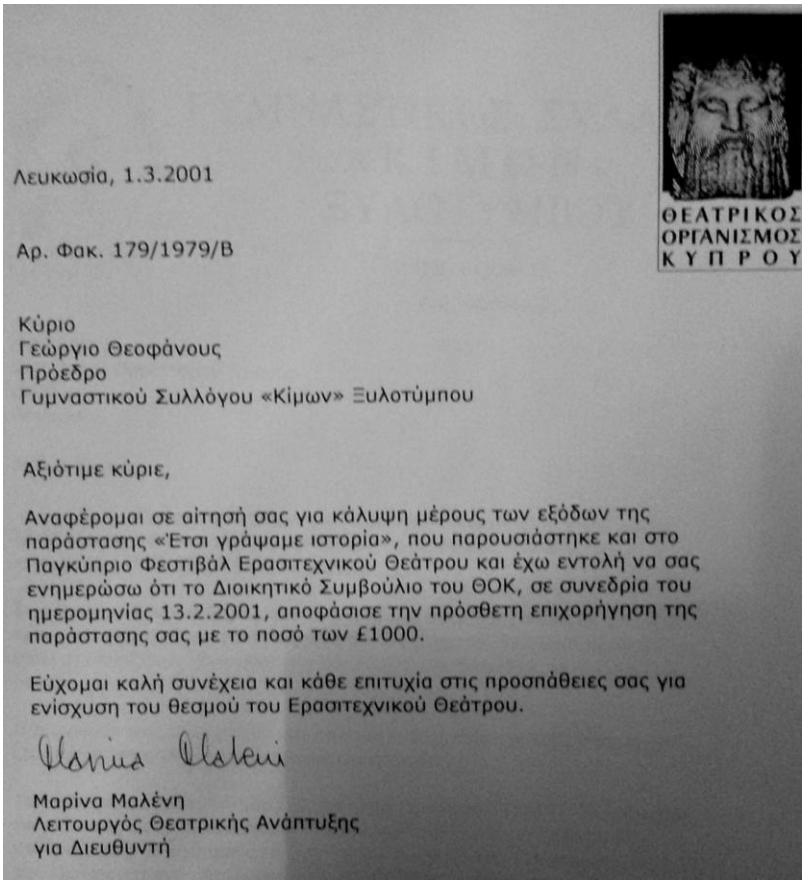

ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΥΠΡΟΥ

Λευκωσία, 1.3.2001

Αρ. Φακ. 179/1979/Β

Κύριο
Γεώργιο Θεοφάνους
Πρόεδρο
Γυμναστικού Συλλόγου «Κίμων» Ξυλοτύμπου

Αξιότιμε κύριε,

Αναφέρομαι σε αίτησή σας για κάλυψη μέρους των εξόδων της παράστασης «Έτσι γράψαμε ιστορία», που παρουσιάστηκε και στο Παγκύπριο Φεστιβάλ Ερασιτεχνικού Θεάτρου και έχω εντολή να σας ενημερώσω ότι το Διοικητικό Συμβούλιο του ΘΟΚ, σε συνεδρία του ημερομηνίας 13.2.2001, αποφάσισε την πρόσθετη επιχορήγηση της παράστασης σας με το ποσό των £1000.

Εύχομαι καλή συνέχεια και κάθε επιτυχία στις προσπάθειες σας για ενίσχυση του θεσμού του Ερασιτεχνικού Θεάτρου.

Μαρίνα Μαλένη
Λειτουργός Θεατρικής Ανάπτυξης
για Διευθυντή

ΕΙΚΟΝΑ 55

Επιστολή Μαρίνας Μαλένη που αναφέρεται σε επιχορήγηση του ΘΟΚ για την παράσταση του Κίμωνα « Έτσι γράψαμε ιστορία»

Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου, Φάκελος 75χρονα

Το 2017 ο « ΚΙΜΩΝ» πήρε από το ΘΟΚ το Β΄ βραβείο καλύτερης παράστασης Ερασιτεχνικού Θεάτρου με την παράσταση «Συμπέθεροι από τα Τίρανα» των Μιχάλη Ρέππα-Θανάση Παπαθανασίου σε σκηνοθεσία Κυριάκου Κυριάκου.

VII. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΙΜΩΝ ΣΤΟΥΣ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥΣ 1ης ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Από το 2014 μέχρι και σήμερα, η θεατρική ομάδα «ΚΙΜΩΝ» μαζί με το χορευτικό συγκρότημα «ΚΙΜΩΝ» αναλαμβάνουν αφιλοκερδώς το καλλιτεχνικό μέρος των πανηγυρικών εορτασμών της 1ης Απριλίου που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο στο στάδιο Τάσσος Παπαδόπουλος- Ελευθερία.

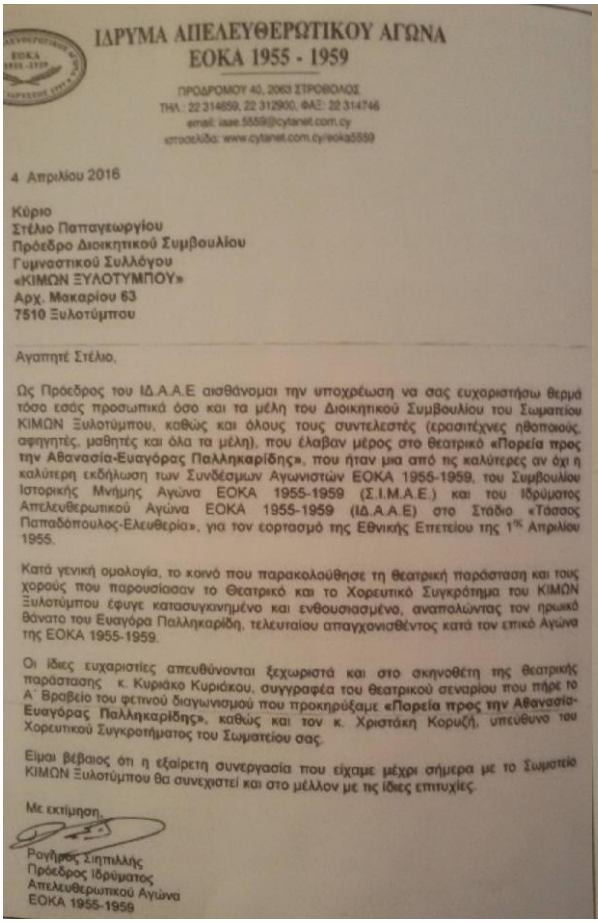

ΙΔΡΥΜΑ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ
ΕΟΚΑ 1955 - 1959

ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ 40, 2063 ΣΤΡΟΒΟΛΟΣ
ΤΗΛ.: 22 314659, 22 312900, ΦΑΞ: 22 314746
email: iase.5559@cytanet.com.cy
ιστοσελίδα: www.cytanet.com.cy/eoka5559

4 Απριλίου 2016

Κύριο
Στέλιο Παπαγεωργίου
Πρόεδρο Διοικητικού Συμβουλίου
Γυμναστικού Συλλόγου
«ΚΙΜΩΝ ΞΥΛΟΤΥΜΠΟΥ»
Αρχ. Μακαρίου 63
7510 Ξυλοτύμπου

Αγαπητέ Στέλιο,

Ως Πρόεδρος του ΙΔ.Α.Α.Ε αισθάνομαι την υποχρέωση να σας ευχαριστήσω θερμά τόσο εσάς προσωπικά όσο και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Σωματείου ΚΙΜΩΝ Ξυλοτύμπου, καθώς και όλους τους συντελεστές (ερασιτέχνες ηθοποιούς, αφηγητές, μαθητές και όλα τα μέλη), που έλαβαν μέρος στο θεατρικό **«Πορεία προς την Αθανασία-Ευαγόρας Παλληκαρίδης»**, που ήταν μια από τις καλύτερες αν όχι η καλύτερη εκδήλωση των Συνδέσμων Αγωνιστών ΕΟΚΑ 1955-1959, του Συμβουλίου Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-1959 (Σ.Ι.Μ.Α.Ε.) και του Ιδρύματος Απελευθερωτικού Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-1959 (ΙΔ.Α.Α.Ε) στο Στάδιο «Τάσσος Παπαδόπουλος-Ελευθερία», για τον εορτασμό της Εθνικής Επετείου της 1ης Απριλίου 1955.

Κατά γενική ομολογία, το κοινό που παρακολούθησε τη θεατρική παράσταση και τους χορούς που παρουσίασαν το Θεατρικό και το Χορευτικό Συγκρότημα του ΚΙΜΩΝ Ξυλοτύμπου έφυγε κατασυγκινημένο και ενθουσιασμένο, αναπολώντας τον ηρωικό θάνατο του Ευαγόρα Παλληκαρίδη, τελευταίου απαγχονισθέντος κατά τον επικό Αγώνα της ΕΟΚΑ 1955-1959.

Οι ίδιες ευχαριστίες απευθύνονται ξεχωριστά και στο σκηνοθέτη της θεατρικής παράστασης κ. Κυριάκο Κυριάκου, συγγραφέα του θεατρικού σεναρίου που πήρε το Α΄ Βραβείο του φετινού διαγωνισμού που προκηρύξαμε **«Πορεία προς την Αθανασία-Ευαγόρας Παλληκαρίδης»**, καθώς και τον κ. Χριστάκη Κορυζή, υπεύθυνο του Χορευτικού Συγκροτήματος του Σωματείου σας.

Είμαι βέβαιος ότι η εξαίρετη συνεργασία που είχαμε μέχρι σήμερα με το Σωματείο ΚΙΜΩΝ Ξυλοτύμπου θα συνεχιστεί και στο μέλλον με τις ίδιες επιτυχίες.

Με εκτίμηση,

Ρογήρος Σιητιλλής
Πρόεδρος Ιδρύματος
Απελευθερωτικού Αγώνα
ΕΟΚΑ 1955-1959

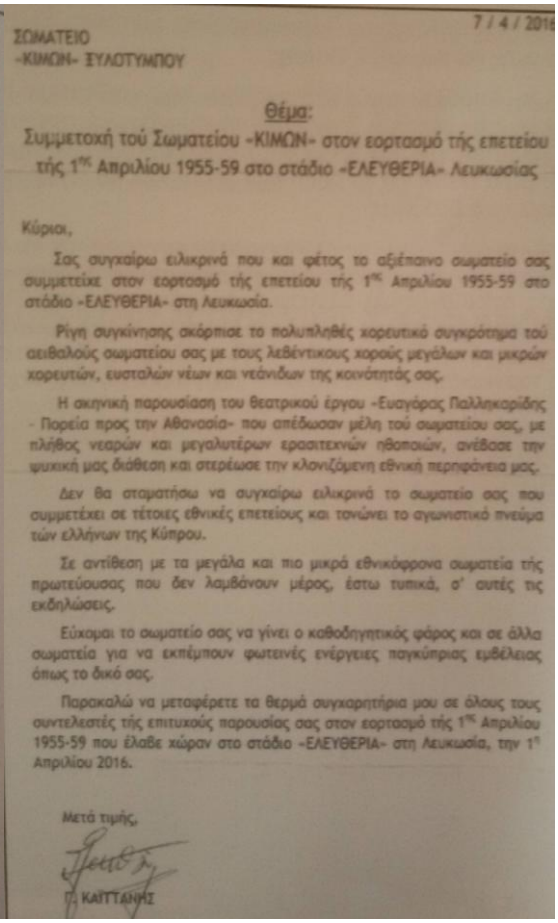

7 / 4 / 2016

ΣΩΜΑΤΕΙΟ
«ΚΙΜΩΝ» ΞΥΛΟΤΥΜΠΟΥ

Θέμα:
Συμμετοχή τού Σωματείου «ΚΙΜΩΝ» στον εορτασμό τής επετείου τής 1ης Απριλίου 1955-59 στο στάδιο «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» Λευκωσίας

Κύριοι,

Σας συγχαίρω ειλικρινά που και φέτος το αξέπαινο σωματείο σας συμμετείχε στον εορτασμό τής επετείου τής 1ης Απριλίου 1955-59 στο στάδιο «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» στη Λευκωσία.

Ρίγη συγκίνησης σκόρπισε το πολυπληθές χορευτικό συγκρότημα τού αειθαλούς σωματείου σας με τους λεβέντικους χορούς μεγάλων και μικρών χορευτών, ευσταλών νέων και νεανίδων της κοινότητάς σας.

Η σκηνική παρουσίαση του θεατρικού έργου «Ευαγόρας Παλληκαρίδης - Πορεία προς την Αθανασία» που απέδωσαν μέλη τού σωματείου σας, με πλήθος νεαρών και μεγαλυτέρων ερασιτεχνών ηθοποιών, ανέβασε την ψυχική μας διάθεση και στερέωσε την κλονιζόμενη εθνική περηφάνεια μας.

Δεν θα σταματήσω να συγχαίρω ειλικρινά το σωματείο σας που συμμετέχει σε τέτοιες εθνικές επετείους και τονώνει το αγωνιστικό πνεύμα τών ελλήνων της Κύπρου.

Σε αντίθεση με τα μεγάλα και πιο μικρά εθνικόφρονα σωματεία τής πρωτεύουσας που δεν λαμβάνουν μέρος, έστω τυπικά, σ' αυτές τις εκδηλώσεις.

Εύχομαι το σωματείο σας να γίνει ο καθοδηγητικός φάρος και σε άλλα σωματεία για να εκπέμπουν φωτεινές ενέργειες παγκύπριας εμβέλειας όπως το δικό σας.

Παρακαλώ να μεταφέρετε τα θερμά συγχαρητήρια μου σε όλους τους συντελεστές τής επιτυχούς παρουσίας σας στον εορτασμό τής 1ης Απριλίου 1955-59 που έλαβε χώραν στο στάδιο «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» στη Λευκωσία, την 1η Απριλίου 2016.

Μετά τιμής,

Π. ΚΑΙΤΣΑΝΗΣ

ΕΙΚΟΝΑ 56 **ΕΙΚΟΝΑ 57**

Ευχαριστήριες επιστολές Ιδρύματος Απελευθερωτικού Αγώνα 1955-59 προς τον Κίμωνα για τη συμμετοχή του στους εορτασμούς 1ης Απριλίου 1955-59. Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου

VIII. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΞΥΛΟΤΥΜΒΟΣ»

Σε εκσυγχρονιστικό συνέδριο του «Κίμωνα» στις 22 Μαρτίου 2009 τέθηκε η ιδέα έκδοσης εφημερίδας. Η Ιδέα αυτή πήρε σάρκα και οστά και τον Ιούνιο του 2009 είχε ήδη κυκλοφορήσει το πρώτο τεύχος. Στόχος ήταν να καταγραφούν και να μείνουν ως κληρονομιά στις επόμενες γενιές γεγονότα που αφορούν στην κοινότητα, εκδηλώσεις, λαογραφικά στοιχεία, αθλητικά δρώμενα του χωριού αλλά και να προβληθούν σημαντικές προσωπικότητες της Ξυλοτύμπου. Η εφημερίδα κυκλοφορούσε μια φορά το μήνα και διανεμόταν σε όλα τα νοικοκυριά της Ξυλοτύμπου δωρεάν. Τη διανομή ανέλαβε ο ταχυδρόμος του χωριού. Την εφημερίδα προμηθεύονταν ταχυδρομικώς και συγχωριανοί που διέμεναν εκτός Ξυλοτύμπου, είτε εντός Κύπρου είτε εκτός, πληρώνοντας ετήσια συνδρομή για τα έξοδα αποστολής. Η εφημερίδα συντηρείτο από εισφορές χωριανών και μερικές διαφημίσεις τοπικών εταιριών και επιχειρήσεων. Το Δεκέμβριο του 2017 κυκλοφόρησε το τελευταίο τεύχος της εφημερίδας «Ξυλότυμπος» αφού λόγω κυρίως οικονομικών δυσκολιών σταμάτησε να εκδίδεται. Η συντακτική ομάδα ενημέρωσε τους αναγνώστες της ότι θα προχωρήσει σε έκτακτη έκδοση όταν εξευρεθούν τα οστά του τελευταίου αγνοουμένου της κοινότητας (για να καλύψει την ταφή του και να τον τιμήσει, όπως έκανε και στην περίπτωση των άλλων αγνοουμένων τα οστά των οποίων ταυτοποιήθηκαν) ή εάν σημειωθεί κάποιο άλλο εξαιρετικά σημαντικό γεγονός. Μετά από δεύτερη σκέψη τον Απρίλιο 2018 η εφημερίδα επανακυκλοφόρησε και η συγγραφική επιτροπή ενημέρωσε τους αναγνώστες ότι θα εκδίδεται κάθε τρίμηνο.

IX. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΙΜΩΝΑ ΣΤΑ ΑΣΘΕΣΤΗΡΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Για δύο συνεχόμενες χρονιές, το 2009 και 2010 ο «ΚΙΜΩΝ» συμμετείχε στα Ανθεστήρια που διοργάνωσε ο Δήμος Λάρνακας. Το 2009 (10 Μαϊου) συμμετείχαν περίπου 40 άρματα συνολικά. Ο «Κίμωνας» παρουσίασε δύο άρματα. Το ένα αναπαριστούσε το Στρατηγό Κίμων τον Αθηναίο ο οποίος μέσα στην τριήρη του οδηγούσε το στόλο του στο Κίτιον για να απελευθερώσει το νησί από τους Πέρσες. Το δεύτερο αναπαριστούσε τον παραδοσιακό αγρότη ο οποίος μετά από μια

κουραστική μέρα επέστρεφε σπίτι του με το γαϊδουρόκαρο του φορτωμένα στάχυα. Με αυτή του τη συμμετοχή ο «Κίμωνας» πήρε το Β΄ Βραβείο άρματος.

ΕΙΚΟΝΑ 58. Συμμετοχή Κίμωνα στα Ανθεστήρια Λάρνακας 2009 Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου

Το 2010 (2 Μαϊου) ο «Κίμωνας» συμμετείχε πάλι με δύο άρματα και μία ομάδα. Το ένα άρμα παρουσίαζε μια γόνδολα και είχε τίτλο «Λάρνακα-Βενετία: η γόνδολα της Αγάπης». Το θέμα αυτό επιλέγηκε με αφορμή την αδελφοποίηση του Δήμου Λάρνακας με τη Βενετία που έγινε την ίδια χρονιά. Το δεύτερο άρμα έφερνε το μήνυμα της άνοιξης. Ήταν ένα ανθοστολισμένο λεωφορείο αντίκα γεμάτο με παιδάκια που έραναν τον κόσμο με άνθη. Τίτλος του ήταν « Ταξίδι στην παράδοση με το λεωφορείο της Άνοιξης. Και αυτή τη χρονιά ο «Κίμωνας» διακρίθηκε αφού το πρώτο του άρμα απέσπασε τον Α΄ έπαινο.

ΕΙΚΟΝΑ 59 **ΕΙΚΟΝΑ 60**

Συμμετοχή Κίμωνα στα Ανθεστήρια Λάρνακας 2010 Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου

Χ. ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΔΗΜΗΤΡΑ»

1. Ίδρυση

Μετά τα γεγονότα του 1931 και τα απαγορευτικά μέτρα των Άγγλων, τα δύο λαμπρά σωματεία Γ.Σ. «Κίμων» και « Εθνική Νεολαία» έπαψαν να λειτουργούν. Κάποια μέλη τους ίδρυσαν το 1932 τον Γεωργικό Σύλλογο «Δήμητρα». Η «Δήμητρα» ως γεωργικός σύλλογος ήταν πιο εύκολο να δραστηριοποιηθεί στα δύσκολα εκείνα χρόνια της Παλμεροκρατίας.

ΕΙΚΟΝΑ 61

Σφραγίδα του Γεωργικού Συλλόγου Ξυλοτύμπου « Δήμητρα», Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου

2. Δράση

Η δράση του συλλόγου ήταν αξιόλογη, πράγμα το οποίο αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι ο σύλλογος για δύο συνεχή έτη ήταν υποψήφιος για κατάκτηση του κυπέλλου που παραχωρούσε ο Σύνδεσμος Αποφοίτων Γεωργικής Σχολής στον γεωργικό σύλλογο που θα είχε την περισσότερη δράση. Η εφημερίδα *Νέος Κυπριακός Φύλαξ* στις 3/3/36 αναφέρει ότι ο Διευθυντής Γεωργίας επισκέφτηκε τον γεωργικό σύλλογο «Δήμητρα» και εμελέτησε επισταμένως τη δράση του επειδή είναι ο ένας εκ των δύο συλλόγων που διεκδικούν το κύπελλο[114]. Τελικά το κύπελλο δόθηκε στο Λευκόνοικο. Επίσης, η εφημερίδα *Εσπερινή* σε άρθρο της στις 19/2/37 αναφέρει ότι ο Διευθυντής Γεωργίας κ. Μπλαντ θα επισκεφθεί τον Γεωργικό Σύλλογο «Δήμητρα» για να αξιολογήσει τη δράση του γιατί ο Σύλλογος είναι ανάμεσα στους υποψηφίους για το κύπελλο[115].

---

[114] *Νέος Κυπριακός Φύλαξ,* Λευκωσία, 3/3/1936, φυλ. 1

[115]«Περιοδεία του Διευθυντού Γεωργίας- Το κύπελλον του γεωργικού τμήματος» *Νέος Κυπριακός Φύλαξ,* Λευκωσία, 19/2/1937,φυλ. 4

3. Γ΄ Παναγροτικοί αγώνες στίβου

Στις σημαντικότερες δράσεις του συλλόγου συγκαταλέγεται και η διοργάνωση των Γ΄ Παναγροτικών Αγώνων Στίβου. Η προκήρυξη των αγώνων προκάλεσε αρχικά αντιδράσεις παλιών αθλητικών παραγόντων του Γ.Σ. «Κίμων». Τους Γ΄ Παναγροτικούς Αγώνες διοργάνωσε ο Γεωργικός Σύλλογος «Δήμητρα». Διεξήχθησαν στις 17-18-19 Ιουλίου 1936. Και αυτοί οι αγώνες όπως και οι δύο προηγούμενοι (1926,1931) υπό την προστασία του Γ.Σ.Ζ. Έλαβαν μέρος εκτός από τη Ξυλοτύμπου, τα χωριά Αθηαίνου, Πραστειό, Λύση, Λευκόνοικο, Κοντέα και Ορμήδεια. Η προκήρυξη των αγώνων έγινε και μέσω του τύπου. Παραθέτω πιο κάτω το σχετικό άρθρο της εφημερίδας *Νέος Κυπριακός Φύλαξ* όπως δημοσιεύθηκε στις 23 Ιουνίου 1936[116].

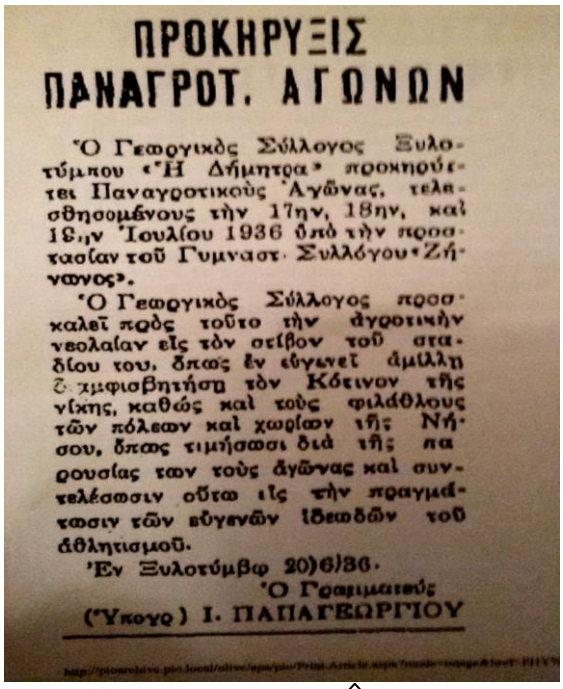

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ
ΠΑΝΑΓΡΟΤ. ΑΓΩΝΩΝ

Ὁ Γεωργικὸς Σύλλογος Ξυλοτύμπου «Ἡ Δήμητρα» προκηρύττει Παναγροτικοὺς Ἀγῶνας, τελεσθησομένους τὴν 17ην, 18ην, καὶ 19ην Ἰουλίου 1936 ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Γυμναστ. Συλλόγου «Ζήνων».

Ὁ Γεωργικὸς Σύλλογος προσκαλεῖ πρὸς τοῦτο τὴν ἀγροτικὴν νεολαίαν εἰς τὸν στίβον τοῦ σταδίου του, ὅπως ἐν εὐγενεῖ ἁμίλλῃ ἀμφισβητήσῃ τὸν Κότινον τῆς νίκης, καθὼς καὶ τοὺς φιλάθλους τῶν πόλεων καὶ χωρίων τῆς Νήσου, ὅπως τιμήσωσι διὰ τῆς παρουσίας των τοὺς ἀγῶνας καὶ συντελέσωσιν οὕτω εἰς τὴν πραγμάτωσιν τῶν εὐγενῶν ἰδεωδῶν τοῦ ἀθλητισμοῦ.

Ἐν Ξυλοτύμβῳ 20)6/36.

Ὁ Γραμματεὺς
(Ὑπογρ.) Ι. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΕΙΚΟΝΑ 62. Εφημερίδα *Νέος Κυπριακός Φύλαξ*, Λευκωσία, 23.6.1936 φύλλο 2. Αρχείο Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών Κύπρου

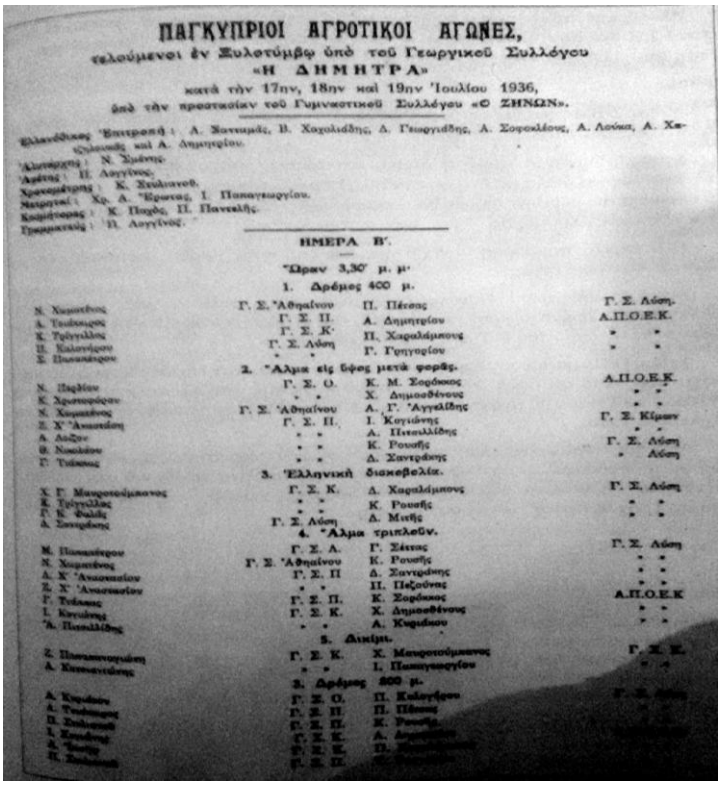

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΙ ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ,
τελούμενοι ἐν Ξυλοτύμβῳ ὑπὸ τοῦ Γεωργικοῦ Συλλόγου
«Η ΔΗΜΗΤΡΑ»
κατὰ τὴν 17ην, 18ην καὶ 19ην Ἰουλίου 1936,
ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Γυμναστικοῦ Συλλόγου «Ο ΖΗΝΩΝ».

Ἑλληνόδικος Ἐπιτροπή: Α. Ξεντιμάς, Β. Χαχαλιάδης, Δ. Γεωργιάδης, Α. Σοφοκλέους, Α. Λεύκας, Α. Χαρίλαος καὶ Α. Δημητρίου.
Ἀλτοφύλαξ: Ν. Σμάνης.
Ἀρκτής: Π. Λαγγίνος.
Χρονομέτρης: Κ. Σκόλιανος.
Μετρητής: Χρ. Α. Ἥρωνας, Ι. Παπαγεωργίου.
Καμπτῆρας: Κ. Πεῖρδ, Π. Παντελῆς.
Γραμματεύς: Π. Λαγγίνος.

ΗΜΕΡΑ Β΄.

Ὥραν 3,30' μ. μ.

1. Δρόμος 400 μ.

Ν. Χαμπτίνος	Γ. Σ. Ἀθηαίνου	Π. Πέσσας	Γ. Σ. Λύση.
Α. Τριβόλιος	Γ. Σ. Π.	Α. Δημητρίου	Α.Π.Ο.Ε.Κ.
Χ. Τρίγγαλλος	Γ. Σ. Κ.	Π. Χαριλάμπους	" "
Π. Καλογήρου	Γ. Σ. Λύση	Γ. Γρηγορίου	" "
Σ. Παπαδόπουλος	" "		

2. Ἅλμα εἰς ὕψος μετὰ φορᾶς.

Ν. Παρδίνος	Γ. Σ. Ο.	Κ. Μ. Σορδάκος	Α.Π.Ο.Ε.Κ.
Κ. Χρυσοφόρου	" "	Χ. Δημοσθένους	" "
Ν. Χαμπτίνος	Γ. Σ. Ἀθηαίνου	Α. Γ. Ἀγγελίδης	" "
Σ. Χ' Ἀναστάσου	Γ. Σ. Π.	Ι. Κεγιάνης	Γ. Σ. Κίμων
Α. Λούζου	" "	Α. Πετσιλλίδης	" "
Θ. Νικολάου	" "	Κ. Ρουσῆς	Γ. Σ. Λύση
Γ. Τσάμας	" "	Δ. Σαντρόκης	" Λύση

3. Ἑλληνικὴ διακοβολία.

Χ. Γ. Μακροτσόμπανος	Γ. Σ. Κ.	Δ. Χαριλάμπους	Γ. Σ. Λύση
Χ. Τρίγγαλλος	" "	Κ. Ρουσῆς	" "
Γ. Κ. Φιλίππου	" "	Δ. Μιτῆς	" "
Δ. Σαντρόκης	Γ. Σ. Λύση		

4. Ἅλμα τριπλοῦν.

Μ. Παπαδόπουλος	Γ. Σ. Α.	Γ. Σέτας	Γ. Σ. Λύση
Ν. Χαμπτίνος	Γ. Σ. Ἀθηαίνου	Κ. Ρουσῆς	" "
Α. Κ' Ἀναστασίου	Γ. Σ. Π	Δ. Σαντρόκης	" "
Σ. Χ' Ἀναστασίου	" "	Π. Πεζούνης	" "
Γ. Τσάμας	Γ. Σ. Π.	Κ. Σορδάκος	Α.Π.Ο.Ε.Κ
Ι. Κεγιάνης	Γ. Σ. Κ.	Χ. Δημοσθένους	" "
Α. Πετσιλλίδης	" "	Α. Κυριάκου	" "

5. Δίκιμη.

Ζ. Παπαπαναγιώτου	Γ. Σ. Κ.	Χ. Μακροτσόμπανος	Γ. Σ. Κ.
Α. Κασσιανίδης	" "	Ι. Παπαγεωργίου	" "

6. Δρόμος 800 μ.

Α. Κυριάκου	Γ. Σ. Ο.	Π. Καλογήρου	Γ. Σ. [illegible]
Α. Τσιλιμπάρης	Γ. Σ. Π.	Π. Πέσσας	[illegible]
Π. Σωκράτους	Γ. Σ. Π.	Κ. Ρουσῆς	[illegible]
Ι. Κεγιάνης	Γ. Σ. Κ.	Α. [illegible]	[illegible]
Α. Ἀνανίου	Γ. Σ. Κ.	Π. [illegible]	[illegible]
Π. Σωκράτους	Γ. Σ. Π.	[illegible]	[illegible]

ΕΙΚΟΝΑ 63. Αποτελέσματα Γ΄ Παγκύπριων Αγροτικών Αγώνων στην Ξυλοτύμπου. Προσωπικό Αρχείο Δημήτρη Κυριάκου

[116] «Προκήρυξις Παναγροτικών Αγώνων», *Νέος Κυπριακός Φύλαξ*, Λευκωσία, 23/6/1936,φυλ. 2

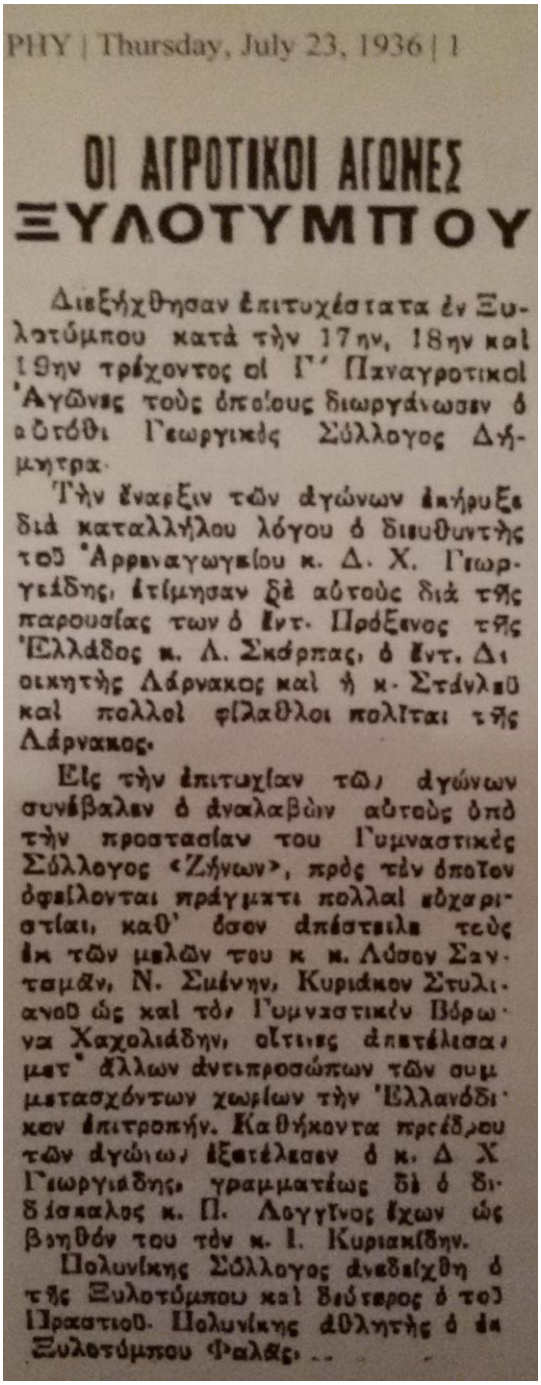

PHY | Thursday, July 23, 1936 | 1

ΟΙ ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΞΥΛΟΤΥΜΠΟΥ

Διεξήχθησαν επιτυχέστατα εν Ξυλοτύμπου κατά την 17ην, 18ην και 19ην τρέχοντος οι Γ' Παναγροτικοί Αγώνες τους οποίους διωργάνωσεν ο αυτόθι Γεωργικός Σύλλογος Δήμητρα.

Την έναρξιν των αγώνων εκήρυξε διά καταλλήλου λόγου ο διευθυντής του Αρρεναγωγείου κ. Δ. Χ. Γεωργιάδης, ετίμησαν δε αυτούς διά της παρουσίας των ο εντ. Πρόξενος της Ελλάδος κ. Λ. Σκόρπας, ο εντ. Διοικητής Λάρνακος και η κ. Στάνλεϋ και πολλοί φίλαθλοι πολίται της Λάρνακος.

Εις την επιτυχίαν των αγώνων συνέβαλεν ο αναλαβών αυτούς υπό την προστασίαν του Γυμναστικός Σύλλογος «Ζήνων», προς τον οποίον οφείλονται πράγματι πολλαί ευχαριστίαι, καθ' όσον απέστειλε τους εκ των μελών του κ. κ. Λύσον Σαντσμάν, Ν. Σμένην, Κυριάκον Στυλιανού ως και τον Γυμναστικόν Βόρωνα Χαχολιάδην, οίτινες απετέλεσαν μετ' άλλων αντιπροσώπων των συμμετασχόντων χωρίων την Ελλανόδικον επιτροπήν. Καθήκοντα προέδρου των αγώνων εξετέλεσεν ο κ. Δ. Χ. Γεωργιάδης, γραμματέως δε ο διδάσκαλος κ. Π. Λογγίνος έχων ως βοηθόν του τον κ. Ι. Κυριακίδην.

Πολυνίκης Σύλλογος ανεδείχθη ο της Ξυλοτύμπου και δεύτερος ο του Πραστειού. Πολυνίκης αθλητής ο εκ Ξυλοτύμπου Φαλάξ. ..

ΕΙΚΟΝΑ 64. Εφημερίδα *Νέος Κυπριακός Φύλαξ*, Λευκωσία, 23.7.1936, φύλλο 1

Αρχείο Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών Κύπρου

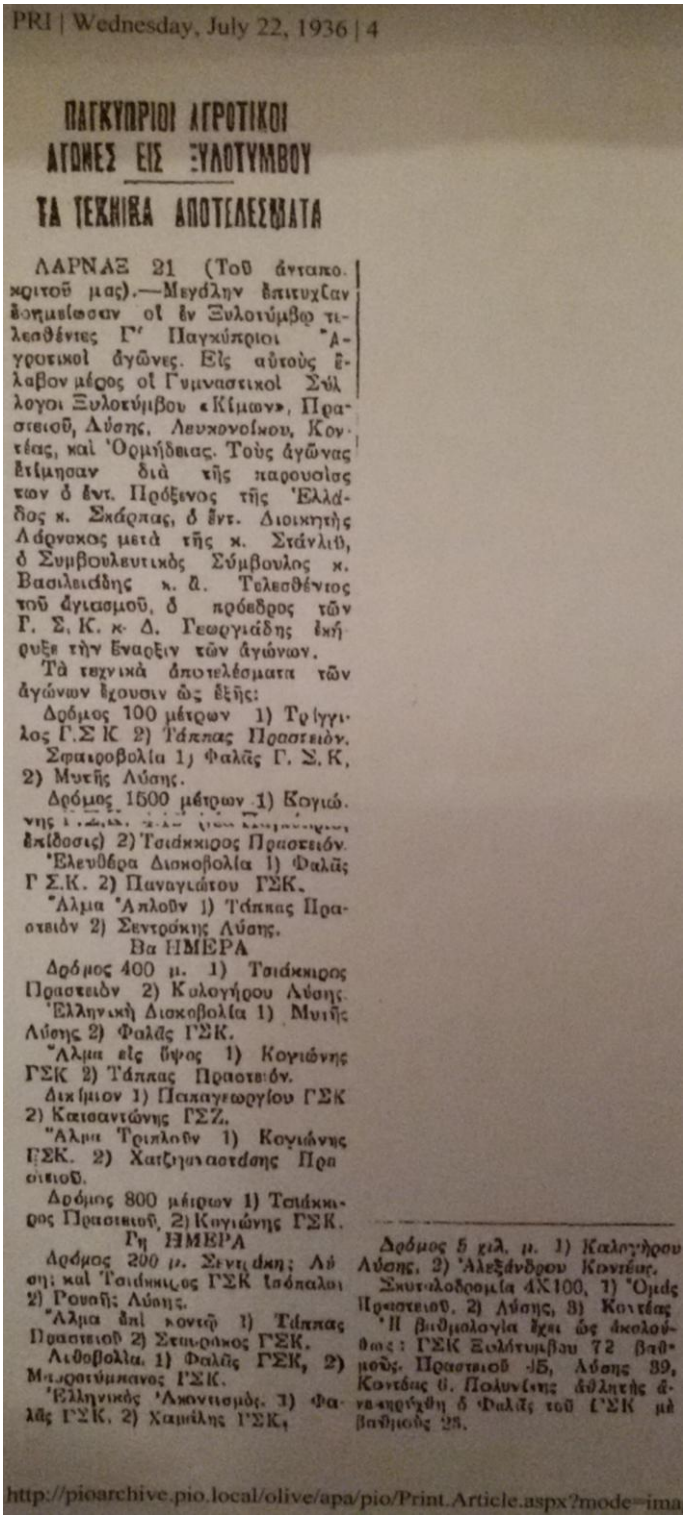

PRI | Wednesday, July 22, 1936 | 4

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΙ ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΕΙΣ ΞΥΛΟΤΥΜΒΟΥ

ΤΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΛΑΡΝΑΞ 21 (Του ανταποκριτού μας).—Μεγάλην επιτυχίαν δοκιμάσασαν οι εν Ξυλοτύμβω τελεσθέντες Γ' Παγκύπριοι Αγροτικοί αγώνες. Εις αυτούς έλαβον μέρος οι Γυμναστικοί Σύλλογοι Ξυλοτύμβου «Κίμων», Πραστειού, Λύσης, Λευκονοίκου, Κοντέας, και Ορμήδειας. Τους αγώνας ετίμησαν διά της παρουσίας των ο εντ. Πρόξενος της Ελλάδος κ. Σκάρπας, ο εντ. Διοικητής Λάρνακος μετά της κ. Στάνλιθ, ο Συμβουλευτικός Σύμβουλος κ. Βασιλειάδης κ. ά. Τελεσθέντος του αγιασμού, ο πρόεδρος των Γ. Σ. Κ. κ. Δ. Γεωργιάδης εκήρυξε την έναρξιν των αγώνων.

Τα τεχνικά αποτελέσματα των αγώνων έχουσιν ως εξής:

Δρόμος 100 μέτρων 1) Τρίγγιλος Γ.ΣΚ 2) Τάππας Πραστειόν.

Σφαιροβολία 1) Φαλάξ Γ. Σ. Κ. 2) Μυτής Λύσης.

Δρόμος 1500 μέτρων 1) Κογιώνης [illegible] 2) Τσιάκκιρος Πραστειόν.

Ελευθέρα Δισκοβολία 1) Φαλάξ Γ Σ.Κ. 2) Παναγιώτου ΓΣΚ.

Άλμα Απλούν 1) Τάππας Πραστειόν 2) Σεντρόκης Λύσης.

Βα ΗΜΕΡΑ

Δρόμος 400 μ. 1) Τσιάκκιρος Πραστειόν 2) Κυλογήρου Λύσης.

Ελληνική Δισκοβολία 1) Μυτής Λύσης 2) Φαλάξ ΓΣΚ.

Άλμα εις ύψος 1) Κογιώνης ΓΣΚ 2) Τάππας Πραστειόν.

Δίκημον 1) Παπαγεωργίου ΓΣΚ 2) Καισαντώνης ΓΣΖ.

Άλμα Τριπλούν 1) Κογιώνης ΓΣΚ. 2) Χατζηαναστάσης Πραστειού.

Δρόμος 800 μέτρων 1) Τσιάκκιρος Πραστειού, 2) Κογιώνης ΓΣΚ.

Γη ΗΜΕΡΑ

Δρόμος 200 μ. Σεντιάκη; Λύσης; και Τσιάκκιρος ΓΣΚ Ισόπαλοι 2) Ρουσή; Λύσης.

Άλμα δηλ κοντώ 1) Τάππας Πραστειού 2) Σεμυρόκος ΓΣΚ.

Λιθοβολία. 1) Φαλάξ ΓΣΚ, 2) Μαυροτύμπανος ΓΣΚ.

Ελληνικός Ακοντισμός. 1) Φαλάξ ΓΣΚ, 2) Χαμίλης ΓΣΚ,

Δρόμος 5 χιλ. μ. 1) Καλογήρου Λύσης, 2) Αλεξάνδρου Κοντέας.

Σκυταλοδρομία 4Χ100, 1) Όμιλος Πραστειού, 2) Λύσης, 3) Κοντέας

Η βαθμολογία έχει ως ακολούθως: ΓΣΚ Ξυλοτυμβου 72 βαθμούς. Πραστειού 45, Λύσης 39, Κοντέας 6. Πολυνίκης αθλητής ανηγορεύθη ο Φαλάξ του ΓΣΚ με βαθμούς 28.

http://picarchive.pio.local/olive/apa/pio/Print.Article.aspx?mode=ima

ΕΙΚΟΝΑ 65. Εφημερίδα *Πρωινή*, 22.7.1936, φύλλο 4

Αρχείο Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών Κύπρου

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Μέσα από την έρευνα για την ιστορία του χωριού μου, διαπιστώνω ότι στον ευρύτερο χώρο όπου βρίσκεται σήμερα το χωριό υπήρχε ζωή από πολύ πιο πριν από τη θεωρούμενη δημιουργία του χωριού. Σε αυτό το συμπέρασμα καταλήγω από το γεγονός ότι έχουν ανασκαφεί πολλοί τάφοι οι οποίοι τοποθετούνται χρονικά από την ελληνιστική εποχή βάση των αντικείμενα που βρέθηκαν σε αυτούς. Επίσης σε χάρτες παλαιότερων εποχών (πριν τις αρχές του 19^{ου} αι. όπου τοποθετείται η δημιουργία του χωριού) ο ευρύτερος χώρος του σημερινού χωριού σημειώνεται ως Τύμπο.

Μελετώντας τις δύο πτυχές της ιστορίας του χωριού μου, την εκπαίδευση και την ιστορία και τη δράση του «Κίμωνα» Ξυλοτύμπου ένιωσα μεγάλη υπερηφάνεια διαπιστώνοντας το πολύ πρώιμο ενδιαφέρον στο χωριό τόσο για τη μόρφωση (ανάθεση διδασκαλίας των νέων του χωριού σε δάσκαλο πολύ πιο πριν από τη λειτουργία σχολείου υπό την εποπτεία της κυβέρνησης, συγκέντρωση χωριανών για να διαβάζουν λογοτεχνικά κείμενα να μαθαίνουν και να ενημερώνονται) όσο και για την εθνική – πολιτισμική δραστηριότητα (σύλλογος από το 1920, ίδρυση Κίμωνα με πολυποίκιλη δράση σε διάφορους τομείς (θέατρο, αθλητισμός, χορός, μουσική κλπ).

Σημαντικό γεγονός είναι επίσης και ο εθελοντισμός που χαρακτήριζε τους κατοίκους του χωριού. Εξαιτίας αυτού, αλλά και του πνεύματος συνεργασίας και της φιλοπρόοδης διάθεσης και επιθυμίας για πολιτισμική δράση το χωριό κατάφερε σε πολύ δύσκολες εποχές, όπου κύριο μέλημα των ανθρώπων ήταν η επιβίωση, να πραγματοποιήσει εκδηλώσεις που ακόμα και σήμερα είναι πολύ δύσκολο να γίνουν.

Αξιοσημείωτη είναι επίσης η συνέχεια και αντοχή στον χρόνο των τμημάτων του Κίμωνα και της δράσης τους (ουσιαστικά η σκυτάλη παραδίδεται από γενιά σε γενιά αφού σήμερα συνεχίζουν τη δράση τους το θεατρικό, το χορευτικό, ο Γύρος της Ξυλοτύμβου κλπ).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πρωτογενείς πηγές

Αρχεία

- Αρχείο Α΄ Δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου
- Αρχείο Αθανασίας Ευσταθίου
- Αρχείο Β΄ Δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου
- Αρχείο Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών
- Αρχείο Γυμνασίου Ξυλοτύμπου
- Αρχείο Δημήτρη Κυριάκου
- Αρχείο Ελένης Γεράνη
- Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου
- Αρχείο Μαρίας Παπαγεωργίου
- Αρχείο οικογένειας Κοντοβούρκη, Ημερολόγιο Χριστοφή Κοντοβούρκη
- Κρατικό Αρχείο Κύπρου
- Προσωπικό Αρχείο γράφουσας
- Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, απογραφές πληθυσμού: www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/populationcondition_22main_gr/populationcondition_22main_gr?OpenForm&sub=2&sel=2, Ημερομηνία πρόσβασης 8/3/2018

- Barry W.Frederick, *Report on the census of Cyprus 1881*, Εκδόσεις Eyre and Spottiswoode, London, December 1884
- Census of population and agriculture 1946, 1949
- Hart-Davis C.H., Report and general abstracts of the census of 1921, taken on the 24nd April 1921, Εκδόσεις Waterlow and Sons Ltd, London Dunstable and Watford 1922
- Hart-Davis C.H., C.M.G.,Report and general abstracts of the census of 1921, taken on April 27-28 1931, Εκδόσεις F.S. Passingham, government printer, Nicosia 1932
- Report on the census of Cyprus, taken 6th April 1891, Colonial Office, June 1893
- Mavrogordato Alexander, Report and general abstracts of the census of 1911, taken on the 2nd April 1911, Εκδόσεις Waterlow and Sons Ltd, London Wall

- Report on the census of Cyprus, taken 31th March 1901
- Republic of Cyprus, Census of population and agriculture 1960, volume 1, population by location, race and sex, Εκδόσεις Printing Office of the Republic of Cyprus

Εφημερίδες (Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών Κύπρου)

- «Αεροπορική Άμυνα» *Αλήθεια,* Λευκωσία, 15 Ιουλίου 1927, φυλ.3
- *Παρατηρητής,* 3/5/1931
- *Ελευθερία,* Λευκωσία, 6 Φεβρουαρίου 1942, φυλ. 1
- «Ζήτησις Προσφορών», *Ελευθερία,* Λευκωσία, 17 Μαρτίου 1937 φυλ. 3, 23 Μαρτίου1937 σελ 2, 24 Μαρτίου 1937 φυλ. 2
- «Ζήτησις Προσφορών», *Νέος Κυπριακός Φύλαξ,* Λευκωσία, 19 Νοεμβρίου 1937 φυλ.3
- «Ζήτησις Προσφορών», *Πρωινή,* 24 Οκτωβρίου 1936 φυλ. 2
- *Κυπριακός Φύλαξ,* Λευκωσία, 24 Νοεμβρίου 1912, φυλ. 2
- «Μετακίνηση προσφύγων σε νέους οικισμούς», *Φιλελεύθερος,* Λευκωσία, 7 Φεβρουαρίου 1976 φυλ. 10.
- «Μικρά- Διάφορα», *Αλήθεια,* Λευκωσία, 3 Ιουλίου 1931, φυλ.3
- *Νέος Κυπριακός Φύλαξ,* Λευκωσία, 14 Δεκεμβρίου 1944, φυλ. 1
- « Οι αγροτικοί αγώνες Ξυλοτύμπου» *Νέος Κυπριακός Φύλαξ,* Λευκωσία, 23 Ιουλίου 1936 φυλ. 1
- « Ο Γύρος Ξυλοτύμπου έγινε στις 3 Μαρτίου 1985» *Φιλελεύθερος,* Λευκωσία,12 Μαϊου 1985, φυλ. 7
- «Οι έρανοι εις την ύπαιθρον» *Νέος Κυπριακός Φύλαξ,* Λευκωσία, 5 Σεπτεμβρίου 1940, φυλ. 2.
- «Παγκύπριοι Αγροτικοί Αγώνες εις Ξυλοτύμπου-Τα τεχνικά αποτελέσματα» *Πρωινή,* 22 Ιουλίου 1936, φυλ.4
- «Παραθεριστές», *Ελευθερία*, Λευκωσία, 15 Ιουλίου 1925, φυλ.
- «Προκήρυξις Παναγροτικών Αγώνων», *Νέος Κυπριακός Φύλαξ,* Λευκωσία, 23 Ιουνίου 1936, φυλ. 2
- «Υπουργείον Παιδείας Ζήτησις Προσφορών», *Ελευθερία*, Λευκωσία, 23 Φεβρουαρίου 1968, φυλ. 4

Συνεντεύξεις

- Αθανασία Ευσταθίου, 7/3/18, στο προσωπικό αρχείο της γράφουσας
- Γεώργιος Ζαπίτης, 23/2/17, στο προσωπικό αρχείο της γράφουσας

Προφορικές μαρτυρίες

- Ελένη Παπαγεωργίου, 13/5/18, στο προσωπικό αρχείο της γράφουσας
- Ζαχαρίας Κωμοδρόμος, 21/2/18, στο προσωπικό αρχείο της γράφουσας
- Κυπριανός Κακκής, 3/3/18, στο προσωπικό αρχείο της γράφουσας
- Μαρία Θεοφάνους, 4/6/18, στο προσωπικό αρχείο της γράφουσας
- Μαρία Παπαγεωργίου, 13/5/18, στο προσωπικό αρχείο της γράφουσας
- Φωτού Κυριάκου, στο προσωπικό αρχείο της γράφουσας

Δευτερογενείς πηγές

Βιβλιογραφία

- Gunnis Rupert, *Historic Cyprus: A Guide to Its Towns and Villages, Monasteries and Castles,* Εκδόσεις Methuen and Co LTD, London 1936.
- Jeffery George, *A description of the historic monument of Cyprus*, Printer by Willian James, government printer at the government printing office, Λευκωσία 1918.
- Κασάπης Γεώργιος, *Ιστορία του χωριού Ξυλοτύμπου*, Εκδόσεις Τυπογραφεία Βιολάρη Λτδ., Λευκωσία 1988.
- Κληρίδης Νέαρχος, *Χωριά και Πολιτείες της Κύπρου*, Λευκωσία 1961
- Κυριάκου Δημήτρης, «Η ατμόσφαιρα που επικρατούσε στην Ξυλοτύμπου κατά τους Β΄ Παγκύπριους Αγροτικούς Αγώνες στίβου», Ξυλότυμβος Τεύχος 50, Ιούλιος/Αύγουστος 2013, σελ.13.
- Κυριάκου Δημήτρης, *Το χωριό μου η Ξυλοτύμπου,* Εκδόσεις Α. Αλωνεύτης Λτδ, Λευκωσία 2004.
- *Μεγάλη Κυπριακή Εγκυκλοπαίδεια,* τμ.3, λήμμα: Βασιλείου Αγ. Εκκλησία Ξυλοτύμπου, Εκδόσεις Φιλόκυπρος, Λευκωσία 1985
- *Μεγάλη Κυπριακή Εγκυκλοπαίδεια*, τμ.9, λήμμα: Μαρίνας Αγ. Εκκλησία Ξυλοτύμπου, Εκδόσεις Φιλόκυπρος, Λευκωσία 1988

- *Μεγάλη Κυπριακή Εγκυκλοπαίδεια*, τμ.10, λήμμα: Ξυλοτύμπου, Εκδόσεις Φιλόκυπρος, Λευκωσία 1989

- Myres John L. - Ohnefalsch-Richter Max, *A catalogue of the Cyprus museum*, Clarendon Press, Oxford 1899.

- Παπαγεωργίου Γιάννης, *Χαράματα στα πέταλα του ρόδου…(Ξυλοτύμπου, 1974)*, Βιβλιεκδοτική, Λάρνακα 2009

- Παπαγεωργίου Γιάννης, *Η Ξυλοτύμπου στους εθνικούς αγώνες,* Εκδόσεις Βιβλιεκδοτική, Λάρνακα 2013.

- Περιστιάνη Ι.Κ., *Ιστορία των Ελληνικών Γραμμάτων από της τουρκικής κατακτήσεως μέχρι της αγγλικής κατοχής (1571-1878),* Εκδόσεις Επιφανίου, Λευκωσία 2000.

- Πρωτοπρεσβύτερος π. Παναγιώτου Κυριάκος, *Ιερά Μονή Αγίων Ραφαήλ, Νικολάου, Ειρήνης και Αγίας Μαρίνας Ξυλοτύμβου-(Ιστορικό - πρόσφατα θαύματα των Αγίων),* Ξυλοτύμπου 2000

- Χριστοφή Κυριάκος «Αρχαίος τάφος στην κοινότητά μας» Ξυλότυμβος, Λάρνακα, τεύχος 74, Νοέμβριος 2016, σελ.4.

Προφορικές μαρτυρίες

- Αναστασία Παύλου, 28/3/18, στο προσωπικό αρχείο της γράφουσας

- Αντρέας Παπαγεωργίου, 28/3/18, στο προσωπικό αρχείο της γράφουσας

Ιστοσελίδες

- http://www.naousanews.gr/index.php/politismos/paradosi/item/1301-kypros-kimon-ksylotympou Κυριακή, 14 Ιουνίου 2015 14:01, Ημερομηνία πρόσβασης 24/1/18

- http://www2.parliament.cy/parliamentgr/008_3e/23_06_009_05_01.736.htm Απάντηση 23.06.009.05.01.736 . Ημερομηνία πρόσβασης 8/2/18

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1. Χάρτης A. Ortelious 1573.

Εικόνα 2. Χάρτης Kitchener 1882, Κρατικό Αρχείο Κύπρου.

Εικόνα 3. Απόσπασμα από το ημερολόγιο του Χριστοφή Χατζηττοφή Κοντοβούρκη (1886-1975).

Εικόνα 4. Άρθρο Εφημερίδας *Χαραυγή,* Λευκωσία, 12/6/1976, φύλλο 8, Αρχείο Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών Κύπρου.

Εικόνα 5. Απόσπασμα από το ημερολόγιο του Χριστοφή Χατζηττοφή Κοντοβούρκη (1886-1975), Αρχείο οικογένειας Κοντοβούρκη.

Εικόνα 6. Άρθρο της εφημερίδας *Πρωινή*, 24/10/1936, φύλλο 2, Αρχείο Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών Κύπρου.

Εικόνα 7. Γ΄ τάξη Α΄ Δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου 1943-44, Προσωπικό Αρχείο Μαρίας Παπαγεωργίου.

Εικόνα 8. Ενοικιαστήριο έγγραφο, Αρχείο Α΄ Δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου.

Εικόνα 9. Άρθρο εφημερίδας *Ελευθερία,* Λευκωσία 23/2/1968, φύλλο 4, Αρχείο Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών Κύπρου.

Εικόνα 10. Σελίδα από το μητρώο μαθητών Α΄ Δημοτικού Σχολείου για τη Σχολική Χρονιά 1974-75, Αρχείο Α΄ Δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου.

Εικόνα 11. Δάσκαλοι Α΄ Δημοτικού Σχολείου την περίοδο της προσφυγιάς 1974-75, Προσωπικό Αρχείο Αθανασίας Ευσταθίου.

Εικόνες 12-16. Εικόνες από το αρχείο του Α΄ Δημοτικού Σχολείου. Η αυλή του Σχολείου τις μέρες της προσφυγιάς, Αρχείο Α΄Δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου.

Εικόνα 17. Εγκαίνια Γυμνασίου Ξυλοτύμπου, Αρχείο Γυμνασίου Ξυλοτύμπου.

Εικόνα 18. Πλάκα στην είσοδο του Γυμνασίου Ξυλοτύμπου.

Εικόνα 19. Αγιασμός στην έναρξη λειτουργίας του Γυμνασίου Ξυλοτύμπου, Αρχείο Γυμνασίου Ξυλοτύμπου.

Εικόνα 20. Καθηγητικός Σύλλογος Γυμνασίου Ξυλοτύμπου 1992-1993, Αρχείο Γυμνασίου Ξυλοτύμπου.

Εικόνα 21. Πλακέτα για την αδελφοποίηση Γυμνασίου Ξυλοτύμπου με το 5^{ο} Γυμνάσιο Σταυρούπολης Θεσσαλονίκης.

Εικόνες 22-23. Δελτία προόδου μαθητριών Α΄ Δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου, Προσωπικό Αρχείο Μαρίας Παπαγεωργίου.

Εικόνα 24. Πρακτικά συνεδρίασης 1.10.67, Αρχείο Α΄ Δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου.

Εικόνα 25, 26, 27. Σελίδες από το ποινολόγιο του Α΄ Δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου, Αρχείο Α΄ Δημοτικού Σχολείου.

Εικόνα 28. Ωρολόγιο Πρόγραμμα μαθημάτων, Αρχείο Α΄ Δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου.

Εικόνα 29. Έκθεση Επιθεωρητή κήπου, Αρχείο Α΄ Δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου.

Εικόνα 30. Ο δάσκαλος κ. Σάββας Σαβεριάδης μαζί με μαθητές του καθώς ασχολούνται με τον κήπο του σχολείου. Στο βάθος η μητέρα του (που ήλθε μαζί του στο χωριό όντας χήρα) τον καμαρώνει, Προσωπικό αρχείο Ελένης Κωμοδρόμου-Γεράνη.

Εικόνα 31. Πιστοποιητικό διάκρισης για σχολικό κήπο Σχολική Χρονιά 1949-50, Αρχείο Ά Δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου.

ΕΙΚΟΝΑ 32,33. Αποσπάσματα από Τετράδιο εκδρομών, Αρχείο Α΄ Δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου.

Εικόνα 34. Εκδρομή μαθητών Α΄ Δημοτικού Ξυλοτύμπου, Προσωπικό αρχείο Ελένης Κωμοδρόμου-Γεράνη.

Εικόνα 35. Εφημερίδα *Αλήθεια*, Λευκωσία, 15.7.1927, φύλλο 3, Αρχείο Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών Κύπρου.

Εικόνα 36. Έρανος 1.4.67 για θύματα απελευθερωτικού Αγώνα 1955-59, Αρχείο Α΄ Δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου.

Εικόνα 37. Έρανος 14.12.66 για ορφανά ναυαγίου πορθμείου «Ηράκλειον», Αρχείο Α΄ Δημοτικού Σχολείου Ξυλοτύμπου.

Εικόνα 38,39,40. Καταστατικό «Λαϊκής Ένωσης». Αρχείο Κίμωνα, Φάκελος 4.

Εικόνα 41, 42. Αποσπάσματα από το τετράδιο πρακτικών της « Λαϊκής Ένωσης», Αρχείο Κίμωνα, Φάκελος 4.

Εικόνα 43. Βιβλιοθήκη - Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου.

Εικόνα 44. Λεξικό Ελευθερουδάκη που αγόρασε η «Λαϊκή Ένωση» το 1931, Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου.

Εικόνα 45. Αλέκος Κωνή «Κίμων Ξυλοτύμπου, εβδομήντα χρόνια προσφοράς στα αθλητικά και εθνικά ιδανικά», Σημερινή, 17 Απριλίου 1955 Αρχείο Κίμωνα, Φάκελος 75χρονα.

Εικόνα 46. Πρόγραμμα Β΄ Παγκύπριων Αγροτικών Αγώνων, Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου.

Εικόνα 47, 48. Πρόγραμμα Αγώνων Στίβου 14.4.85. Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου, Φάκελος 60χρονα.

Εικόνα 49. Πρακτικά Συνεδρίας Κίμωνα και απόφαση για τη διεξαγωγή του Α΄ Γύρου Ξυλοτύμπου, Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου.

Εικόνα 50. Ανακοίνωση για τη διεξαγωγή του Α΄ Γύρου Ξυλοτύμπου, Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου.

Εικόνα 51. Επιστολή Αναστάση Έρωτα προς τα ΜΜΕ μετά την επιτυχή διεξαγωγή του Α΄ Γύρου Ξυλοτύμπου, Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου.

Εικόνα 52. Επιστολή Κίμωνα για ενοποίηση των ποδοσφαιρικών ομάδων Κίμωνα και Ομόνοιας Ξυλοτύμπου, Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου.

Εικόνα 53. Σελίδα από το Πρόγραμμα της εκδήλωσης «Έτσι γράψαμε ιστορία… 75 χρόνια θεατρικού Ομίλου Κίμων Ξυλοτύμπου», Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου, Φάκελος 75χρονα.

Εικόνα 54. Ο δάσκαλος κ. Μιχαήλ Σπανός με ομάδα μαθητών γυμνασίου που συμμετείχαν σε θεατρική παράσταση, Προσωπικό αρχείο Ελένης Κωμοδρόμου-Γεράνη.

Εικόνα 55. Επιστολή Μαρίνας Μαλένη που αναφέρεται σε επιχορήγηση του ΘΟΚ για την παράσταση του Κίμωνα «Έτσι γράψαμε ιστορία», Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου, Φάκελος 75χρονα.

Εικόνα 56, 57. Ευχαριστήριες επιστολές Ιδρύματος Απελευθερωτικού Αγώνα 1955-59 προς τον Κίμωνα για τη συμμετοχή του στους εορτασμούς 1ης Απριλίου 1955-59, Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου.

Εικόνα 58. Συμμετοχή Κίμωνα στα Ανθεστήρια Λάρνακας 2009, Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου.

Εικόνα 59, 60. Συμμετοχή Κίμωνα στα Ανθεστήρια Λάρνακας 2010, Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου.

Εικόνα 61. Σφραγίδα Γεωργικού Συλλόγου «Δήμητρα» Ξυλοτύμπου, Αρχείο Κίμωνα Ξυλοτύμπου.

Εικόνα 62. Εφημερίδα *Νέος Κυπριακός Φύλαξ,* Λευκωσία, 23.6.1936 φύλλο 2, Αρχείο Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών Κύπρου.

Εικόνα 63. Αποτελέσματα Γ΄ Παγκύπριων Αγροτικών Αγώνων στην Ξυλοτύμπου, Αρχείο Δημήτρη Κυριάκου.

Εικόνα 64. Εφημερίδα *Νέος Κυπριακός Φύλαξ,* Λευκωσία, 23.7.1936, φύλλο 1, Αρχείο Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών Κύπρου.

Εικόνα 65. Εφημερίδα *Πρωινή* 22.7.1936, φύλλο 4, Αρχείο Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών Κύπρου.

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 1. Δάσκαλοι Ξυλοτύμπου 1886-2018.

Πίνακας 2. Διευθυντές Γυμνασίου Ξυλοτύμπου 1992-2018.

Πίνακας 3. Πορεία ποδοσφαιρικής ομάδας Κίμων Ξυλοτύμπου στην ΚΟΠ